

Disaŋkindi

gbɔŋku

Tibɔkilkaal

«Man di sá a-Dindaan a-Nimbɔtiu. Man di nyántiń-si Eejipiti tiŋkin laakin a nín bín kuyunjee.»
Disaŋkindi 20.2 nee di sá kugbɔŋu nee pòti pu ní ki dákà u-bɔyil taapu. Tin pu kugbɔŋu nee baasii tókó ki sòońee di sá yii Unimbɔti di sá u-nibul fiiliu. Biyakatikaabi nee di gíti sá ‘marab saalaayee’ nyeel. Unimbɔti neendi pu ní u fī Isirayeel yab ki lfi ní ki bí-bi yii bi mun í nīn tó u-marab kí dákà dineendi din bi cáá u-puee.

Isirayeel yab nín nín sán ki kó Eejipiti tiŋkee (Dinyeel 45.17-20, 47.11), abin aba boonee bi dāa bŭti tikpil, ama ní Eejipiti bɔtiu dū-bi ki kpánti iyumbu. Unimbɔti kaa nín kpáá u-tafal ki ŋmí ki kpèe Isirayeel yab nín nín bí ki jīn falaa puee. U nín lēe bi-kansikin unil ubɔ, bi yī-u yii Mooyiisi, ú nīn sá bi-kpootiliu. U nín jòoń-bi ŋfunyɔm kupaa u nì mɔn, ki yānti Eejipiti yab là baa là, bi tī Isirayeel yab dibatɔl ki yānti bi nyán bi-tiŋkin (1.1–15.21). U nín kpōoti-bi mīn, ki wún bi-pu ŋyunti ŋun bi cōom ki jítì Siinaayi teeku puee (15.22–18.27). Unimbɔti nín yóoń u nì u-nibul Isirayeel yab kansikin mpèe Siinaayi jool pu ní ki tī-bi u-marab (19.1–24.18). Ŋyunti ŋun Mooyiisi bí dijool pu Unimbɔti bí dákà-u u nín làá dū tin kɔkɔ kí mā circir kɔŋkooŋjee (Ayil 25–31), Isirayeel yab bín nín yānti bi dū sindaariya ki mósó-bi dinabil di fōo Unimbɔti paanŋu. An nín yānti Unimbɔti tāā ki bíikì bi-pu ní ki dáal bi-tafal ŋkpitim pu (Ayil 32–34). Tibɔti tin bi dūu kúnti kugbɔŋu nee di sá bi nín mán circir kɔŋkooŋju laakin Unimbɔti dōoń ki nyānti u-ba ki dákèe puee (Ayil 35–40).

Binib bin kāl kuyunju nín pée bí pu ku-ba ku-ba ŋyunti kamaa poonee, kugbɔŋu nee dákà kun di sá á tō a-ba ibaamɔn pu batɔlee. An di sá din Unimbɔti baba tì kí yānti unil nì u-nijutiibi nì ún Unimbɔti í ŋá ubaantee.

UNIMBŌTI NYÁNTÌ ISIRAYEEL YAB EEJIPITI TIŊKIN 1–15

Isirayeel yab kpántì iyumbu Eejipiti tiŋkin

1 ¹ Isirayeel^a jipɔmbi bin n̄n n̄oón-u ki dómín Eejipiti n̄n bi-dicaŋŋee yiŋŋi sèé: ² Rubeen n̄n Simeeyɔn n̄n Leefii n̄n Juuda ³ n̄n Isakaar n̄n Sabulɔn n̄n Beenjameen ⁴ n̄n Daani n̄n Neefitalii n̄n Gaadi n̄n Aseer. ⁵ Jaakɔb nib kɔkɔ n̄n kpáfí binib imuŋku ita n̄n saalaa ní. U-jipɔɔn Jooseefi úh̄n n̄n péé bí Eejipiti. ⁶ Boonee ní Jooseefi n̄n u-nabiyaamu n̄n u-yuntiŋu nib kɔkɔ dāa kpí. ⁷ Míh̄n Boonee Isirayeel yab màl̄ ki b̄t̄i tikpil ki gbí kitin̄ee ní ki ká mpɔn tiŋan pu^b.

⁸ Ubɔtipɔɔn ubɔ n̄n kāl̄ dibeel Eejipiti tiŋki pu, kaa péé nyí Jooseefi pu tiba. ⁹ Ubɔtee n̄n bí u-samaau yii: «Kpèèmaan, Isirayeel yab kpántì dinibul dikpaandi ki cáá mpɔn tiŋan pu ki jítiñ-ti. ¹⁰ Tí nyàabmaan nsan kí bàt̄i bi-wíiŋŋu pu, án nín làá ḡá pu ní kujaau yaa láa nyánnée, bí taa cùú k̄t̄i ti-nannanliibi pu bí ján̄-ti ní kí s̄ān kí nyā ti-tiŋkinee.» ¹¹ Niinee ní bi lēē bikàl̄iŋkpilib ki tó bi-pu bí t̄i-bi atuun ḡin p̄ɔyeee bí n̄n t̄ūh̄. Bi n̄n yānt̄i bi mán̄ Piitoom n̄n Ramseesi timmu mun poon bi làá n̄n kpáafí Faaroo^c jintee. ¹² Ama bi yaa bí sàantí Isirayeel yabee, ḡyunti gbanti ní bíh̄n m̄t̄i b̄t̄i ki j̄h̄n mpaan. An pu ní Eejipiti yab n̄n kíh̄n ki f̄āŋkí-bi. ¹³ Niinee Eejipiti yab m̄t̄i

bí sàantí Isirayeel yab tikpil kii iyumbuee. ¹⁴ Bi n̄n yānt̄i Isirayeel yab wunti t̄ūŋk̄i n̄n atuun ḡin p̄ɔyeee t̄ōtam, an dākà yii bi n̄n búú titan ki m̄āā brikisib ki t̄ūh̄ asaatuun. Eejipiti yab n̄n cáá atuun ḡin kɔkɔ p̄ɔyeee ki cáa nyiit̄i-bi mpɔn.

Faaroo wóǎ Isirayeel yab

¹⁵ Eebru yab n̄n cáá bimatimmaanliibi bili bi n̄n ȳi ubɔ yii Siifira n̄n ki ȳi un kíh̄ee Puya. Eejipiti b̄t̄iu n̄n bí bi-kansikin ubɔ yii: ¹⁶ «Ni yaa bí màantí Eebru yab nimpoobi ubɔ ní ki yaa ká yii an sá kibininjabiki ní u bí màal̄ee, ní fáá-kí kí kp̄ò, ama an yaa sá kibinimpubikee, ní yànt̄i-kì.» ¹⁷ Ama bimatimmaanliibee n̄n f̄āŋkí Unimbɔti. An puee baa n̄n pílifin̄ Eejipiti yab b̄t̄iu ní ki n̄n yànt̄i bi màal̄ mbininjabiyaamu kaa k̄u-mu. ¹⁸ Ní ubɔti yíin̄ bimatimmaanliibee ní ki bí-bi yii: «Ba pu ní ni ḡá m̄h̄n, ki yànt̄i Eebru nimpoobi màal̄ naa fátí ki k̄u mbininjabiyaamu ní?» ¹⁹ Bimatimmaanliibee n̄n kíí Faaroo yii: «Eebru nimpoobi kaa sá kii Eejipiti nimpoobee. Bíh̄n màal̄ bi-biyaamu s̄akómii kí dóó kí wàat̄i ní umatimmaanli ní nín bà.»

²⁰ Unimbɔti n̄n b̄iñ̄ bimatimmaanliibi boon, ní Isirayeel yab m̄t̄i b̄t̄i ki cáá mpɔn tikpil.

²¹ Kii bimatimmaanliibee nín n̄n f̄āŋkí Unimbɔti puee, u n̄n b̄iñ̄ bi-boon bi-dicaŋŋi b̄t̄i. ²² Niinee Faaroo yóoñ̄ u-yab kɔkɔ mara yii: «Ni yaa ká Eebru nimpoobi ubɔ màl̄

^a1.1 Isirayeel n̄n ḡíti sá Jaakɔb yindi diba mun ní (kpèè Diny 32.29). Diyindi gbanti di dāa kpántì Jaakɔb naantiibi nibul yindi, Isirayeel nibul àá Isirayeel yab. - Dúú ḡmànt̄i n̄n Diny 46.8-27.

^b1.7 Kpèè Atuun 7.17.

^c1.11 Faaroo taapu di sá Eejipiti yab b̄t̄iu yindi.

kibininjabikee, ní fōō-kì kí cáá t̄ Niiil m̄olin. An yaa sá kibinimpubikee, ní taa kp̄è-kì^d.»

Mooyiisi màaltam n̄ u-biyati b̄oti

2¹Uninja ub̄o n̄n sá Leefii naakookun ní ki f̄at̄ii cáá unimpu Leefii naakookun.

²Unimpuee n̄n cáá dipool ní ki màl̄ kibininjabiki. U n̄n ká yii kibikee ḡān̄ tikpil ní u dū-kì ki bál̄ áli iḡmal ita^{ee}. ³Ḥyunti ḡun waa n̄n ḡít̄i ḡūh̄ kí yànt̄i kí n̄n ḡb̄int̄i k̄a dibalinee ní u nyàab̄ kikabiki kin bi dū papiirusi^f ki lūnee, ki dū aḡo ki p̄oóh̄, ki dū kibiki ki t̄akaḡ poon ní ki cáa n̄eēh̄ dikal taapu dim̄oḡbandi. ⁴Kibikee niisal n̄n cūti yúní ndan f̄iii kí kp̄èè tin làá j̄it̄i ki-puee.

⁵Mín̄ boonee Faaroo bisal cūti dim̄olin kí f̄al̄. Ḥyunti ḡbantee, binimpoobi bin c̄eēh̄-uee b̄ii kp̄akaḡ dim̄ol, ní ún̄ ká kikabikee n̄eē dikal taapu, ní u tú u-yumbusap̄oḡwu ú cūú yòōn̄í.

⁶U cúu púkut̄e kibininjabiki di k̄a poon ki sūnee.

An n̄n k̄ó-u falaa ní u bí yii: «Eebru yab biki dee.»

⁷Ní kibikee niisal b̄alifi Faaroo bisal yii: «M̄ cū Eebru nimpoobi cee kí nyàab̄iñ-si umatimp̄oḡn̄ ú lòò-si kibiki ḡbantaaa?»⁸ Ní Faaroo bisal kí-u yii: «Iiin.»

Ní kisap̄ombikee cūti nyàab̄iñ kibikee ki-ba na.

⁹Ní Faaroo bisal bí unimpuee yii: «Yòōn̄ kibiki nee kí lòò-kì kí t̄i-mi, m làá d̄áá p̄a-si ditundi ḡbanti pu.» Ní unimpuee yòōn̄ kibikee ki l̄oō.

¹⁰Kibikee d̄aa w̄iñee ní unimpuee cáá-kì ki t̄i Faaroo bisal. Úh̄ n̄n fōō-kì ki dū ḡá u-ba biki ní ki p̄ú-kì diyindi yii Mooyiisi. Di sá u bí yii: «Nnyimin ní m nyánt̄iñ-kì.»

Mooyiisi s̄an̄ ki búnt̄i Madiyan yab tiḡkin

¹¹Mooyiisi w̄iñee, dalbee ní u cūti kí mànt̄i u-nabiyaamu Eebru yab pu. U bàñee ki lafun ká atuun ḡin bi tūnee n̄n p̄ōō ki cáá ḡiñ̄ miḡyee. U n̄n ká ueejipitija b̄ii ḡb̄àa u-nabiki ueebruja ub̄o.

¹²U n̄n f̄at̄ii kp̄eē ajan k̄oḡo pu kaa ká báa ub̄ee, ní u f̄áa ki k̄ū ueejipitijee ní ki k̄ūt̄i dibul ki dū-u ki síb̄. ¹³Kutaa w̄unt̄i u tí ḡít̄i bi-ceeyee ki ká Eebru yab ḡmanḡma bili b̄ii j̄áa. Ní u bí un b̄oti kaa ḡāñee yii: «Ba pu ní a ḡb̄àa a-juti mín̄?»¹⁴ Ní ún̄ f̄at̄ii kí-u yii: «Ḥma di k̄āñ-si á n̄n s̄oōn̄ ti-b̄oti ní? Áá a là kí kp̄è ma mun kii a n̄n fu k̄ū ueejipitija puee ní?»¹⁵ Mooyiisi n̄n b̄eē yii an b̄otee ḡb̄it̄i an k̄oḡee ní u f̄aḡk̄i. Faaroo ḡb̄il̄ tin j̄it̄e ní ki b̄ii nyàab̄ kí kp̄è Mooyiisi. Ní Mooyiisi s̄an̄ ki cūti k̄oōn̄ Madiyan yab tiḡkin, ki k̄a ki k̄ól̄ l̄oḡo ub̄o⁸.

¹⁶Madiyan tiḡki tandaḡwu n̄n cáá bisap̄ombi biluli. Bi n̄n d̄ómiñ kí lún̄ nnyim kí s̄it̄i laakin tiwaḡkuti nȳuee kí nȳunt̄i bi-baa piiii n̄ u-ḡoobui. ¹⁷Ama ní bipikpaaliibi d̄ómiñ ki j̄iñ-bi. Ní Mooyiisi ȳk̄i ki m̄ót̄i bi-pu ní ki lún̄ nnyim ki t̄i bi-waḡkuti nȳūn̄. ¹⁸Bi f̄at̄ii bàñ mm̄oḡki bi-baa Reewuyeel ceeyee ní ún̄ b̄alifi-bi yii: «Ba ḡá ní ni f̄at̄iñ mm̄oḡki d̄iñ malaa mín̄?»¹⁹ Ní bi kí-u

^d1.22 Kp̄èè Atuun 7.19.

^{ee}2.2 Kp̄èè Atuun 7.20, Eebru 11.23.

^f2.3 papiirusi bí kii tikatee ní bi cáa ḡáañ tiḡban ki ḡm̄a an pu.

⁸2.15 B. 11-15. kp̄èè Atuun 7.23-29, Eebru 11.24-27.

yii: «Ueejipitija ubo di fī-ti bipikpaaliibi ŋaan ní ki lún nnyim ki nyūntì ti-waŋkuti.» ²⁰ Ní bi-baa bālifi-bi yii: «Uninja gbanti bí la? Ba ŋá ní naa cáañ-u? Cùú yíimmaan-u ú dāañ kí jī tijin.»

²¹ Ní Mooyiisi lēē yii u làá nīn kīn ki kòò uninja gbanti cee. Ní uninjee dū u-bisal Seefoora ki pú Mooyiisi cáá. ²² Unimpuee māl̄-u kibininjabiki, ní u pú-kì diyindi yii Geersom, an taapu di sá yii ‘Unicaan niin’, di sá u bí yii u sàñ ki kpántì unicaan kinicantiŋ poon.

Unimbɔti lēē Mooyiisi ú fī Isirayeel yab

²³ An yúntì boonee ní Eejipiti ɔtiu dāa kpī. Isirayeel yab nīn bí ki fátì diniindi bi-yuŋku poon ki gbàà ibiil, ní bi-kuŋkuuntii bàñ áli Unimbɔti cee. ²⁴ Unimbɔti nīn gbīl̄ bi-yaliŋkii pu ní ki téetì u nīn nīn pūtì ki pōoñ Abraam nī Isaki nī Jaakɔb puee^{8b}. ²⁵ Unimbɔti nīn kpēē Isirayeel yab falaau ní ki sún bi-saai.

3 ¹ Mooyiisi nīn bí ki kpàá u-coo Jeetroo, Madiyan tiŋki tandaaŋwu pii nī u-ŋoobui. Dalbee u yōoñ tiwaŋkuti ki jítì kuteeu pu ki tin bàñ Ooreeb, Unimbɔti jool pu. ² Niin ní ti-Dindaan tuuŋŋu nyántì ŋu-ba ki dākā-u ŋŋmin kisugbooi poon. Mooyiisi ká aŋmilimbil nyēē kisugbooyee poon, ama ní kīn ki-ba kaa bí wù. ³ Ní Mooyiisi bí yii: «M làá sútì kí pīl̄ kí kpèè maamaaci ɔti tin di bí jítì niin ní ŋŋmi gà kisugbooi poon liblib ama ní kaa bí wùee.» ⁴ Ti-Dindaan nīn ká yii u sūtì kí kpèèyee ní u yíin̄ u kisugbooyee poon yii: «Mooyiisi! Mooyiisi!» Ní Mooyiisi kíf-u yii: «M sèé!» ⁵ Ní Unimbɔti bí-u yii: «Taa sútì kí pīl̄ kisugbooi nee. Tákatí a-naatakaŋ,

kun puee laakin a yú nee sá circir paanŋu ní. ⁶ Man di sá a-baa Nimbɔtiu, Abraam nī Isaki nī Jaakɔb Nimbɔtiu.»

Niinee Mooyiisi fātì u-nimbiin, kun puee u nīn fāŋkì kí kpèè Unimbɔti. ⁷ Ní ti-Dindaan bí yii: «M ká m-nibul dīn bí Eejipitee falaau, ki gbīl̄ Eejipiti yab nīn sàantí-bi bi gbàà ibiil inyee. Tiŋman m nyí falaa un bi bí jīnee. ⁸ An puee m sīntiñ kí fōō-bi Eejipiti yab ŋaan, kí nyāntí-bi kitiŋ nee poon kí cáá-bi kí cūnnì kitiŋ kin ŋāñ ki sá kikpaanŋee poon. Kitiŋ gbanti poonee, nnaabiim nī tisiil di còòl. Niin ní Kanaan yab nī Eeti yab nī Amɔɔr yab nī Peeriisi yab nī Eefi yab nī Jeebusi yab kòò. ⁹ Isirayeel yab biilii bāañ-mi, ní man m-ba ká Eejipiti yab nīn bí ki sàantí-bi puee. ¹⁰ Kɔŋkɔnnee m làá t̄-si Faaroo cee á cù Eejipiti kí nyāntí man nibul Isirayeel yab.»

Unimbɔti nyántì u-yindi ki dākā Mooyiisi

¹¹ Ní Mooyiisi bí Unimbɔti yii: «Man di sá ŋma ní kí cù Faaroo cee kí nyāntí Isirayeel yab Eejipiti tiŋkin?» ¹² Ní Unimbɔti bí yii: «M làá nīn bí a-cee. Kun làá nīn sá-si kudaanŋu á béé yii man di tú-see di sá a yaa láa nyántì Isirayeel yab Eejipiti tiŋkinee, dijool nee pu ní ni làá dāá jāam man Unimbɔti.» ¹³ Ní Mooyiisi bí Unimbɔti yii: «Too, m làá cù Isirayeel yab cee kí tükù-bi yii: ‘Ni-naanjab Nimbɔtiu di túnni-mi ni-cee.’ Bi làá bālifi-mi yii: ‘Bi yī-u yii ba? M làá kíf-bi yii ba?’»

¹⁴ Ní Unimbɔti kíf Mooyiisi yii: «M SÁ UN SÉE NÍ». Á tükù Isirayeel yab yii: «M SÁ di túnni-mi ni-cee.» ¹⁵ Unimbɔti gítì bí Mooyiisi yii: «TI-DINDAAN ni-naanjab Nimbɔtiu, Abraam

^{8b}2.24 Kpèè Diny 15.13-14.

Nimbɔti u nì Isaaki Nimbɔti u nì Jaakɔb Nimbɔti u di túnní-mi ni-cee. Man yindi dee kí n̄n cá cá jaanjaan. Diyindi gbanti ní iyunti kamaa nib làá n̄n yî-mi. ¹⁶ Kɔŋkɔnnee, cù kí kpāfi Isirayeel kpilib, kí tükù-bi yii ni-Dindaan ni-naanjab Nimbɔti u, Abraam Nimbɔti u nì Isaaki Nimbɔti u nì Jaakɔb Nimbɔti u nyánti u-ba ki dākā-si ní ki tükū-si yii: ‘M ká Eejipiti yab nín bí ki sàantí-ni puee, kɔŋkɔnnee m làá fī-ni. ¹⁷ M làá nyántí-ni kitiŋ kin poon bi bí ki sàantí-ni nee kí cáá-ni kí cunnì kitiŋ kin poon Kanaan yab nì Eeti yab nì Amɔɔr yab nì Peeriisi yab nì Eefi yab nì Jeebusi yab kódyee. Kitiŋ gbanti poon ní nnaabiim nì tisiil còl.’

¹⁸ «Isirayeel yab làá gbīl kí tīn̄-si. Niinee si nì bikpilib n̄ cùú ká Eejipiti yab ɔti u ní kí tükù-u yii: ‘Ti-Dindaan Eebru yab Nimbɔti u, ti-Nimbɔti u lēē u-ba ki dākā-ti. Mìn puee pō-ti n̄san tí dū iwiin ita kí còom̄ kí cù kuteeun kí ŋá saraabi kí tī-u.’ ¹⁹ Ama m nyí Eejipiti yab ɔti u nín kaa làá kí ní cùee, asee m yaa dākā-u mpɔn. ²⁰ An puee m làá tàntī m-ŋal ki dū maamaacib nín bí tɔbin u-ba u-ba puee kí ŋá bi-kansikin niin, ní án fáá Eejipiti tiŋki. Mìn boonee ní ú yàntī ní nyā kí n̄n cá. ²¹ M làá yàntī gba ni-nibul n̄ ká diyimɔl Eejipiti yab cee, ní ni yaa làá dāá nyēe, ní taa láa nyā nì iŋaŋkulim. ²² Unimpu kamaa làá dāá bàlifi ueejipitinimpu u nì un kòd̄ ki pīlee nì un kòd̄ u-dumpuee animbil kúti nì sindaariya wanti nì abɔkuti, kí dūú ŋá ni-jipɔmbi nì ni-bisalib wunti pu. Ni nín làá ŋá pu kí fūkul̄ Eejipiti yabee dee.»

Unimbɔti lēē u-pɔŋŋu ki dākā Mooyiisi

4 ¹ Ní Mooyiisi kí ti-Dindaan yii: «Isirayeel yab kaa làá fōō ki kí kaa làá pīlifin̄-mi. Ama bi làá tükù-mi yii: ‘Ti-Dindaan ubɔ kaa pēe nyánti u-ba ki dākā-si!’» ² Ní ti-Dindaan bí-u yii: «Ba ní a ŋúb a-ŋaan ní?» Ní u bí yii: «An sá ŋkpandɔ.» ³ Ní ti-Dindaan bí yii: «Dū-ŋu kí lúkú kitiŋ.» Ní u dūu lúkú kitiŋ ní an kpánti ukoobu, ní Mooyiisi sàh̄ ki wāati-u. ⁴ Ní ti-Dindaan bí Mooyiisi yii: «Tàntī a-ŋal kí cúú u-juul.» U tànti u-ŋal ki cúúyee ní an fātī kpánti ŋkpandɔ u-ŋaan.

⁵ Ní ti-Dindaan bí Mooyiisi yii: «A nín làá ŋá tin kí dākā Isirayeel yab yii man bi-naanjab Nimbɔti u, Abraam Nimbɔti u nì Isaaki Nimbɔti u nì Jaakɔb Nimbɔti u nyánti u-ba ki dākā-see dee.» ⁶ Ní ti-Dindaan gítī bí-u yii: «Dū a-ŋal kí páan̄ a-bindi pu.» Ní u dūu páan̄, ni ki fātī cúu páati, ní dinyanŋbandi pín u-ŋal ní ŋu píil̄ kánŋaŋ. ⁷ Ní ti-Dindaan bí-u yii: «Fātī gíin̄ a-ŋal kí páan̄ a-bindi pu.» Ní u fātī gíin̄ ki páan̄, ní ki fātī cúu páati ní ŋu fātī gítī kii ŋu nín n̄n pēe bí puee. ⁸ Ní ti-Dindaan bí-u yii: «Isirayeel yab yaa kaa fōō-si ki kí kaa pīlifin̄-si maamaaci daanŋu kupeepeekaau puee, bi làá fōō-si kí kí maamaaci daanŋu kuliliitiiu nee pu. ⁹ Bi yaa kaa fōō-si ki kí kaa pīlifin̄-si maamaaci daanti tili nee puee, á jōō Niil mɔl nyim kí kpáatí kí fá kitiŋ, nnyim min a kpáatí ki fá kitiŋee làá kpántí fatiku.»

Unimbɔti lēē Aarɔn ú n̄n sá

Mooyiisi taapu yɔu

¹⁰ Ní Mooyiisi bí ti-Dindaan yii: «Áu ti-Dindaan, man sá unil un kaa ŋūh̄ isoonee ní. An kaa sá

dín kaa sá fool bɔti, ní doooo a nín péé kí ki bíi sòòh nì man a-tɔntɔnliu nee, tiba kaa kpánti. An p̄w̄ ki t̄i-mi m̄ n̄mā kí sòòh cábcab.»¹¹ Ní ti-Dindaan bí yii: «Ŋma di náán kinyɔkɔ ki t̄i unil? Ŋma di yànti unil ní n̄n sá umɔmiin àá utafakpaafu àá uɔɔfu àá un wālee. Kaa sá man ni-Dindaanaaa? ¹²Mín puee, nín cá, man làá n̄n bí a-cee kí yábiti a-nyɔkɔ kí dákà-si tin a làá sòòh.»¹³ Ní Mooyiisi fātii bí yii: «Ti-Dindaan, m gbāan-si, t̄o ubo!»

¹⁴Niinee ti-Dindaan fōo Mooyiisi pu diɔuul ní ki bí-u yii: «A-nabiki Aarɔn uleefiija kaa báaa? M nyi u-pu yii u n̄h̄n ki sòòh cábcab. Úh̄n gba di dōon a-cee nee. U yaa bāan ki ká-see, án làá m̄ɔkiñ-u tikpil. ¹⁵Á sòòh nì u, kí dákà-u tibɔti tin u máan kí sòòh. Man làá n̄n bí a-cee, ki làá n̄n bí u mun cee nyunti n̄n ni yaa bíi sòòh, ní kí dákà-ni tin sá ní h̄e. ¹⁶Aarɔn di làá n̄n sòòh nì samaa sii yil pu. Úh̄n di làá n̄n sá a-nyɔkɔ ní sii ní n̄n sá kii unimbotee ki t̄k̄u tin u máan kí sòòh. ¹⁷Yòon h̄kpandɔ nee kí h̄a a-ɔaan, h̄h̄n ní a làá n̄n cáa h̄aán maamaaci daanti.»

Mooyiisi fātii nín gítí Eejipiti u-samaa cee

¹⁸Mooyiisi fātii mmɔh̄kee ní ki t̄k̄u u-coo Jeetroo yii: «M làá mèè-si nsan kí fātii Eejipiti m-nabiyaamu Eebru yab cee kí kpèè yii bi dáá gbintii bí dimaɔfalinaaa.» Ní Jeetroo kí-u yii: «Nín cá nì n̄gbansɔfi!»

¹⁹Ti-Dindaan sòon nì Mooyiisi Madiyan tin̄kin yii: «Nín gítí Eejipiti, kun puee bin kɔkɔ n̄n nyàab̄ kí kp̄-see kp̄.»²⁰ Niinee Mooyiisi yòon

u-nimpuu nì u-jipɔmbi ki k̄aàn mmamu pu ní bi búnti Eejipiti. U n̄n h̄úb̄ h̄kpandɔ n̄n Unimbɔti n̄n bí yii ú yòonee u-ɔaan. ²¹Ti-Dindaan n̄n t̄k̄u Mooyiisi yii: «A yaa gítí Eejipitee, atuɔkpaan n̄n kɔkɔ m t̄i-si mpɔn á h̄e, á h̄a-h̄i Faaroo nimbiin. Ama man làá p̄ɔk̄i u-pɔbil ú taa yànti Isirayeel yab ní nyā. ²²Á t̄k̄u Faaroo yii ti-Dindaan nín l̄i puee sèé: ‘Isirayeel yab sá kii m-jipɔh̄kpiliuee ní. ²³An puee m t̄k̄u-si yii á yànti m-jipɔon ú cù kí h̄a saraabi kí j̄aam̄-mi. A yaa ȳi kaa yànti u c̄t̄e, m làá kp̄ a-jipɔh̄kpiliu.’»

²⁴Bi bí nsan pu ki cá ki b̄an laabee kunyeeu m̄. Bi gbintii niin ki dōon kunicandiin, ní ti-Dindaan d̄omiñ ki là kí kp̄ Mooyiisi. ²⁵Ní Siipoora yòon kitan̄kpajiki ki ḡi u-jipɔon kunlam ní ki d̄u gb̄e Mooyiisi taal̄, ní ki bí yii: «M-cal sá-si nì fatiku cati ní.»²⁶ Niinee ní ti-Dindaan yànti Mooyiisi kaa k̄u-u. Di sá digiil pu ní Siipoora n̄n l̄i yii: «M-cal sá-si nì fatiku cati ní.»²⁷ Ti-Dindaan bí Aarɔn yii: «Nín cá kuteeun kí t̄h̄k̄i Mooyiisi.» Ní Aarɔn ȳiki búnti ní ki tin tú-u Unimbɔti jool taapu ní ki kp̄-u bi j̄aam̄. ²⁸Ní Mooyiisi máafi-u ti-Dindaan nín d̄u tibɔti tin ki h̄ubiñ-uee, nì maamaaci daanti tin u t̄i-u ú n̄n h̄aáne. ²⁹Ní bi-liitil nóo ki búnti ki c̄t̄i kp̄fi Isirayeel yab kp̄lib kɔkɔ. ³⁰Ní Aarɔn máafi samaa kɔkɔ tibɔti tin ti-Dindaan t̄k̄u Mooyiisee, ní Mooyiisi h̄a maamaaci daanti bi-nimbiin. ³¹Isirayeel yab n̄n fōo ki kí. Bi n̄n b̄e yii ti-Dindaan ká falaa un poon bi b̄e ní ki làá f̄i-bi. Niinee ní bi-kɔkɔ gbāan taapu ki bí j̄aam̄-u.

¹4.23 Kpèè 12.29.

²4.25 taal: an n̄h̄n kí n̄n gítí sá u-ninjati.

Mooyiisi nì Aarɔn cūti ká Faaroo

5¹Mín boonee ní Mooyiisi nì Aarɔn cūti Faaroo cee, ní ki bí-u yii: «Ti-Dindaan Isirayeel yab Nimbɔtiu bí yii: ‘Yàntī m-nibul n cù kuteeu pu kí jī jiŋaal kí tī-mi tinyool.’»²Ní Faaroo kíf-bi yii: «Ŋma di sá ni-Dindaan ní m pīlifi tin u sòònee kí yàntī Isirayeel yab n nīn cá ní? Maa nyí-u kaa làá yàntī Isirayeel yab n nyā.»³Ní Mooyiisi nì Aarɔn bí yii: «Eebru yab Nimbɔtiu lēē u-ba ki dākā-ti. Mín puee pō-ti nsan tí còom̄ iwiin ita kuteeu pu kí cùú ḡá saraabi kí tī ti-Dindaan ti-Nimbɔtiu. An yaa kaa ḡá mín, u ḡhùn kí yàntī bìlbił kúm n dāá kpò-ti, àá tí kpú kujaaun.»⁴Ní Eejipiti yab ɔtiu bí-bi yii: «Mooyiisi nì Aarɔn, ba pu ní ni bí ki sàal̄ ni-yab bí taa ti tō ditundi ní? Cùú nīn tūmmaan ni-tundi.»⁵Ní Faaroo nìkī ki lī yii: «Kɔŋkɔnnee binibee būti kitiŋ nee puee ní naa ti là bí tō bi-tuŋŋaa!»

Faaroo ḡiti gbéèñ Isirayeel yab atuun

⁶Yaadal wiŋŋu ní Faaroo tī Eejipiti kàlŋkpilib nì Isirayeel yab tɔntɔŋkpilib mara nee yii: ⁷«Ní taa ti tī Isirayeel yab timool bí ḡmàlīm titan kí mā brikisib kii ni nīn kpààa ḡaañ puee. Bí nīn kíh̄ ki cá bi-ba ki nyàabìn timool.»⁸Ama ní yàntī bí nīn māā brikisib bin nyɔkɔm bi pée kpààa māāyee, ní taa bàtī. Bi sá biwutijoodambi ní, an pu ní bi bí ki lī yii: ‘Ti là kí cùú ḡá saraabi kí tī ti-Nimbɔtiu.’⁹Bi yaa dū atuun ki lúuñ-bee, baa ti kánti mpaan kí dākafi bi-nyimɔmbɔti pu.»

¹⁰Bikàlŋkpilibee nì bitɔntɔŋkpilibee nyán Faaroo ceeyee ní ki cūti ki bí Isirayeel yab yii: «Faaroo bí yii bí taa ti tī-ni timool.»¹¹Nimbi

ni-ba n̄ cù laakin ni làá kán̄n̄-tèe kí nyàabìn, ama taa làá bàtī brikisib bin ni kpààa māāyee nyɔkɔm pu.»

¹²Niinee ní Isirayeel yab yāl̄ ki kó Eejipiti tŋki kɔkɔn ki kùl̄ timool tin bi làá dūú ḡmàlīm kí mā brikisibee.¹³Ní Eejipiti yab tɔntɔŋkpilibee ká bi-pu ki lī yii: «Ní pée mā bi nīn nīn cāabìn-ni timool ni māā brikisib bin nyɔkɔmee deede, ubɔ n̄ taa fótí!»¹⁴Faaroo kàlŋkpilib nīn gbàà ki kpàān Isirayeel yab tɔntɔŋkpilib bin bi lēē bí nīn kpèé bi-nabiyaamuee ki lī yii: «Ba pu ní naa ḡún ki mán̄ fool nì dīn̄ brikisib bān̄ kii dooooyee ni nīn kpààa māā puee?»

¹⁵Ní Isirayeel yab tɔntɔŋkpilib bin Eejipiti yab lēē bí nīn kpèé bi-nabiyaamuee dómīn̄ ki bí yáŋkí Faaroo cee ki lī yii: «Ti-baa, ba pu ní a bí ki sàantí timbi a-tɔntɔnliibi mimmee?»¹⁶Baa ti tī-ti timool, ama ní ki là yii tí nīn gbínti māā brikisib bin nyɔkɔm ti nīn kpààa māāyee, ní ki gbàà-ti. A-yab bí ḡaañ tin kaa kítèe!»¹⁷Ní Faaroo kíf-bi yii: «Biwutijoodambi, ni sá biwutijoodambi ní! An pu ní ni lī yii: ‘Ti làá cùú ḡá saraabi kí tī ti-Dindaan.’»¹⁸Kɔŋkɔnnee, cùú nīn tūmmaan ditundi. Baa làá ti tī-ni timool, ama ni làá nīn gbínti māā brikisib bin nyɔkɔm ni nīn kpààa pée māāyee ní.»

¹⁹Isirayeel yab tɔntɔŋkpilib bin bi nīn lēē bí nīn kpèé bi-nabiyaamuee ká yii laakin bi bí nee an pɔk̄k̄n̄-bi, kun puee bi nīn bí-bi yii: «Ní taa bàtī brikisib bin ni kpààa māā ḡwiin kamaayee nyɔkɔm pu.»²⁰Bi nyán Faaroo ceeyee ní ki cūti ká Mooyiisi nì Aarɔn, bīn̄ yú ki cí-bi.²¹Bi nīn nyán Mooyiisi nì Aarɔn pu ki bí-bi yii: «Ti-Dindaan di wāl̄ tin ni ḡá nee kí sòòñ ni-bɔti! Ni

yāntì Faaroo nì u-yab kaa ti là bi-nimbiliŋ á wāl-ti. Ni ŋman dū kitàataajiki ní ki ŋá bi-ŋaan bí fōō kí kpò-ti.»

²²Niinee ní Mooyiisi fātì ti-Dindaan pú ki bí-u yii: «M-Dindaan, ba pu ní a ŋá samaa nee tikpiti míh? Ba pu ní a nín túnní man dee? ²³Doooo m nín cūti Faaroo cee ki sòōn a-yil puee, ún bí ki sàantí Isirayeel yab ní, ní sii kaa pée ŋá tiba kí fī a-nibul.»

6 ¹Ti-Dindaan bí Mooyiisi yii: «Kəŋkənee a làá ká m nín làá ŋá Faaroo puee. M-pəŋkpaanŋu ŋun m làá dākà-uee pu ní u làá yàntì m-nibul á nyā. M-pəŋkpaan gbanti di làá yàntì ú jà-ni kí nyāntí u-tiŋkin!»

Unimbəti pōon Mooyiisi kí fī Isirayeel yab

²Unimbəti gíti bí Mooyiisi yii: «Man di sá NI-DINDAAN. ³M nìn nyántì m-ba ki dākā Abraam nì Isaaki nì Jaakəb yii man di sá UNIMBƏTI MPƏŋKƏDAAN. Ama maa nìn lēē ki dākā-bi yii bi yī-mi ‘NI-DINDAAN^k. ⁴M nìn pōon-bi dipoondi yii m làá dū Kanaan tiŋki kin bi nìn kòò ki sá binicambee kí tī-bi. ⁵M gbīl Eejipiti yab nín tī Isirayeel yab atuun ŋin pōō bi bí ki tūn ki yáliŋkée pu, ní maa súntì dipoondi din m nìn pōon-bee pu. ⁶An puee, tükù Isirayeel yab yii: ‘Man di sá ni-Dindaan. M làá nyāntí-ni Eejipiti yab tuuŋŋi ŋin pōōyee poon ní kí fī-ni kí nyāntí ni-yuŋkun. M làá dū m-pəŋkpaanŋu nì m-tuŋkpaanŋi kí fī-ni kí líí. ⁷M làá dū-ni ki ŋá m-nibul ní kí nīn sá ni-Nimbətiu ní ní bée yii man ni-Dindaan ni-Nimbətiu di nyāntì-ni Eejipiti yab tuuŋŋi ŋin pōōyee poon. ⁸M làá cáá-ni kí cūnni kitiŋ kin

poon m nìn pūti yii m làá tī Abraam nì Isaaki nì Jaakəbee. Nimbi ní m làá dū kitiŋ gbanti kí tī ní nīn kīn ki yì. Man ni-Dindaan di lī míh.’»

⁹Mooyiisi cáán an bətee ki lī Isirayeel yab cee, ama kuyunŋu gīŋŋi ŋin poon bi bée kaa yāntì bi pílifiñ-u.

¹⁰Ní ti-Dindaan fātì gíti sòōn nì Mooyiisi yii: ¹¹«Cù kí tükù Faaroo, Eejipiti bətiu yii ú yàntì Isirayeel yab á nyā u-tiŋkin.» ¹²Ní Mooyiisi kíf-u yii: «Isirayeel yab gba kaa pílifiñ-mi, Faaroo di dāa nín pílifiñ man un kaa ŋūn kí sòōn mməntiimin naaa?» ¹³Niinee ní ti-Dindaan tükù Mooyiisi nì Aarən bi nín làá sòōn Isirayeel yab nì Faaroo, Eejipiti yab bətiu pu ní Isirayeel yab á nyā Eejipiti tiŋkinee.

Mooyiisi nì Aarən naanjab yiŋŋi

¹⁴Isirayeel yab naakəti kpilib yiŋŋi sèé. Jaakəb jipəŋkpiliu Rubeen jipəmbi di sá Anəki nì Palu nì Eetisirən nì Kaarmii. Rubeen naakookun yab naanjab yiŋŋi dee. ¹⁵Simeeyən jipəmbi di sá Jeemuyeel nì Jamiini nì Oodi nì Jaakin nì Sookaar nì Saayuul, ukanaannimpu jipəən. Simeeyən naakookun yab naanjab yiŋŋi dee. ¹⁶Leefii jipəmbi ki nóó nì bi-naantitəntəkəŋ yiŋŋi di sá Geersən nì Keeyaati nì Meerarii. Leefii ŋá abin dilaataal nì mmuŋku nì saalaa nì aluli ní ki nín kpí. ¹⁷Geersən jipəmbi di sá Liibinii nì Simeeyii. Báà ŋma sá u-maaliŋun yab naanja. ¹⁸Keeyaati jipəmbi di sá Amiiraam nì Yitiseeyaar nì Eebrən nì Usiyeel. Keeyaati ŋá abin dilaataal nì mmuŋku nì saalaa nì ata ní ki nín

^k6.3 B. 2-3. kpèè 3.13-15.

kp̄i. ¹⁹Meerarii jip̄ombi di sá Maalii n̄ Musii. Leefii dicaŋŋi yab n̄ bi-naantit̄ont̄ok̄oŋ yiŋŋi dee.

²⁰Amiiraam cáá u-baa niisal Jookeebeedi ní u màl̄-u Aar̄on n̄ Mooyiisi. Amiiraam ŋá abin dilaataal n̄ mmuŋku n̄ saalaa n̄ aluli ní ki n̄n kp̄i.

²¹Yitiseeyaar jip̄ombi yiŋŋi di sá Kooree n̄ Neefeegi n̄ Sikirii. ²²Usiyeel jip̄ombi yiŋŋi di sá Miisayeel n̄ Eeliisafan n̄ Sitirii.

²³Aar̄on cáá Eelseeba, Amiinadaab bisal, Naas̄on niisal. U n̄n màl̄-u Nadaab n̄ Abiyuu n̄ Eeleyasaar n̄ Itamaar.

²⁴Kooree jip̄ombi yiŋŋi di sá Asiir n̄ Eelkana n̄ Abiyasafi. K̄oree dicaŋku yab naanjab yiŋŋi dee.

²⁵Aar̄on jip̄oŋ Eeleyasaar cáá Putiyeel bisalib ub̄o, ní u màl̄-u Fineeyaasi. Leefii naakookun yab kp̄ilib yiŋŋi dee.

²⁶Mooyiisi n̄ Aar̄on gbanti ní ti-Dindaan bí yii: «Ní nyāntímaan Isirayeel yab Eejipiti tiŋkin, bí n̄n nóó t̄ob akiti akiti kii bijanjaliibee.»

²⁷Mooyiisi n̄ Aar̄on di n̄n tí cūti s̄oŋ n̄ Faaroo Eejipiti yab botiu yii ú yānti Isirayeel yab ní nyā u-tiŋkin.

Unimb̄oti f̄ati b̄usi Mooyiisi u-poondi

²⁸Ti-Dindaan n̄n n̄n s̄oŋ n̄ Mooyiisi Eejipiti tiŋkinee, ²⁹u n̄n bí-u yii: «Man di sá ni-Dindaan. Á t̄uk̄u Faaroo Eejipiti yab botiu tin k̄ok̄o m s̄oŋ n̄ see.» ³⁰Ní Mooyiisi k̄í-u yii: «Man kaa ŋūn k̄í s̄oŋ mm̄ontiim, mana ní Faaroo làá ŋmā k̄í p̄lifin̄-mi?»

7 ¹Ní ti-Dindaan bí Mooyiisi yii: «P̄lifi, m làá dū-si k̄í kp̄ánti kii Unimb̄otee ní Faaroo cee,

ní a-maan Aar̄on ní n̄n sá a-b̄onaatiliu. ²Sii di làá t̄uk̄u Aar̄on tin k̄ok̄o m s̄oŋ n̄ see ní ún̄ ní dūú n̄at̄i Faaroo, án n̄n làá ŋá pu ú yānti Isirayeel yab ní nyā u-tiŋkinee. ³Ŋyunti gbantee ní man m̄ yānti Faaroo p̄obil ní p̄ok̄i ní m̄ b̄uti m-daanti n̄ m-maamaacib Eejipiti tiŋkin^{kp̄}. ⁴Ama Faaroo kaa làá p̄lifin̄-ni. M làá d̄ak̄a Eejipiti yab m-ŋoŋu, k̄í dáal̄ bi-tafal ŋkp̄itim pu, ní k̄í nyānti m-nibul Isirayeel yab Eejipiti tiŋkin bí n̄n nóó t̄ob akiti akiti kii bijanjaliibee. ⁵M yaa láa d̄ak̄a-bi m-ŋoŋu m̄n̄ ki nyānti Isirayeel yab bi-kansikinee, niin ní bi d̄aa béet̄i yii man di sá ni-Dindaan.»

⁶Ní Mooyiisi n̄ Aar̄on ŋá kii ti-Dindaan n̄n t̄i-bi mara bí ŋá p̄uee deede. ⁷Ŋyunti ŋun bi n̄n cūti s̄oŋ n̄ Faaroooyee, Mooyiisi n̄n cáá abin imuŋku inaa, ní Aar̄on cáá abin imuŋku inaa n̄ abin ata.

Faaroo yū kaa p̄lifin̄ Mooyiisi n̄ Aar̄on

⁸Ti-Dindaan bí Mooyiisi n̄ Aar̄on yii: ⁹«Faaroo yaa b̄alifi-ni yii ní ŋá maamaaci ub̄oee, á t̄uk̄u Aar̄on yii ú ȳoŋ u-kp̄and̄oŋu k̄í l̄úkú kitiŋ Faaroo nimbiin, ŋu làá kp̄ánti ukoobu.»

¹⁰Niinee Mooyiisi n̄ Aar̄on n̄n cá Faaroo cee, ní ki ŋá kii ti-Dindaan n̄n bí yii bí ŋá p̄uee. Aar̄on dū u-kp̄and̄oŋu ki l̄úkú kitiŋ Faaroo n̄ u-kp̄ambaliŋ nimbiin, ní ŋu kp̄ánti ukoobu. ¹¹Ní Faaroo yīn̄ bib̄oobi n̄ bikpaŋkp̄antiibi bin bí Eejipitee, ní bi mun dū bi-kpaŋkp̄antiiku ki ŋá m̄n̄ mbaantiim. ¹²Báà ŋma dū u-kp̄and̄oŋu ki l̄úkú ní ŋu kp̄ánti ukoobu. Ama ní Aar̄on kp̄and̄oŋu dū b̄in̄ kp̄and̄oŋi ki nát̄i. ¹³Ni m̄n̄

^{kp̄7.3} Kp̄èè Atuun 7.36.

kɔkɔee, Faaroo pɔbil gbíntì p̄w̄ waa gbìl̄ ki tīn̄ Mooyiisi n̄ Aarɔn kii ti-Dindaan n̄n p̄ee l̄i puee.

Nnaabupeepeekaa: nnyim kpántì fatiku

¹⁴Ní ti-Dindaan bí Mooyiisi yii: «Faaroo pɔbil p̄w̄, waa là kí yàntì Isirayeel yab n̄ búntí. ¹⁵Fool kutaafaauue, á fu kíntí Faaroo nyunti n̄n ní u cá dimwɔgbandee. Ní cīítí-u Niil m̄wɔl cañin. Á fu n̄n̄ n̄b̄ nkpandɔ n̄n a dūu kpántì ukoobuee a-ŋaan. ¹⁶Á fu tükū-u yii: ‘Ti-Dindaan Eebru yab Nimbɔtiu di túnní-mi m̄ dāá tükù-si yii á yàntì u-nibul n̄ cù kuteeun kí jāaṁ-u, ama ní ki dāa s̄āa díṁ nee, aa p̄lifiṁ-u. ¹⁷M làá dū m-kpandɔn̄u nee kí fáá Niil nym ní mí kpántí fatiku. Ti-Dindaan bí yii m̄ n̄á m̄n̄ ní á b̄éé yii ún̄ di sá ti-Dindaan¹. ¹⁸Ij̄m in kɔkɔ bí Niil m̄wɔlinee làá kpú, ní nnyim n̄ b̄iil̄ ní Eejipiti yab kaa làá ti n̄mā kí nȳ nnyim gbanti.’ ¹⁹Ti-Dindaan gítí bí Mooyiisi yii: «Tükù Aarɔn yii ú yòṁ u-kpandɔn̄u kí tàntì Eejipiti yab nyin̄fii n̄ bi-buñyi n̄ bi-nyimbɔbiliñ kɔkɔ pu, án n̄n̄ làá n̄á pu Eejipiti nyin̄fii kɔkɔ n̄ kpántí fatiku ki kpáañ bi-boon̄ni n̄ bi-l̄nti poonee.»

²⁰Mooyiisi n̄n̄ Aarɔn n̄á kii ti-Dindaan n̄n̄ bí yii bí n̄á puee. Aarɔn yòṁ u-kpandɔn̄u ki fáá nnyim min d̄ Niil m̄wɔlinee Faaroo n̄n̄ u-kpambaliñ nimbiin, ní ibun kɔkɔ nyim kpántì fatiku. ²¹Ní ij̄m in kɔkɔ bí dimwɔlinee kp̄n̄, ní dimwɔl nym núukì. Ní Eejipiti yab kaa ti n̄n̄ kí nȳ-mì. Niinee Eejipiti tin̄ki kɔkɔ dūu kpántì fatiku.

²²Ama Eejipiti yab kpañkpantiibi mun dū bi-kpañkpantiiku ki n̄á m̄n̄ mbaantiim. Faaroo

pɔbil p̄w̄kì waa p̄lifi Mooyiisi n̄n̄ Aarɔn, kii ti-Dindaan n̄n̄ p̄ee l̄i puee. ²³Faaroo fātì n̄n̄ gítí u-dumpu kaa fātì tó tin j̄t̄ee poon tiba. ²⁴Ní Eejipiti yab kí ki bíi gbì anyimbɔbil Niil m̄wɔl cañin ki nyàab̄ nnyim kí nȳ, kun puee baa n̄n̄ gítí n̄n̄ kí nȳ dimwɔl nym.

²⁵Ti-Dindaan n̄n̄ yàntì Niil m̄wɔl kpántì fatiku m̄n̄ ki tin s̄āa iwiin iluli.

Nnaabuliliiti: kpaabi

²⁶M̄n̄ boonee^m ní ti-Dindaan bí Mooyiisi yii: «Cùú tükù Faaroo yii: ‘Man ni-Dindaan bí yii á yàntì m-nibul n̄ nyā kí cùú jāaṁ-mi. ²⁷A yaa yīn̄ yii bí taa cùee, m làá yàntì kpaabi n̄ dāá kpátí kí gbí a-tin̄ki kɔkɔ poon. ²⁸Kpaabi làá gbí Niil m̄wɔl poon, ní kí nyān̄n̄í kí dāañ kí kó a-dumpu n̄n̄ a-diikun n̄n̄ a-doon̄u pu, kí kó a-kpambaliñ dumpui n̄n̄ a-tin̄ki kɔkɔ nib dumpui, ní kí kó bi-fañyi n̄n̄ bi-sambaliñ poon. ²⁹Kpaabee làá j̄m̄n̄ kí tókɔn̄ sii n̄n̄ a-tin̄ki kɔkɔ nib n̄n̄ a-kpambaliñ kɔkɔ pu.’»

8 ¹Ti-Dindaanⁿ bí Mooyiisi yii: «Tükù Aarɔn yii ú tàntì u-kpandɔn̄u kí túl̄ ikpin n̄n̄ ibun n̄n̄ anyimbɔbil ní kpaabi n̄n̄ nyā kí gbí Eejipiti tin̄ki kɔkɔ.» ²Ní Aarɔn t̄antì u-kpandɔn̄u ibun kɔkɔ pu, ní kpaabi nyān̄ ki gbí Eejipiti tin̄ki kɔkɔ. ³Ní Eejipiti yab kpañkpantiibi mun n̄á bi-kpañkpantiiku ki nyāntì kpaabi kí gb̄eeñ Eejipiti tin̄ki poon kii Aarɔn n̄n̄ n̄á puee.

⁴Faaroo yīn̄ Mooyiisi n̄n̄ Aarɔn ní ki bí-bi yii: «M̄èemaan ni-Dindaan ú kúntí man n̄n̄ m-nibul tin̄kin kpaabi. Boonee m làá yàntì Isirayeel yab

¹7.17 Kp̄èè Dilee 16.4.

^m7.26 Tigbɔn tiba poonee 26-29 sá 8.1-4.

ⁿ8.1 Tigbɔn tiba poonee, 1-28 sá 5-32 ní. Kp̄èè 7.26 n̄n̄ tin bi n̄mān̄ kugbɔn̄u faaku taapuee.

ń nyā kí cùú ńá saraabi kí tī-u.» ⁵Ní Mooyiisi kíí-u yii: «Yóoń-mi ńyunti ńun a là m dāá mēè kí tī si nì a-kpambaliŋ nì a-nibulee, án nín làá ńá pu ti-Dindaan ń kúntí kpaabi a-cee nì a-diiŋŋinee. Án làá péé kíń kpaabi bin ká Niil mǎolinee ńmaniŋma ní.» ⁶Ní Faaroo bí yii: «Á fu mēè fool.» Ní Mooyiisi bí-u yii: «An ńāń, m làá fu mēè kí tī-si ní á béé yii ti-Dindaan ti-Nimbǎtiu nì ubǎ kaa ńmà. ⁷Kpaabi làá fu wāŋkì kí wàatī sii nì a-diiŋŋi nì a-kpambaliŋ nì a-nibul, ní án fu kíń kpaabi bin bí Niil mǎolinee ńmaniŋma.»

⁸Mooyiisi nì Aarǎn nyán Faaroo cee ní Mooyiisi mēē ti-Dindaan ú kúntí kpaabi bin u dūu dáál Faaroo tafalee. ⁹Ti-Dindaan nìn ńá Mooyiisi nín nìn mēē-u puee ní kpaabi nìn kpí adiinni nì imǎŋki nì tisatin. ¹⁰Ní bi kóoń ki bíl akpuku akpuku, ní kitiŋ fōō ki núukì. ¹¹Ama ńyunti ńun Faaroo ká yii digíńdi bí nyíkítí u-puee ní u pǎkì u-pǎbil kaa ńá min Mooyiisi nì Aarǎn lēe, kii ti-Dindaan nín nìn péé tǔkū-bi puee.

Nnaabutataati: inaacib

¹²Ti-Dindaan bí Mooyiisi yii: «Tǔkū Aarǎn ú dúkutí u-kpandǎŋu kí fáá kitiŋ dikpǎŋkpǎndi ń yíkì kí kpántí inaacib kí gbí Eejipiti tiŋki kǎkǎ.» ¹³Ní bi ńá kii ti-Dindaan nín lī puee. Aarǎn dúkutì u-ńal ki dū ńkpandǎ ńun u ńúbee ki fáá kitiŋ ní dikpǎŋkpǎndi yíkì ki kpántì inaacib ki bíiń binib nì tiwanŋkuti pu. Eejipiti tiŋki kǎkǎ poonee, dikpǎŋkpǎndi nìn kpántì inaacib ní. ¹⁴Ní Eejipiti yab kpaŋkpantiibi mun nìn mǎkań kí dū bi-kpaŋkpantiiku kí kpántí inaacib, ama ní kaa

ńúń. Inaacib nìn mǎtìi dǎmiń ki bíiń binib nì tiwanŋkuti pu. ¹⁵Bikpaŋkpantiibi bí Faaroo yii: «An sá Unimbǎti pǎŋŋu di bí tūń ditundi din bí nee.» Ama nì mǎn kǎkǎee, Faaroo nìn pǎkì u-pǎbil. Waa nìn pílifiń Mooyiisi nì Aarǎn, kii ti-Dindaan nín nìn péé tǔkū-bi puee.

Nnaabunanaati: ikpiŋki

¹⁶Ti-Dindaan bí Mooyiisi yii: «Fool kutaafaau pǎlpǎlee, á fu péé ki kíntí Faaroo ńyunti ńun u yaa fu nyán ki cá dimǎǎgbandee kí tǔkū-u yii: ‘Ti-Dindaan bí yii á yàntí m-nibul ń búntí kí cùú jǎań-mi. ¹⁷A yaa kaa yántì bi búntēe, m làá yàntí ikpiŋki ń fu nyā sii nì a-kpambaliŋ nì a-tiŋki nib pu nì a-diiŋŋin. Ikpiŋki gbanti làá kpátí kí gbí Eejipiti yab diiŋŋin kí kpáań kitiŋ laakin bi yúee. ¹⁸Ama yaadalee, m làá gántí Gooseen tiŋki laakin m-nibul kódyee. Baa làá ká ikpiŋki gbanti báa ubǎ niin, ní á béé yii man ni-Dindaan bí kitiŋ nee poon. ¹⁹Niinee m làá dāá fī m-yab ní digántil ń dǎoń man nibul nì sii yal kansikin. Fool ní kudaanŋu gbanti làá fu ńá.’»

²⁰Ní ti-Dindaan lafun ńá kii u nín lī puee. U yántì ikpiŋki dǎmiń ki gbí Faaroo cindin nì u-kpambaliŋ diiŋŋin, ní Eejipiti tiŋki kǎkǎ dūu kpántì ikpiŋki ńma. ²¹Niinee ní Faaroo yíiń Mooyiisi nì Aarǎn ní ki bí-bi yii: «Cùmaan kí ńá saraabi kí tī ni-Nimbǎtiu kitiŋ nee poon, ní taa nyā!» ²²Ní Mooyiisi kíí-u yii: «Aayee, an kaa ńāń tí ńá mǎn, kun puee saraabi bin ti làá ńá kí tī ti-Dindaan ti-Nimbǎtiuee sá mbusukpaan ní Eejipiti yab cee. Bi yaa ká ti bí ńáań an saraabee,

bi làá yāŋkì-ti ataŋkpee kí kpò ní^{ny}? ²³ An puee ti làá nyā kí còom iwiin ita kuteeu pu ní ti-Dindaan ti-Nimbòtiu n̄ dākà-ti saraabi bin an sá tí n̄á kí tī-uee.» ²⁴ Ní Faaroo bí-bi yii: «M kíí kí yàntī ní cù kuteeu pu kí n̄á saraabi kí tī ni-Dindaan ni-Nimbòtiu, ama ní taa nyā kí cù ndan. Ní mèèmaan ni-Nimbòtiu kí tī-mi.» ²⁵ Mooyiisi kíí-u yii: «M yaa péé nyán a-ceeyee, m làá mèè ti-Dindaan ní foolee ú fu kúntí ikpiŋki sii a-ba pu n̄ a-kpambaliŋ n̄ a-tiŋki nib pu. Ama sii Faaroo, á taa ti mōnti-ti kí piñ samaa n̄san bí taa cù kí n̄á saraabi kí tī ti-Dindaan.»

²⁶ Mooyiisi nyán Faaroo ceeyee ní ki mēē ti-Dindaan. ²⁷ Ti-Dindaan n̄n n̄á min Mooyiisi bālifèe, ki kúnti ikpiŋki Faaroo n̄ u-kpambaliŋ n̄ u-tiŋki nib cee, báà ukpiŋki kaa ti kíñ. ²⁸ Ama min bí nee muee, Faaroo fātii tí pókì u-pòbil kaa yānti Isirayeel nibul búnti.

Nnaabuŋmooŋmooti: tiwaŋkuti kúm

9 ¹ Ti-Dindaan bí Mooyiisi yii: «Cù Faaroo cee kí tükù-u yii: ‘Ti-Dindaan Eebru yab Nimbòtiu bí-si yii á yànti u-nibul n̄ nyā kí cùú jāam-u. ² A yaa tí yñ kaa yānti bi cūti ki gbíntii n̄úb-bee, ³ ti-Dindaan làá yànti bìbil kúm n̄ jēetí a-waŋkuti tin bí a-satinee pu. Bìbil kúm min pōyeee làá jēetí a-taamui n̄ a-gutaamui n̄ a-mammu n̄ a-naai n̄ a-piii n̄ a-ŋoobui pu. ⁴ Ti-Dindaan làá yànti digàntil n̄ dōñ Isirayeel yab waŋkuti n̄ Eejipiti yab waŋkuti kansikin. Isirayeel yab waŋkuluku báà kubòbò kaa làá kpú.»

⁵ Ti-Dindaan yóon n̄yunti ki bí yii: «Fool ní m làá fu yànti an bōti n̄ jítí Eejipiti tiŋki pu.» ⁶ Kutaa wúntèe ní ti-Dindaan n̄á min u bí yii u làá n̄ée. Eejipiti yab waŋkuti kòkò kpí, ama Isirayeel yab waŋkuluku báà kubòbò kaa kpí. ⁷ Faaroo tú binib cūti kpēē ní ki ká yii Isirayeel yab waŋkuluku báà kubò kaa kpí. N̄ m̄n̄ kòkòee, u pókì u-pòbil kaa yānti Isirayeel yab nyán.

Nnaabululuuti: anal

⁸ Ti-Dindaan bí Mooyiisi n̄ Aarōn yii: «Jáfímaan dibubul poon n̄fantam aŋaŋkul ali kí n̄n n̄úb, ni yaa bān Faaroo ceeyee, Mooyiisi n̄ dūú yàan kutaa pu Faaroo nimbiin. ⁹ Án làá kpántí kukpōŋkpōŋu ní kí biñ Eejipiti tiŋki kòkò pu, ní án yànti anal n̄ tō binib n̄ tiwaŋkuti wunti pu kí kpántí ibuun Eejipiti tiŋki kòkōn.»

¹⁰ Mooyiisi n̄ Aarōn jáfí n̄fantam ki bān ki ká Faaroo, ní Mooyiisi dū n̄fantamee ki yāan kutaa pu Faaroo nimbiin, ní an yānti anal tó binib n̄ tiwaŋkuti wunti pu ki kpánti ibuun. ¹¹ Ibuun gbanti puee, Eejipiti yab kpaŋkpantiibi kaa n̄ún ki yúl Mooyiisi nimbiin, kun puee ibuun n̄n pín bi mun wunti pu kii an n̄n n̄n pín Eejipiti yab kòkò wunti pu puee ní. ¹² Ama ti-Dindaan n̄n pókì Faaroo pòbil ní waa pílifin̄ Mooyiisi n̄ Aarōn, kii ti-Dindaan n̄n n̄n péé tükū Mooyiisi puee.

Nnaabululuuti: ataanyin̄kumbil

¹³ Ti-Dindaan bí Mooyiisi yii: «Fool kutaafaau pòlpolee, á fu cù Faaroo cee kí tükù-u yii ti-

^{ny}8.22 Tiwaŋkuti tin Isirayeel yab làá dūu n̄á Unimbòti saraayee n̄n sá Eejipiti yab cee dikoobil ní, an dākà yii inaa n̄ in̄jja n̄ ipijaa.

Dindaan Eebru yab Nimbɔti u b́i-u yii: ‘Á yàntì m-nibul ní nyā ḱí cùú jāam-mi. ¹⁴Di sá kɔŋkɔnnee, m làá dū nnaabu nín b́i pu ŋu-ba ŋu-bee kɔkɔ ḱí t̄s si n̄ a-kpambaliŋ n̄ a-tiŋki nib kɔkɔ pu, ní á b́éé yii ubɔ kaa b́i kitiŋ nee pu ḱí dū u-ba ḱí ŋmàntìn man. ¹⁵M bàà dūmaan bìbil kúm ki kúntì sii n̄ a-tiŋki nib dooooyee ḱí dákà m-pɔŋŋu. Naŋkɔnampu nee, ni bàà kp̄f̄i ki céetì kitiŋ pu p̄l̄pil. ¹⁶Ama m yāntì á n̄n b́i ḱí ŋmā ḱí dákà-si m-pɔŋŋu ní m-yindi ní gb̄it̄i ilaan kɔkɔ⁹. ¹⁷Nì mín kɔkɔee, aa pú m-nibul nsan b́i nyā. ¹⁸An puee fool naŋkɔnampuee, m làá fu yàntì utaaja ní n̄ ataanyiŋkumbikpaan ní lítì. Doooo Eejipiti tiŋki nín ḱí ki b́i ki dāa s̄āa ŋyunti nee, an taauee kaa láá n̄n ataanyiŋkumbikpaan lítì mín ki ká. ¹⁹Mín puee yàntì b́i kóoñní a-waŋkuti n̄ tin kɔkɔ a cáá an b́i t̄isatinee ḱí cááñ mmɔŋki. Kun puee utaaja làá fu n̄, ní ataanyiŋkumbikpaan ní fu lítì ḱí kp̄ò binib n̄ tiwaŋkuti tin b́i t̄isatin kaa k̄unní mmɔŋkee.’»

²⁰Faaroo kpambaliŋ bin n̄n f̄aŋk̄i ti-Dindaanee n̄n yāntì bi-tɔntɔnliibi kp̄áañ tiwaŋkuti ki k̄unní mmɔŋki. ²¹Ama ní bin kaa n̄n f̄aŋk̄i ti-Dindaanee kaa n̄n dū tibɔtee ki t̄ún ditundi, ní ki yāntì bi-tɔntɔnliibi n̄n bi-waŋkuti b́i t̄isatin.

²²Ti-Dindaan b́i Mooyiisi yii: «Yòoñ a-ŋal ḱí t̄úl kutagbɔŋu utaaja ní n̄n ataanyiŋkumbikpaan ní lítì binib n̄n tiwaŋkuti n̄n tikpaajin tin kɔkɔ b́i Eejipiti tiŋkinee pu.» ²³Ní Mooyiisi yòoñ u-kpandɔŋu ki t̄úl kutaa, ní ti-Dindaan yāntì itaatantati

ḱí, ní utaaja n̄n, ní ataanyiŋkumbikpaan lítì, ní utaa t̄s kitiŋ kɔkɔ. Ti-Dindaan n̄n yāntì utaaja n̄n ataanyiŋkumbikpaan lítì Eejipiti tiŋki pu. ²⁴Utaaja n̄n ataanyiŋkumbikpaan lítì n̄n itaŋmɔŋmɔ tikpil. U n̄n n̄n mpɔn mpɔn tikpil. Doooo Eejipiti tiŋki nín ḱí ki b́i ki dāa s̄āa an yuntiŋuee, an taajau juti kaa láá n̄n mín ki ká^{ŋm}. ²⁵Ataanyiŋkumbikpaan n̄n lítì Eejipiti tiŋki kɔkɔ, ki k̄ū k̄ū binib n̄n tiwaŋkuti tin b́i t̄isatinee. Ŋi n̄n bíil tikpaajin kɔkɔ ki k̄f̄i isufi in yú t̄isatinee kɔkɔ. ²⁶See Gooseen^o tiŋki laakin Isirayeel yab kódyee baba ní utaaja n̄n ataanyiŋkumbikpaanee kaa gb̄ē. ²⁷Niinee Faaroo yíín Mooyiisi n̄n Aarɔn ní ki b́i-bi yii: «Mín b́i nee, m b́éé yii m ȳintì. Ni-Dindaan di sá deedeedaan ní man n̄n m-nibul f̄ō dibɔkpil. ²⁸Mèèmaan ni-Dindaan, utaaja n̄n ataanyiŋkumbikpaan n̄n itaatantati ní gb̄ēñ. M làá yàntì ní nyā, maa làá ti t̄aān-ni.» ²⁹Ní Mooyiisi b́i-u yii: «M yaa nyāñ kitiŋ poonee, m làá yòoñ m-ŋalii ḱí t̄úl ti-Dindaan watil pú ḱí mèè-u, ataanyiŋkumbikpaan n̄n itaatantati kɔkɔ làá ŋm̄l̄ ní á b́éé yii ti-Dindaan di yì kitiŋ kɔkɔ. ³⁰Ama m nyí yii n̄n mín kɔkɔee, sii n̄n a-kpambaliŋ kaa làá t̄i f̄aŋk̄i ti-Dindaan Unimbɔti.»

³¹Utaajee n̄n n̄n ki bíil gulfa n̄n tijimpin tin bi ȳi ɔjee, kun puee ɔji n̄n bíi búù, ní gulfa bíi púkuñ. ³²Ama tijimpin tin bi ȳi bilee n̄n seegilee^ɔ t̄ín kaa lòoñ malaa, an pu ní utaajee kaa n̄n bíil t̄ín..

⁹9.16 Kpèè Room 9.17.

^{ŋm}9.24 Kpèè Dilee 8.7, 16.21.

^o9.26 Gooseen: kpèè Diny 45.10 n̄n tin bi ŋm̄n kugbɔŋu faaku taapuee.

^ɔ9.32 Seegil náañ n̄n bilee ní bi cáa ŋáañ kpɔnɔ.

³³Mooyiisi yíkì Faaroo cee ki nyán kitiŋinee ní ki yōòh u-ŋalii ki túl ti-Dindaan watil pú ki mēē, ní utaaja nì ataanyinjkumbikpaan nì itaatantati gbēēh. ³⁴Faaroo ká yii utaaja nì ataanyinjkumbikpaan nì itaatantati gbēēnee, ní u nìkì ikpiti diŋál ní u nì u-kpambaliŋ fātì pókì bi-pòbiliŋ. ³⁵Faaroo pòbil nìn pókì ní u yî kaa yāntì Isirayeel yab nyán, kii ti-Dindaan nín nìn dī Mooyiisi pu ki sòòh puee.

Nnaabuniniiti: inaakitoon

10 ¹Ti-Dindaan bí Mooyiisi yii: «Cù Faaroo cee, di sá man di pókì u nì u-kpambaliŋ pòbiliŋ kí ŋmā kí nyāntí m-maamaacidaanti bi-kansikin bí ká. ²Ní si mun í ká kí dāá māafi a-biyaamu nì a-naantiibi m nín dátì Eejipiti yab tafal puee nì m nín ŋá maamaacidaanti tin bi-tiŋkinee. Min làá yāntì ní béé yii man di sá ni-Dindaanee dee.»

³Mooyiisi nì Aarɔn cūtì ká Faaroo ní ki bí-u yii: «Ti-Dindaan Eebru yab Nimbɔtiu nín lī puee sèé: ‘Kí tin sāā ŋyunti ŋuloŋu ní a làá gbēēh a-pɔɔgbifiŋu kí sɪntì a-ba taapu kí tī-mi ní? Yāntì m-nibul í nyā kí cùú jāām-mi. ⁴A yaa yî kaa yāntì m-nibul nyānee, fool m làá fu tōn inaakitoon a-tiŋki kɔkɔ pu. ⁵I làá dāān kí kpátí kí bīn kitiŋ kɔkɔ pu bí taa ti wāl-kì. I làá dāá ŋmó ki céetí tin nìn kìn utaaja kaa bíílee, nì isufi in bí tisatinee. ⁶Inaakitoon làá dāān kí gbí a-diiŋnin nì a-kpambaliŋ kɔkɔ diiŋnin nì Eejipiti yab kɔkɔ diiŋnin. Doooo a-naanjab ki dāa dūu sāā a-baabi, bi nín kí ki bí kitiŋ pu ki dāa dūu sāā dín nee, baa láá ká an bɔti juti ki ká.»

Mooyiisi lī mimmee ní ki nyán Faaroo cee ki búntì. ⁷Faaroo kpambaliŋ bí-u yii: «Kijapaai nee làá nīn pée cāabiñ-ti mbusu ní. An puee yāntì binib nee í nyā kí cùú jāām bi-Dindaan bi-Nimbɔtiu. Aa ká yii an bí nàantí ti-tiŋkaaa?» ⁸Ní bi fātì yíin Mooyiisi nì Aarɔn Faaroo cee, ní u bí-bi yii: «Nīn cámaan! Ní cùú jāām ni-Dindaan ni-Nimbɔtiu. Ama, bilab nì bilab di cá ní?» ⁹Ní Mooyiisi kíí-u yii: «Ti nì ti-nipɔmbi nì ti-jaŋkpilib nì ti-nimpunaatiibi nì ti-jipɔmbi nì ti-bisalib nì ti-ŋoobui nì ti-piii nì ti-naai kɔkɔ di làá cù. Kun puee an sá ti-Dindaan jiŋaaliu ní ti làá cùú jī kí tī-u tinyool.» ¹⁰Ní Faaroo bí-bi yii: «Baaa! M yaa yāntì ni nì ni-nimpoobi nì ni-biyaamu búntèe, ni-Dindaanee lafun bí ni-cee! Ni cáá ilandɔkɔkpiti páaa! ¹¹M yî kpataaa! Bininjab baba í cùú jāām ni-Dindaan, kun puee kun ni mēē-mee dee.» U lī mimmee ní bi jīn-bi Faaroo cee ki nyántì.

¹²Ní ti-Dindaan bí Mooyiisi yii: «Tāntì a-ŋal Eejipiti tiŋki pu inaakitoon í dāān kitiŋ pu kí ŋmó kí céetí kitiŋ pu mooti kɔkɔ, nì tin kɔkɔ kìn utaaja kaa bíílee.» ¹³Mooyiisi tāntì u-ŋal Eejipiti tiŋki pu, ní ti-Dindaan yāntì kubuŋu kubɔ nyánní ŋwīn nyalanŋki pú ki jíti kitiŋee pu ŋwiimpu nì kunyeeu kɔkɔ. Kutaa wúntèe ní kubuŋuee cáān inaakitoon. ¹⁴Ní i dómín ki gbí kitiŋ kɔkɔ pu laaba kaa kìn. I nìn dómín ki wīkí tikpil tikpil, baa láá ká an naakitoonŋyee wíiŋu mín daliba, kaa làá gíti ká mín mun daliba. ¹⁵I kpátì bīn kitiŋ kɔkɔ pu bōmmm ní baa ti wāl-kì. Ní i ŋmó ki céetì kitiŋee pu mooti nì isufi in nìn kìn utaaja kaa bíílee biliŋ. Kumɔsɔŋu kaa nìn kìn kitiŋ pu,

mín ní kufaasɔŋ kaa nìn kíń busubu pu tisatin nì Eejipiti tiŋki kɔkɔ poon^P.

¹⁶Niin niin ní Faaroo tú bi yíín Mooyiisi nì Aarɔn ní ki bí-bi yii: «M yīntiñ ni-Dindaan ni-Nimbɔtiu ki yīntiñ ni mun. ¹⁷Ní gíti dū m-kpitii kí p̄-mi min bí nee mun, kí mēè ni-Dindaan ni-Nimbɔtiu ú tí kàkatī ŋkúm tafadaaldi nee kí wàatī-mi.» ¹⁸Mooyiisi nyán Faaroo ceeyee ní ki mēè ti-Dindaan. ¹⁹Ti-Dindaan nìn yāntì kubuŋkpaanŋu kubɔ nyánní ŋwīín jeetilaŋki pú ki kpāā inaakitoon kɔkɔ ki cáa tó Tikati mɔɔl poon. Eejipiti tiŋki kɔkɔ poonee, baa nìn gíti kāntí unaakitoon báà ubambaanti. ²⁰Ama ti-Dindaan nìn pɔkɔkì Faaroo pɔbil, an yāntì waa nìn pú Isirayeel yab nsan bí nyā.

Nnaabuwawaati: Dibɔmbɔndi

²¹Ti-Dindaan bí Mooyiisi yii: «Yòon a-ŋal yilipu, dibɔmbɔndi n̄ dāá biñ Eejipiti tiŋki pu, kí n̄n gbifi unil n̄ ŋmā kí gbēè-dì n̄ u-ŋal.» ²²Ní Mooyiisi yòon u-ŋal yilipu, ní dibɔmbɔŋkpaandi diba dómín Eejipiti tiŋki kɔkɔ pu áli iwiin ita^f. ²³Iwiin ita gbanti poonee, Eejipiti yab báà ubɔ kaa nìn ŋún ki wál u-juti, kaa nìn ŋún ki céefi u-taal ki nyán. Ama ní laakin Isirayeel yab kóòyee wál bómboŋ.

²⁴Ní Faaroo yíín Mooyiisi ki bí-u yii: «Nín cámaan! Cùú jāamman ni-Dindaan. Ni ŋūñ kí kpáañ ni-biyaamu. Ama ni-piini n̄ ni-ŋoobui n̄ ni-naai ín làá gbintí doo.» ²⁵Ní Mooyiisi kí-u yii: «Sii a-ba di làá tī-ti tiwaŋkuti tin ti làá dūú ḡá mpèè saraau n̄ bisaraawɔkaabi kí tī ti-

Nimbɔtiueeee? ²⁶Ti làá kpáañ ti-waŋkuti, báà kubɔ kaa làá kíń. Di sá yii tiwaŋkuti gbanti kansikin ní ti làá tin lēè tin sá tí dūú ḡá saraabi kí tī ti-Dindaan ti-Nimbɔtiuee. Taa láá nyí tin ní ti làá dūú ḡá saraabee, see ti yaa bāñ laakin ti céé.»

²⁷Ama ní ti-Dindaan mōtīi pɔkɔkì Faaroo pɔbil ní waa là kí p̄ Isirayeel yab nsan bí nyā. ²⁸Ní Faaroo bí Mooyiisi yii: «Nyā m-cee doo! Á taa ti dāañ m-cee daliba daliba! Dalinŋkin ní a yaa ti dómín ki yúl m-nimbiinee, a làá kpú ní!» ²⁹Ní Mooyiisi kí-u yii: «A nín lī puee, an ḡāñ! Maa làá ti dāañ kí yúl a-nimbiin!»

Bi sòon nnaabujoolkaa pu

11 ¹Ti-Dindaan bí Mooyiisi yii: «M làá tōñ nnaabujoolkaa Faaroo n̄ Eejipiti yab pu. Mìn boonee ní ú dāá nín yāntī ní nyā. U làá dāá jà-ni ní nyā doo taliku. ²Mìn puee á sòon n̄ Isirayeel yab, bininjab n̄ binimpoobi, báà ŋma n̄ mēè u-kɔŋkɔnnaatɔ sindaariya n̄ animbil kúti wanti.» ³Ti-Dindaan nìn yāntì Isirayeel yab ká diyimɔɔl Eejipiti yab cee. Mìn ní Faaroo kpambalinŋ n̄ Eejipiti yab kɔkɔ nìn tó Mooyiisi u-ba tiŋan Eejipiti tiŋkin.

⁴Mooyiisi nìn bí Faaroo yii: «Pilifi, ti-Dindaan nín lī puee sèé: ‘M làá jītí Eejipiti tiŋki poon kunyataasiiu búmbum. ⁵Eejipiti tiŋki bisebiyaamu nninjabiyaamu kɔkɔ làá kpú, kí kíí sii Faaroo un k̄a dibeejal pu nee jipɔŋkpiliu kí tin cáá s̄ā uyumbunimpu un n̄a idee jipɔŋkpiliu, n̄ tiwaŋkuti kɔkɔ bipeepeekaamu. ⁶Ikuŋkuunti làá dāá n̄n tùm Eejipiti tiŋki kɔkɔ poon ní dàii.

^P10.15 B. 14-15. kpèè Dilee 9.2-3.

^f10.22 Kpèè Ilan 105.28, Dilee 16.10.

Doooo nee, baa láá péé gbīl mīn ki ká jaanjaan, ki kpá kí gíti ká mīn mun jaanjaan. ⁷ Ama Isirayeel yab kansikinee, baa làá gbīl kibɔkɔ gbóol unil àá kuwaŋkuluu gba. Niinee ni làá béé yii man ni-Dindaan n̄á digàntil Isirayeel yab n̄i Eejipiti yab kansikin.’ ⁸ Niin ní a-kpambaliŋ bin kā nee làá dāān m-cee kí gbāān m-nimbiin ní kí bí-mi yii: ‘Sii n̄i a-nibul, nīn cámaan.’ Mīn boonee ní m̄ búntí.» N̄i diŋuul ní Mooyiisi n̄in nyán Faaroo cee.

⁹ Ní ti-Dindaan gíti bi Mooyiisi yii: «Faaroo yaa kaa bí pílifin̄-nee, an sá m̄ n̄mā kí b̄t̄i m-maamaaci tuŋkpaan̄ŋi u-tiŋki poon ní.» ¹⁰ Mooyiisi n̄i Aarɔn n̄in n̄á maamaaci tuŋkpaan̄ŋi kupaau Faaroo nimbiin, ama ní ti-Dindaan p̄ɔk̄i u-p̄ɔbil, ní waa yānt̄i Isirayeel yab nyán u-tiŋkin ki búnti.

Dilákatil jiŋaaliu

12 ¹ Ti-Dindaan bí Mooyiisi n̄i Aarɔn Eejipiti tiŋkin yii: ² «Uŋmal un poon ni bí nee n̄i n̄in sá-ni uŋmapeepeekaa iŋmal poon. U làá n̄in sá-ni dibindi poon n̄mapeepeekaa ní. ³ Ní kpāfi Isirayeel samaau kɔkɔ kí sòon̄ n̄i bi yii: ‘Uŋmal nee poon iwiin saalaayee, kudicaŋu àá kunaakoou kamaa n̄i lēē dipibil àá diŋɔbil diba. ⁴ Kudicaŋu kubɔ nib yaa kaa náan̄ kí n̄mó kí dóo kuwaŋkuluuee kɔkɔ yaadalee, bí ká kudicaŋu kun pílin̄-bee yab bí sòon̄ kí gb̄lin̄ tɔb kí béé bi-nib nyɔkɔm kí lēē kuwaŋkuluu kun bi làá n̄mā kí n̄mó kí dóo yaadalee. ⁵ Kuwaŋkuluu kun bi làá kp̄dee máan̄ kí n̄in sá uja ki cáá dibindi diba, kulaaba n̄i taa n̄in w̄b̄. Án n̄ūn̄ kí n̄in sá diŋɔbil àá

dipibil. ⁶ Ní kpāafi kuwaŋkuluu gbanti áli uŋmal poon n̄wiin n̄ubɔ kpá saaliku dal. An joopɔŋkuee, Isirayeel samaau kɔkɔ n̄i kóon̄ kí kpāfi ní kudicaŋu kamaa n̄i kp̄de ku-waŋkuluku. ⁷ Kudii kun kamaa poon ní ni k̄ū kuwaŋkuluu ki n̄móee, ní dū fatiku kí n̄m̄it̄i idɔ ili in pu punuu nákéee n̄i ndo n̄un làl̄ punuu yilipuee. ⁸ Ní n̄ɔfi tinan gbanti, ní kunyeeuee, ní n̄mó-ti n̄i kpɔnɔ un baa n̄á n̄kpɔnɔnyɔkɔee n̄i tifaal tin t̄uee. ⁹ Ní taa n̄mó-ti tikaal, kí taa tɔkɔn̄-ti mun, ama ní n̄ɔfi-ti kí kpāan̄ diyil n̄i ayaka n̄i ina. ¹⁰ Ní taa n̄mó-ti kí k̄in̄ fool. Tin yaa k̄in̄ kutaa w̄unt̄ee, ní dūú wà n̄ŋmi. ¹¹ Ni n̄in làá n̄in bí min kí j̄i tiŋin gbantee s̄ee: ní gb̄in̄ dambalab ni-cammu án cúú ni-wampeen̄kaati, kí táká ni-naatakan̄, kí n̄in n̄j̄ub̄ ni-kpandɔi ni-n̄aan, ní kí j̄i tiŋin gbanti malaa malaa. Dilákatil jiŋaaliu un ni làá j̄i kí t̄i man ni-Dindaan tinyoolee dee.

¹² «Kunyeuee gbantee, m̄ làá dāá j̄it̄i Eejipiti tiŋkin kí kp̄de Eejipiti tiŋki biseebiyaamu kɔkɔ, kí k̄il̄ binib kí dāá s̄ā tiwaŋkuti. M̄ làá dāá dāá Eejipiti yab waan̄i kɔkɔ tafal. Man di sá ni-Dindaan. ¹³ Ama adiin n̄in nimbi kóoyee, fatiku di làá n̄in sá-ni diwundi. M̄ yaa láa ká fatikuee ní m̄ lákatí ni-pu, ní nimbi n̄i n̄mátí n̄kúm tafadaaldi din m̄ dūú tó Eejipiti yab puee^s.

¹⁴ «Ní dāan̄ n̄wiin nee kí yóon̄ kí n̄in t̄eet̄i n̄u-pu, n̄j̄u kpántí-ni jiŋaal ní n̄in j̄in̄ ki t̄i man ni-Dindaan tinyool. Jiŋaal gbanti n̄i kpántí-ni mara ní n̄in j̄in̄ m̄in̄ kí n̄in péé cáá cá jaanjaan.»

Kpɔnɔb bin baa n̄á n̄kpɔnɔnyɔkɔee jiŋaaliu

¹⁵ Ní n̄mó kpɔnɔb bin kaa cáá n̄kpɔnɔnyɔkɔee iwiin iluli. Kí k̄il̄ n̄wimpeepeekaa dalee,

^s12.13 B. 1-13. kp̄de Akoo 23.5, Dikà 9.1-5, Ditee 16.1-2.

bí taa ti ká ŋkpɔ̀ɔnyɔ̀kɔ̀ ubɔ dumpu. Kí yòòñ ህwimpeepeekaa dal kí cáá s̄ā iwiin ilulee, un yaa ህmɔ̀ kpɔ̀ɔ un bi ህá ህkpɔ̀ɔnyɔ̀kɔ̀ee, bí nyāntí-u Isirayeel nibul kansikin. ¹⁶ ህwimpeepeekaa dalee, ní kóòñ kí kpāfi kí jāam-mi, ní ህwinluluúti dal muee, ní tí kóòñ kí kpāfi kí jāam-mi. Ní taa t̄ ditundi diba ህwiin gbanti, see tijin tin ni làá ህá báà ህma ህ jēe baba.

¹⁷ «Kpɔ̀ɔɔ bin baa ህá ህkpɔ̀ɔnyɔ̀kɔ̀ee jijaaliu sá ní n̄n j̄ñ ki téetí ህwiin ህun m n̄n nyánti m-nibul Eejipiti tiᅅkinee ní. Ní n̄n j̄ñ jijaal gbanti kí n̄n pée cáa cá jaanjaan. Án n̄n sá-ni dibɔkpaal din kaa kpántée. ¹⁸ Kí yòòñ ህᅅmapeekaa poon ህwiin ህubɔ kpá saaliku dal kujooɔᅅ kí tin cáá s̄ā iwiin mmuᅅku n̄ ህubɔ dal kujooɔᅅuee, ní taa ህmɔ̀ kpɔ̀ɔɔ bin bi ህá ህkpɔ̀ɔnyɔ̀kɔ̀ee. ¹⁹ Bí taa ká ubɔ dumpu ህkpɔ̀ɔnyɔ̀kɔ̀ kí cáá s̄ā iwiin iluli. An yaa sá unicaan àá Isirayeel yab ubɔ di yaa ህmɔ̀ kpɔ̀ɔ un poon ህkpɔ̀ɔnyɔ̀kɔ̀ ህmālee, bí nyāntí udaan Isirayeel nibul kansikin. ²⁰ Ní taa pée j̄i tijin tin poon bi ህá ህkpɔ̀ɔnyɔ̀kɔ̀ee báà tiba. Báà laakin ní ni yaa pée bāñ ki kóòyee, ní taa ህmɔ̀ kpɔ̀ɔɔ bin poon bi ህá ህkpɔ̀ɔnyɔ̀kɔ̀ee^t.»

Dilákatil jijaaliu jinti bóntitam

²¹ Ní Mooyiisi yíin Isirayeel kpilib kɔ̀kɔ̀ ki kpáfi, ní ki bí-bi yii: «Kudicaᅅu kamaa ህ cùú nyàab dipibil àá diᅅɔ̀bil kí kpò kí j̄i Dilákatil jijaaliu. ²² Ní lēemaan tifaapibiti tin bi ȳi isɔ̀pee bambiliᅅ kí ህá kibɔᅅ kí dūu sēe kuwaᅅkuluu kun ni kūu ki

lēe fatiku ki ህá disambil poonee. Ní dūú ህm̄ti idɔ̀ ili in pu punuu cōee n̄ ndɔ̀ ህun làl̄ punuu yilipuee. Ni yaa ህá mimmee, ubɔ ህ taa ti nyā kí cáá s̄ā kutaafaau. ²³ Ti-Dindaan làá j̄iti kí dáal Eejipiti yab tafal. Ama u yaa ká fatiku mpunyaᅅmu puee, u làá j̄iti ní kaa làá yānti ህkúm tafadaaldi^u ህ kó ni-ciᅅᅅin. ²⁴ Án n̄n sá dibɔkpaal din làá n̄n bí ki cá jaanjaanee ki t̄i ni n̄ ni-biyaamu. ²⁵ Ni yaa láa bāñ ki kó kitiᅅ kin ti-Dindaan pōòñ kí t̄i-nee poonee, ní dāá n̄n ህáañ akoobil gbanti. ²⁶ Ni-biyaamu yaa láa bālifi-ni yii akoobil gbanti taapu sá yii bee, ²⁷ ní dāá kí-bi yii: ‘An sá saraa un ti ህáañ ki t̄i ti-Dindaan Dilákatil jijaaliu yuntiᅅuee ní. ህyunti ህun ti-naanjab n̄n bí Eejipiti tiᅅkinee, ti-Dindaan n̄n kūu Eejipiti yab. Ama u n̄n lákat̄i timbi diiᅅᅅi pu kaa yúl̄, ní ki wún ti-dicaᅅᅅi pu.’»

Niinee ní Isirayeel yab t̄iti gbāñ ki jāam ti-Dindaan. ²⁸ M̄n boonee ní bi búnti ki cūti ህá min ní ti-Dindaan t̄kū Mooyiisi n̄ Aarɔ̀n yii bí ህée.

Nnaabujoolkaa: Eejipiti yab biseebiyaamu nninjabiyaamu kúm

²⁹ Kunyataasiiuee ní ti-Dindaan kūu Eejipiti tiᅅkin mbiseebiyaamu nninjabiyaamu kɔ̀kɔ̀, ki kíliñ Faaroo un kā dibeejal puee jipɔᅅkpiliu ki tin cáa s̄ā usarkadaan un kā u-sarkadiikunee jipɔᅅkpiliu n̄ tiwaᅅkuti kɔ̀kɔ̀ bipeepeekaamu njamu. ³⁰ Faaroo n̄ u-kpambaliᅅ n̄ Eejipiti yab kɔ̀kɔ̀ yík̄i kunyeeuee, dituweel fōō ki p̄i kitiᅅ kɔ̀kɔ̀n dàii, kun puee dicindi diba n̄n kpá unil kaa kp̄i di-poon. ³¹ Kunyataasiiu gbantee ní Faaroo

^t12.20 B. 14-20. kpèè 23.15, 34.18, Akoo 23.6-8, Dikà 28.17-25, Ditee 16.3-8.

^u12.23 ህkúm tafadaaldi: an máañ ki sá Unimbɔ̀ti tuuᅅᅅu ní ùñ u-ba túnni ህᅅ ህá ùñ Unimbɔ̀ti lammi (dūú ህm̄ant̄i n̄ Diny 19.13, 2 Sami 24.16, Eebru 11.28).

yíín Mooyiisi nì Aarɔn ní ki bí-bi yii: «Yíkì kí nyāmaan m-tiŋkin, ni nì Isirayeel yab kɔkɔ! Cùú jāammaan ni-Dindaan kii ni nín bālifi puee! ³²Yòon kí kpáammaan ni-waŋkuti kɔkɔ kii ni nín bālifi puee kí nīn cámaan. Ní mèèmaan kí bìin m-pu.» ³³Eejipiti yab dākafi yii bi làá kpú kí dóó ní, an pu ní bi nīn jì Isirayeel yab bí nyā bi-tiŋkin malaa malaa. ³⁴An puee Isirayeel yab nīn yíkèè, bi nīn tú bukpɔnsaa bun kaa jómee ní, ní ki dū kikabiki kin bi cáa nùkù bukpɔnsaayee ki póób abɔkutin ki dūu bükun.

³⁵Isirayeel yab nīn ḡá kii Mooyiisi nín nīn tükū-bi puee. Bi nīn mēē Eejipiti yab sindaariya nì animbil wanti nì tiwampeenkaal.

³⁶Ti-Dindaan nīn yāntì Isirayeel yab ká diyimɔɔl Eejipiti yab cee, di sá bi nīn kíí ki tī Isirayeel yab tin bi mēēyee. Mīn ní Isirayeel yab nīn dī ki fúkúl Eejipiti yab^w!

³⁷Isirayeel yab nīn yíkì Ramseesi tiŋkin ki búntì Sukooti tiŋkin. Bininjab nīn sá kii kutukub alaataa aluu nyɔkɔm ní ki còom ataa pu. Baa nīn kàañ ki kpáañ mbiyaamu nì binimpoobi. ³⁸Biniyanjambi tikpil mun nīn nóó-bi ki búntì ní bi nīn cáá tipicaŋkpun nì tiŋcaŋkpun nì tinacaŋkpun tikpil. ³⁹Bi nīn dū bukpɔnsaa bun bi nīn cáañ Eejipiti tiŋkinee ki ḡá kalaabi bin kaa cáá ḡkpɔnɔnyɔkɔee, di sá yii bi nín nīn jīn-bi Eejipiti tiŋkinee puee, baa nīn ḡún ki kāl ki cíti bukpɔnsaayee n̄ jōm̄. Baa nīn ḡún ki bóntì tijin tin bi làá nīn jīn ki còom nsanee.

⁴⁰Isirayeel yab nīn kāl Eejipiti tiŋkin abin alaataa anaa nì mmuŋku nì saalaa ní^y. ⁴¹Ŋwiin ḡun ní an sāā abin alaataa anaa nì mmuŋku nì saalaa ḡúlgulee ní ti-Dindaan nibul nyán Eejipiti tiŋkin ki nóó tɔb akiti akiti kii bijanjaliibee.

⁴²Ti-Dindaan nīn cíti kunyeeu gbanti kɔkɔ ní ki nyántì Isirayeel yab Eejipiti tiŋkin. An puee, kí nīn cáa cá jaanjaanee, Isirayeel yab máañ kí nīn kàal kunyeeu gbanti kí taa gèèn, di sá yii ti-Dindaan di yì kunyeeu gbanti.

Dilákatil jiŋaaliu marab

⁴³Ti-Dindaan bí Mooyiisi nì Aarɔn yii: «Kpèè, Dilákatil jiŋaaliu marab sèè:

‘Unicaan báà ubɔ kaa cáá nsan kí jī jiŋaal gbanti jinti.

⁴⁴‘Á ḡí uyumbu un a dá nì animbilee dikpandandi kí wàatī ní ú nín jī jiŋaal gbanti jinti.

⁴⁵‘Unicaan un kó-see nì upaadaan kaa cáá nsan kí jī jiŋaalee jinti.

⁴⁶‘Ní nīn kā adiinni ní kí ḡmó jiŋaalee nanti. Ubo n̄ taa kpáañ tinan kí nyā mmɔŋki.

‘Ní taa wī kuwaŋkuluuee kpabil báà diba^a.

⁴⁷‘Isirayeel samaau kɔkɔ n̄ jī jiŋaal gbanti.

⁴⁸‘Unicaan un kó-nee yaa là kí jī Dilákatil jiŋaaliu kí tī ti-Dindaan tinyoolee, ú ḡí u-dicaŋku yab bininjab kɔkɔ akpancan. Niinee udaan ḡūn kí jī jiŋaal gbanti kii Isirayeel yab ntindambiyaamuee.

^w12.36 B. 35-36. kpèè 3.21-22.

^y12.40 Kpèè Diny 15.13, Gala 3.17.

^a12.46 Kpèè Dikà 9.12, Yoow 19.36.

yab biseebiyaamu nninjabiyaamu nì bi-waŋkuti bipeepeekaamu njamu kpî kɔkɔ. An pu ní ti cáá ti-waŋkuti bipeepeekaamu njamu ki ŋáán saraa ki tì ti-Dindaan, ní ki pà ti-biseebiyaamu nninjabiyaamu pu.¹⁶ Mìn puee tin ti bí ŋáán nee n̄n sá-ni kudaanŋu ni-ŋalii n̄n ni-yigbeenji pu, kí n̄n téetí-ni yii ti-Dindaan n̄n dū u-ŋampɔŋu ní ki nyánti-ti Eejipiti tiŋkin.

Unimbɔti lī u-nibul nyɔkɔpu

¹⁷Faaroo n̄n n̄n yānti Isirayeel yab nyán u-tiŋkinee, Unimbɔti kaa n̄n yānti bi dī Fiiliistii yab tiŋki saŋŋu, niin mun di kaa bàà dátí^{ee}. Unimbɔti n̄n lī u-ban yii: «Binib nee yaa ká kajaau nsanni, bi-pɔbil làá yíkì ní bí bí yii bi làá fàtí gítí Eejipiti tiŋkin.»¹⁸ An pu ní Unimbɔti n̄n yānti bi dūu dī kuteeu pú ki pótí ki tin nyán Tikati mɔɔl pu. Isirayeel yab n̄n nyán Eejipiti tiŋkin ki nóó tɔb akiti akiti kii bijanjaliibee.

¹⁹Mooyiisi n̄n kpáan Jooseefi kpabiŋ, kun puee Jooseefi n̄n bí u-nabiyaamu yii: «Unimbɔti làá jòon̄-ni ní nyā kitiŋ nee poon. Ní pùtí yii ni làá dāá kpáan m-kpabiŋ^f.»

²⁰Isirayeel yab n̄n yíkì Sukooti tiŋki ní ki cūti gāā bi-tantib Eetaam tiŋki, kuteeu kúntilaŋki.

²¹Ti-Dindaan u-ba di n̄n lī bi-nyɔkɔpu. Ŋwiimpuee, u n̄n bí ditagbancancaal poon ní ki dākà-bi nsan, ní kunyeeuee ditagbancancaalee n̄n kpántí ŋŋmi ki ŋmíntí-bi. An pu ní bi n̄n ŋūn̄ ki còom̄ ŋwiimpu n̄n kunyeeu.

²²Ditagbancancaalee kaa sútí kí wàatī dinibul

ŋwiimpu ní ditagbancancaal din sá ŋŋmee mun kaa sútí kí wàatī-bi kunyeeu.

Isirayeel yab dūtì Tikati mɔɔl

14 ¹Ti-Dindaan bí Mooyiisi yii: ²«Tùkù Isirayeel yab bí fàtí gítí Pii-Ayirooti tiŋki caŋin, Miigidool n̄n dimɔɔl kansikin. Bí gāā bi-tantib kí kàl̄ niin kí n̄n túl̄ Baal-Seefɔn tiŋkin, dimɔɔl caŋin. ³Faaroo làá sòon̄ ni-pu yii: ‘Naŋkɔnampu Isirayeel yab gáatì ki túl̄ ti-tiŋki laaba pú ki tú ki yìin̄ ní kuteeu dū-bi ki nál.’⁴ M làá lùkutì Faaroo ní ú jàn ni-boon. Di sá yii Faaroo n̄n u-janjaliibi di làá yànti bí ká man nyooti. Niinee Eejipiti yab làá béé yii man di sá ni-Dindaan.» Ní Isirayeel yab ŋá kii ti-Dindaan n̄n lī puee.

⁵Bi n̄n tükū Faaroo yii Isirayeel yab yíkì. Niinee ní u n̄n u-kpambaliŋ landɔkɔŋu cúu kpánti bi-pu, ní bi bí yii: «Ba ní ti ŋá nan ní? Ba pu ní án n̄n bàà sá tí n̄n ŋúb Isirayeel yab bí n̄n sá ti-yumbuyee, ti yānti bi nyán ki búnti ní?»

⁶Niinee ní Faaroo kpāl̄ u-janjatɔɔkub taamui, ki yòon̄ u-janjaliibi bi n̄n jì bi-boon. ⁷U n̄n yòon̄ u-tɔɔkub bin sá bimɔmmɔntiibee alaataa aluu ki kpáan Eejipiti tɔɔkub bin kínee kɔkɔ. Tɔɔku kamaa poonee, bijanjaliibi bita di n̄n bí. ⁸Ti-Dindaan n̄n pɔkì Eejipiti bɔtiu Faaroo pɔbil, ní u yíkì bí jì Isirayeel yab boon, ama ní bín̄ n̄n nyán Eejipiti tiŋkin n̄n dibatɔl n̄n ifaal. ⁹Eejipiti yab janjaliibi n̄n Faaroo janjatɔɔkub taamui n̄n bijanjaliibi bitanjakaliibi yíkì kùl̄ ki páan Isirayeel yab boon. Bi n̄n cúú-bi dimɔɔl

^{ee}13.17 Fiiliistii yab tiŋki saŋŋu gbanti n̄n kpàkan̄ Meediiteeranee tiŋkuu ní, ní Eejipiti yab janjaliibi di n̄n cí-ŋu.

^f13.19 Kpèè Diny 50.25, Joos 24.32.

cajin, Pii-Ayirooti watil pú ki túl Baal-Seefon tin̄ki, laakin bi n̄n gāa bi-tantib ki kāl̄ee.

¹⁰Ŋyunti ŋun Isirayeel yab dāa bée yii Eejipiti yab bíi j̄in̄ bi-boonee, n̄i bi n̄n dāa ká yii Faaroo n̄i u-naacimbi tóobiń-bee, bi n̄n fāŋki tikpil ní ki n̄n bíi k̄uuntí ki ȳi ti-Dindaan. ¹¹Bi n̄n bí Mooyiisi yii: «Itaŋkpiifal kaa bí Eejipiti tin̄kinaaaa? Ba pu ní a cáań-ti tí kpú kuteeun doo? Ba pu ní a yānti ti ȳik̄n̄ Eejipiti tin̄kin ní? ¹²Ti n̄n dāa b̄in̄ Eejipiti tin̄kinee, ti n̄n t̄ukū ki cánti-si yii: ‘Yānti-ti tí n̄n sá Eejipiti yab yumbui. An s̄o tí n̄n t̄un̄ atuun ki t̄i Eejipiti yab ki j̄itiń tí kpú kuteeun.’» ¹³Mooyiisi n̄n k̄í samaa yii: «Taa fāŋkimaan! N̄in̄ kāmaan soooo! Ni làa ká d̄in̄ wiin̄ŋu ti-Dindaan n̄n làa f̄i-ni puee. Di sá yii Eejipiti yab bin ni wāl̄ d̄in̄ nee, ni p̄ee ḡiti kpá k̄i ká-bi jaanjaan. ¹⁴Nimbi dee, n̄in̄ kāmaan soooo, ti-Dindaan làa j̄a k̄i t̄i-ni.»

Ti-Dindaan cáti nsan dimwól kansikin

¹⁵Ti-Dindaan bí Mooyiisi yii: «Ba pu ní a k̄uuntí ki ȳi-mi? T̄uk̄u Isirayeel yab yii bí ȳik̄i k̄i n̄n c̄oom̄ ki cá. ¹⁶Sii ȳoń a-kpand̄ŋu k̄i d̄uú tant̄i dimwól pu k̄i cúú-d̄i k̄i búkutí mili nsan n̄ d̄oń Isirayeel yab n̄ d̄ut̄i ŋkulimmi. ¹⁷Man làa p̄ock̄i Eejipiti yab p̄obiliŋ bí k̄o dimwólin k̄i j̄a ni-boon. M làa d̄ak̄a Faaroo n̄i u-janjaliibi k̄ok̄o n̄i u-janjat̄r̄ok̄ub, n̄i u-janjaliibi bitanjakaliibi m-nyooti. ¹⁸M làa d̄i Faaroo n̄i u-janjat̄r̄ok̄ub n̄i u-janjaliibi bitanjakaliibi pu k̄i d̄ak̄a m-nyooti. Niin ní Eejipiti yab làa b̄ee yii man di sá ni-Dindaan.»

¹⁹Unimb̄oti tuuŋŋu ŋun n̄n l̄i Isirayeel yab nyock̄opuee ḡiti bi-boon. M̄in̄ mbaantiim

n̄i ditagbancancaal din n̄n l̄i bi-nyock̄opuee mun ḡiti bi-boon. ²⁰Di n̄n c̄ut̄i ȳul̄ ki p̄iti Eejipiti yab kitil n̄i Isirayeel yab kitil kansikin. Eejipiti yab jandi p̄uee, ditagbancancaalee n̄n sá dibomb̄ondi, ama ní Isirayeel yab jandi p̄uee, di n̄n ŋm̄int̄i kunyeeu. An puee Eejipiti yab n̄i Isirayeel yab kaa n̄n ŋūn̄ k̄i s̄ut̄i k̄i p̄il̄ t̄ob̄ kunyeeu gbanti k̄ok̄o.

²¹Mooyiisi n̄n tant̄i u-ŋal dimwól pu. Ti-Dindaan n̄n yānti kubuŋu kub̄o nyānni ŋwiin̄ nyalaŋki pú ki j̄iti m̄p̄on kunyam̄ŋu ní ki t̄ee dimwól nyim. Dimwól n̄n cúu búkut̄i mili ní nsan d̄oń ki k̄un̄. ²²Isirayeel yab n̄n c̄ońm̄ ki j̄iti dimwól kansikin ŋkulimmī, ní nnyim gāa aguŋkpaan bi-ŋaŋgiil pú n̄i bi-ŋaŋgan pú. ²³Eejipiti yab n̄n p̄aan̄ bi-boon. Faaroo taamui n̄i u-janjat̄r̄ok̄ub n̄i bitanjakaliibi k̄ok̄o n̄n k̄o dimwólin ki d̄i-bi. ²⁴Ntaafaabomb̄omee ní ti-Dindaan un bí ditagbancancaal n̄i ŋŋmi poonee kp̄ee Eejipiti yab kitil pú, ní ki yānti fikil fikil k̄o-bi. ²⁵U n̄n yānti Eejipiti yab t̄r̄ok̄ub taan̄i kp̄al̄ ki p̄ock̄i ní disaŋkindi ŋá-bi diḡin̄di. Ní bi bí yii: «Tí s̄am̄maan Isirayeel yab, kun puee bi-Dindaan k̄ut̄i bi-pu bi bíi j̄a n̄i ti!»

²⁶Ní ti-Dindaan bí Mooyiisi yii: «T̄ant̄i a-ŋal dimwól pu nnyim n̄i f̄at̄i ḡitiń k̄i biin̄ Eejipiti yab n̄i bi-janjat̄r̄ok̄ub n̄i bi-janjaliibi bitanjakaliibi pu.» ²⁷Mooyiisi n̄n tant̄i u-ŋal dimwól pu. Kutaa t̄oob̄ diwuntilee ní dimwól f̄at̄i ḡiti di n̄n n̄n p̄ee bí puee. Eejipiti yab bàa bí yii bí s̄an̄ ní ki d̄uú k̄o nnyimin, ní ti-Dindaan t̄ee bi-k̄ok̄o ki múl̄ dimwól kansikin. ²⁸Nnyim n̄n f̄at̄i ḡitiń ki biin̄ Faaroo janjat̄r̄ok̄ub n̄i u-janjaliibi bitanjakaliibi

kəkɔ pu. Bin kəkɔ n̄n p̄ee kɔ dimɔɔlin ki b̄i
j̄i Isirayeel yabee, ubambaanti kaa n̄n ŋm̄at̄i.
²⁹ Ama Isirayeel yab n̄n cōom̄ ŋkulimmi dimɔɔ
kansikin, n̄i nnyim ḡā aguŋkpaan bi-ŋaŋgiil p̄u
n̄i bi-ŋaŋgan p̄u.

³⁰ M̄in̄ n̄i ti-Dindaan n̄n d̄i ki nyánt̄i Isirayeel
yab Eejipiti yab ŋaan ŋwiin gbanti. Isirayeel
yab n̄n w̄al̄ Eejipiti yab n̄n kp̄i ki d̄o d̄o
dimɔɔgbandee. ³¹ Isirayeel yab n̄n k̄a mp̄on
ŋun ti-Dindaan n̄n d̄ak̄a Eejipiti yabee n̄i bi
f̄aŋk̄i-u, n̄i ki d̄u bi-m̄akal ki ŋa u n̄i u-t̄ont̄onliu
Mooyiisi pu.

Mooyiisi n̄i Isirayeel yab ḡā dijajil laŋŋu

15 ¹ Niinee n̄i Mooyiisi n̄i Isirayeel yab ḡā
nlan nee ki p̄ak̄a ti-Dindaan yii^{8b}:

«M̄ làá ḡā nlan k̄i p̄ak̄a ti-Dindaan,
kun puee u d̄ak̄a u n̄n s̄a ukpaan puee.
U t̄ee itaamu n̄i bitanjakaliibi ki t̄o dimɔɔlin.

² Ti-Dindaan di s̄a man p̄ŋŋu,
úh̄n̄ n̄i m̄ làá n̄n ḡa ilan ki nyóŋk̄i.
Úh̄n̄ di f̄i-m̄iⁱ, úh̄n̄ di s̄a m-Nimb̄ot̄iu,
m̄ làá n̄n nyóŋk̄i-u.

Úh̄n̄ di s̄a m-baa Nimb̄ot̄iu,
m̄ làá yòon̄ u-yindi yilipu.

³ Ti-Dindaan di s̄a ubaatandaan,
u-yindi di s̄a ti-Dindaan.»

⁴ «U d̄u Faaroo janjat̄w̄okub n̄i u-janjaliibi
ki t̄o dimɔɔlin.
U-janjaliibi bim̄omm̄ontiibi

gb̄int̄i Tikati m̄oɔlin.

⁵ Nnyim b̄īn̄ bi-pu,
bi s̄int̄i nnyim taapu kii ditaŋkpalee.»

⁶ «Ti-Dindaan, a-ŋaŋgiil cáá mp̄ŋkpaan,
ŋúh̄n̄ di n̄ant̄i a-nannanliibi.

⁷ A lafun s̄a ukpaaneeee!
A lábit̄i a-nannanliibi ki c̄ib̄.

A yaa ḡi diŋuulee, a náan̄ n̄i ŋŋmi n̄i,
n̄i ki w̄u a-nannanliibi kii timoolee.

⁸ Kubuŋu kun nȳēēn̄ a-man̄fataabuŋyinee
ȳant̄i nnyim k̄ōon̄ ki kp̄afi.

Nnyinjil ȳaat̄i ki ȳul̄ kii digundee,
nnyim min b̄i taapuee f̄ōo ki p̄ōok̄i dimɔɔ
kansikin.

⁹ Binannanliibi n̄n l̄i yii:
‘Ti làá j̄a bi-boon k̄i tin cúú-bi,
k̄i ȳakat̄i ti n̄n j̄án ki f̄ōo tin bi-ceeyee,
n̄i k̄i n̄n k̄in̄ ki cáá tikpil an lákat̄i.
Ti làá f̄úut̄i ti-t̄aataajimmi n̄i k̄i p̄ōok̄i-bi.’

¹⁰ Ama n̄i sii ti-Dindaan p̄ufi
n̄i mm̄oonyim b̄īn̄ bi-pu.
An cáá-bi ki s̄int̄i taapu
nnyim poon poon kii tikúb̄onee.

¹¹ Óo ti-Dindaan, inim̄b̄oti kansikinee, ŋma di
b̄i kii sii?

Ŋma di b̄i kii sii ki b̄i circir ki j̄il̄ ȳēē?
A s̄a un t̄un̄ atuŋkpaanee ki máan̄ inyóŋk̄i,
a ŋáan̄ maamaacib̄!

¹² A t̄ant̄i a-ŋaŋgiil
n̄i kitiŋ d̄u-bi ki ná.

^{8b}15.1 Kp̄ēē Dilee 15.3.

ⁱ15.2 Kp̄ēē Yees 12.2, Ilan 118.14.

¹³ A dū a-neendi

ki fōō a-nibul ki lfi.

A dū a-pɔŋŋu ki kpōotì-bi

ki cáa cáh circir tiŋki kin a cúú ki síh-*bee*.

¹⁴ Anibul gbìl an bɔti ní tifaandi cúú-bi,

ní Fiiliistii yab pɔbiliŋ bíl.

¹⁵ Ijawaan kó Eedoom tiŋki bɔtiibi,

Moowaab janjaliibi fāŋkì yókó yókó,

ní Kanaan yab wunti kpfi.

¹⁶ Dinyoondi nì tifaandi cúú-bi!

Bi nín ká a-ŋampɔŋŋu ŋun a dūu jòon-tee

ní bi ŋmíl fɔŋfɔŋ kii ditanŋkpalee,

áli a-nibul dāa jíti ki dódò, ti-Dindaan,

dinibul din ní a dée.

¹⁷ A cáh-bi a-jool din sá a-fakalee pu

kí dū-bi kí kàaŋ niin.

A bɔntì mpaan kí nān kòò niin, ti-Dindaan,

Circir kɔŋkooŋŋu ŋun sii ti-Dindaan dū a-ŋalii
ki mánee.

¹⁸ Ti-Dindaan, sii di sá ubɔti kí nān pée cáa cá
jaanjaan!»

¹⁹ Faaroo taamui nì u-janjatɔɔkub nì u-
tanjakaliibi nín kó dimɔɔlinee, ti-Dindaan nèn
yāntì mmɔɔnyim bíh bi-pu. Ama ní Isirayeel yab
bíh dūtì dimɔɔl ŋkulimmi.

²⁰ Niinee Aarɔn niisal Miiriyam un sá Unimbɔti
bɔnaatiliuee yōh kigaŋŋaŋ, ní binimpoobi kɔkɔ
mun dómín ki kútì u-pu nì bi-gaŋgammu ki
bòs ki ŋōō. ²¹ Binimpoobee yaa bíi gà ilanee ní
Miiriyam ní kí-bi yii:

«Gāamaan ilan kí nyɔŋkì ti-Dindaan,

kun puee u dākā u nín sá ukpaan puee.

U tée itaamu nì bitanjakaliibi ki múl dimɔɔlin.»

ISIRAYEEL YAB SAŊKINDI

KUTEEUN 15–18

Maara nyim bɔti

²² Mooyiisi yōh Isirayeel yab bi yíkì Tikati
mɔɔl ki túl Suur teeku watil. Bi cōm iwiin ita
kuteeun kaa ká nnyim kí nyò. ²³ Bi nèn bàh Maara
ki ká nnyim, ama kaa ŋún ki nyūn-mì, kun puee
mì nèn tū. An pu ní bi kíh ki yfi niin yii Maara,

taapu di sá yii ‘ntuntun’. ²⁴ Ní samaa kɔkɔ kí ki
bíi wòh Mooyiisi ki lì yii: «Ba ní ti làá nyò?»

²⁵ Ní Mooyiisi kúuñ ki yfiñ ti-Dindaan ní úh dākā-
u ndo ŋubɔ u dūu tó nnyimin ní mi mókì.

Niin ní ti-Dindaan nèn tū Isirayeel yab marab
nì akoobil, niin mun ní u nèn tí cɔŋkì-bi. ²⁶ U
nèn bí-bi yii: «Ni yaa pílifí man ni-Dindaan ni-
Nimbɔtiu nín sòh puee mmɔntiim, ki ŋáaŋ tin
bí deede m-nimbiinee, ki yaa gbìl m-marab ki
ŋúb akoobil kɔkɔee, maa làá yāntì iween in m
nèn dūu tó Eejipiti yab puee ní gbēē-ni. Di sá yii
man di sá ni-Dindaan un cāantí-nee.»

²⁷ Isirayeel yab dūu bàh Eeliim tiŋkin. Inyimbul
saalaa nì ili nì ibafi imuŋku ita nì saalaa nèn bí
niin. Ní bi kál ki kól inyimbulee.

Maana nì njikpacimamu bɔti

16 ¹ Isirayeel yab kɔkɔ yíkì Eeliim tiŋkin
ní ki bàh Siini teeku kun bí Eeliim
nì Siinaayi kansikinee. Isirayeel yab nín nyáŋ
Eejipiti tiŋkin uŋmaliliiti iwiin saaliku dalee ní
bi bàh Siini teekun. ² Kuteeun niinee ní Isirayeel
yab kɔkɔ bíi wòh Mooyiisi nì Aarɔn. ³ Bi nèn
bí-bi yii: «Ba pu ní ti-Dindaan kaa yāntì ti

kp̄ñ nyunti ŋun ti n̄n bí Eejipiti ki k̄a ki kól̄ anan̄kumboon ki j̄ñ̄n tijin ki dík̄è. Ama ní ni yōòñ̄ní samaa nee k̄ok̄o ki cáañ̄ kuteeun ŋk̄um̄ n̄ kp̄ò-bi!»

⁴Ní ti-Dindaan bí Mooyiisi yii: «M làá t̄i-ni tijin tin làá n̄n nyēēñ̄ yilipu ki lítí kitiŋ kii utaa n̄n n̄ puee^j. Kutaa kamaayee binib làá n̄n f̄a min làá ŋm̄ant̄i-bi ŋwiin ŋubo j̄itamee ní. M là kí c̄oŋk̄i-ni kí kp̄èè yii ni làá n̄n t̄o m-marabaaa, naa làá n̄n t̄o-bi. ⁵Iwiin iluu dal, ni yaa láa f̄ā ki t̄ok̄oñee, án làá b̄ut̄i mili pu kí j̄it̄in ni n̄n kp̄ààa f̄a pu ŋwiin kamaayee.» ⁶Ní Mooyiisi n̄ Aar̄on bí Isirayeel yab k̄ok̄o yii: «D̄in̄ kujoou nee ní ni làá béé yii ti-Dindaan di nyánt̄in̄-ni Eejipiti tiŋkin. ⁷Fool kutaafaauuee, ni làá fu ká u-nyooti, kun puee ti-Dindaan gb̄l̄ ni n̄n bí gb̄ukuṁ puee. Ní taa d̄akafi yii timbi ní ni w̄oñ̄. Timbi di sá bilab ní ni w̄oñ̄-ti?» ⁸Mooyiisi ḡiti bí-bi yii: «Ti-Dindaan làá t̄i-ni kujoou nee tinan ní ŋm̄ó, ní kutaafaauuee ú fu t̄i-ni tijin ní j̄i kí dík̄í, kun puee u gb̄l̄ ni-gbukumii pu. Ní taa d̄akafi yii timbi pu ní ni gb̄ukuṁ. Timbi kaa péé sá tiba, an sá ti-Dindaan pu ní ni bí gb̄ukuṁ.»

⁹Ní Mooyiisi bí Aar̄on yii: «T̄uk̄u Isirayeel samaau k̄ok̄o bí s̄utiñ̄ kí d̄āañ̄ ti-Dindaan nimbiin, kun puee u gb̄l̄ bi-gbukumii pu.» ¹⁰Ŋyunti ŋun Aar̄on f̄ō d̄inȳɔ̄bundi ki bí s̄oñ̄ n̄ bee, ní bi f̄at̄i bi-nimbiin ki túl̄ kuteeu p̄ú. Dicilipu kpalaayee ní ti-Dindaan nyooti cíl̄in̄ bi-pu ditagbancancaal poon. ¹¹Ní ti-Dindaan bí Mooyiisi yii: ¹²«M gb̄l̄

Isirayeel yab gbukumii pu. An puee t̄uk̄u-bi yii: ‘Kujoou nee, ni làá ŋm̄ó tinan kí bál̄, ní fool kutaafaauuee, ní fu j̄i tijin kí dík̄í ní kí béé yii man di sá ni-Dindaan ni-Nimbotiu.’»

¹³Kujoouee ní inoon iba, i bí kii njikpacimamuee d̄ómiñ^k ki kp̄at̄i gb̄i Isirayeel yab kaaŋu pu, ní kutaafaauuee dimalindi b̄iñ̄ bi-kaaŋu boon ki m̄ant̄i tú. ¹⁴Dimalindee n̄n f̄oot̄èe ní mbilimu mbilimu mubo d̄oñ̄ ki p̄iñ̄ ki kp̄at̄i gb̄i an k̄ok̄o. ¹⁵Isirayeel yab k̄éé kaa nyí kun an s̄éé, ní ki b̄alifi t̄ob̄ yii: «Ba wanti dee ní?» Ní Mooyiisi kí-bi yii: «Tijin tin ti-Dindaan t̄i-ni ní j̄éé dee^{kp}. ¹⁶Ti-Dindaan n̄n yōoñ̄ mara uŋyee s̄éé: ‘Ní f̄ā min unil kamaa ŋun̄ kí j̄éé. Báà ŋma n̄ f̄ā u-cindin niliu kamaa yil pu disambil diba kí s̄ā u-nib nyok̄om.’»

¹⁷Isirayeel yab n̄n ŋá m̄in̄. Biba n̄n f̄ā tikpil ki lákat̄i ní biba mun f̄ā f̄iñ̄ an kaa b̄añ̄. ¹⁸Ní bi d̄ū disambilee ki ŋm̄ant̄i báà ŋma jinti, ní un f̄ā tikpilee kaa ká tiba ki p̄añ̄, ní un f̄ā f̄iñ̄yee kaa l̄òd̄ tiba^l. Báà ŋma n̄n péé ká min làá ŋm̄ant̄i ú j̄éé ní.

Marab bin bi n̄n s̄iñ̄ maana puee

¹⁹Mooyiisi bí-bi yii: «Ubo n̄ taa kíñ̄ tijin kí kp̄āafi fool kutaafaau pu.» ²⁰Ama biba kaa n̄n p̄ilifi Mooyiisi n̄n n̄n l̄i puee, ní ki kíñ̄ tijin ki kp̄āafi kutaa w̄unt̄i. Ku w̄unt̄èe ní an s̄ū ki ŋá akoosibil. Niinee ní Mooyiisi f̄ō d̄iŋuul bi-pu. ²¹Kutaafaau sá kamaayee, báà ŋma n̄n f̄a min

^j16.4 Kp̄èè Yoow 6.31.

^k16.13 D̄ū ŋm̄ant̄i n̄ Dik̄a 11.13-34.

^{kp}16.15 Kp̄èè 1 K̄ora 10.3.

^l16.18 Kp̄èè 2 K̄ora 8.18.

làá ḡmàntī ú jēe ní. ḡwìiń yaa n̄n p̄ílee ní un kíḡee ní d̄untī.

²²Iwiin iluu dalee ní bí fāā bi n̄n n̄n kpàāa p̄ee f̄a p̄uee mili pu, unil kamaa yil p̄uee asambil ali. Ní Isirayeel yab kpilib d̄ómiń ki t̄úkū Mooyiisi an b̄oti. ²³Ní Mooyiisi bí-bi yii: «Ti-Dindaan n̄n yóoń mara uḡyee dee. Fool fu sá ḡwiḡḡuḡfikaa ní, ḡwiin ḡun sá ti-Dindaan wiḡḡuee^m. Ní ḡàań tin ni làá ḡàaḡee, kí t̄ók̄oń tin ni làá t̄ók̄oḡee. Tin yaa kíḡee, ní d̄ūú kpāafi kí yóoń fool kutaafaau pu.» ²⁴Ní bi b̄ontī tijin ki yóoń fool pu, kii Mooyiisi n̄n bí yii bí ḡá p̄uee. Ku w̄unt̄ee an kaa s̄ūyāaa, akoosibil mun kaa k̄ó. ²⁵Ní Mooyiisi bí-bi yii: «Jīmaan tijin tin ni fu ḡá foolee d̄iń, kun p̄uee d̄iń di sá ḡwiḡḡuḡfikaa ki t̄ī ti-Dindaan. Ni yaa nyáń mm̄oḡki d̄iń, naa làá ká báà tiba d̄ó. ²⁶Ni làá n̄n p̄ee f̄a tijin m̄iń ní iwiin iluu, see ḡwinluluúti ḡun sá ḡwiḡḡuḡfikaayee dal baba ní naa làá ká tiba ki fāā.»

²⁷Ni m̄iń k̄oḡee, Isirayeel yab kansikin biba n̄n nyáń ḡwinluluúti dal kí bàà tí c̄úú fāā ní kaa ká. ²⁸Ní ti-Dindaan bí Mooyiisi yii: «Ni làá n̄n p̄ee ȳiití m-marab n̄n m-d̄akatam ȳee kí tin cáá s̄āa ḡyunti ḡuloḡu ní? ²⁹Ní b̄ée yii m t̄ī-ni ḡwiḡḡuḡfikaa ní d̄ūú k̄āl kí ḡuḡfi ní. An pu ní m t̄i-ni iwiin iluu dal iwiin ili jinti, án n̄n làá ḡá pu winluli dalee, báà ḡma ní n̄n k̄a u-dumpu kí taa nyā kí c̄u laabee.» ³⁰Ní Isirayeel yab kíń ki k̄aal ḡwinluluúti dal ki ḡuḡfi.

³¹Isirayeel yab n̄n p̄ú tijin gbanti diyindi yii maana. U n̄n bí mbilimu mbilimu ki p̄iĩn, ní ki m̄ó kii tisiil kalaauee.

³²Ní Mooyiisi bí yii: «Kp̄èmaan ti-Dindaan n̄n l̄i p̄uee s̄ee yii: ‘Ní l̄ēe tijinee disambil diba kí kpāafi kí d̄āá n̄n cáa d̄àkà ni-naantiibi bi mun ní ká ti-Dindaan n̄n n̄n nyántiń-ni Eejipitee tijin tin u n̄n cáa kp̄iintí-ni kuteeunee.’» ³³Ní Mooyiisi bí Aar̄on yii: «Fāā tijinee disambil diba kí ḡá diboolin ki cáá yóoń ti-Dindaan nimbiin, kí kpāafi-ti ni-naantiibi mun ní d̄āá ȳik̄i káⁿ.» ³⁴Kii ti-Dindaan n̄n n̄n bí Mooyiisi ní ḡá p̄uee, Aar̄on n̄n cáá tijinee n̄n dibool ki yóoń ti-Dindaan Poondi daaḡku^{ny} nimbiin án ḡmā kí n̄n bí ki t̄eetí-bi.

³⁵Isirayeel yab n̄n j̄iń tijin gbanti m̄iń ní abin imuḡku ili, áli ki tin k̄ó kitiḡ kin binib k̄ódyee. An d̄àkà yii bi p̄ee j̄iń tijin gbanti m̄iń ní ki tin b̄ań Kanaan tiḡki kpaanyoḡ^o. ³⁶Bi-sambil d̄in bi n̄n cáa ḡmàntī tijinee saalaa di sá bi-ḡoḡoḡu.

Maasa n̄n Meeriiba nyim b̄oti

(Kp̄è Dikà 20.2-13)

17 ¹Isirayeel yab k̄oḡo ȳik̄i Siini teekunee ní ki búnti, kii ti-Dindaan u-ba n̄n n̄n b̄ontī bi-saḡkindi bí c̄oòm p̄uee. Bi b̄ań Reefidiimee ní ki k̄āl niin, ama nnyim n̄n kpá bí nȳ. ²Niinee ní bi bí nyàab̄ Mooyiisi kujaau ki lì-u yii: «T̄ī-ti nnyim tí nȳ!» Ní Mooyiisi bí-bi yii: «Ba pu ní ni nyàab̄-mi kujaau? Ba pu ní ni c̄oḡk̄i

^m16.23 Kp̄è 20.8-11.

ⁿ16.33 Kp̄è Eebru 9.4.

^{ny}16.34 *Dipoondi daaḡku*: An d̄àkà yii at̄aḡk̄ee ali ḡin pu ti-Dindaan ḡm̄ań marab saalaa an k̄a daka poonee.

^o16.35 Kp̄è Joos 5.12.

ti-Dindaan?» ³ Nnyinnyoo n̄n gb̄l̄ Isirayeel yab ní bi bí wòòn Mooyiisi yii: «Ba pu ní a yòòh̄n̄-ti Eejipiti t̄n̄kin ní? A là nnyinnyoo n̄ kp̄ò ti n̄ ti-biyaamu n̄ ti-waŋkuti níi?» ⁴ Ní Mooyiisi kúuñ ki yíí ti-Dindaan ki l̄ yii: «M làá nín gá dinibul nee mana dee? An k̄n̄ fiii bí yāŋk̄i-mi ataŋkpee kí kp̄ò.» ⁵ Ní ti-Dindaan bí Mooyiisi yii: «Lēē Isirayeel yab kpilib biba, kí yòòh̄ a-kpand̄ɔɔ ɔɔ n̄n a n̄n dūu fáá dimw̄lee kí l̄nt̄i samaa nyɔkɔpu ní n̄n cá. ⁶ Man làá cùú yū́l̄ a-nyɔkɔpu Ooreeb jool pu ditaŋkpal pu. Á fáá ditaŋkpalee ní nnyim n̄ nyā samaa n̄ nyò.» Ní Mooyiisi gá min ti-Dindaan t̄k̄u-uee Isirayeel yab kpilib nimbiin.

⁷ Ní bi pú niin diyindi yii Maasa n̄ Meeriiba, an taapu di sá ‘Icɔŋki’ n̄ ‘Kujaau’. Di sá yii Isirayeel yab n̄n nyàab̄ Mooyiisi kujaau ní ki cɔŋk̄i ti-Dindaan mun ki l̄ yii: ‘Ti-Dindaan kalin bí ti-kansikinaaa, waa bí ní?’

Isirayeel yab ján ki pɔ̀k̄iñ Amaleeki yab

⁸ Amaleeki yab dóm̄iñ Reefidiim kí ján̄ Isirayeel yab. ⁹ Ní Mooyiisi bí Joosuwa yii: «Lúf̄i bininjab kansikin biba si n̄ bi n̄ cùú ján̄ Amaleeki yab. Foolee man làá fu j̄m̄ kí n̄n yú kigbantaŋ pu kí n̄n ɔ̀b̄ Unimbɔti kpand̄ɔɔ m-ɔ̀aan.» ¹⁰ Niinee Joosuwa búnt̄i kí cùú ján̄ Amaleeki yab kii Mooyiisi nín bí yii ú gá puee. Ní Mooyiisi n̄ Aarɔn n̄ Uur j̄m̄ kigbantaŋ yilipu. ¹¹ Ɔ̀yunti ɔ̀n̄ ní Mooyiisi yaa yòòh̄ u-ɔ̀al yilipuee, Isirayeel yab p̄ɔ̀ ní, ama u-ɔ̀al yaa s̄int̄èe ní Amaleeki yab n̄ p̄ɔ̀k̄i. ¹² Mooyiisi ɔ̀alii dāa ḡiye e ní Aarɔn n̄ Uur nyàab̄ ditaŋkpal

ki bíl̄ ní u kāl̄. Aarɔn n̄ Uur n̄n ɔ̀b̄ u-ɔ̀alii yilipu, ubɔ n̄n bí dijandi diba ní un k̄iñee bí dijandi din k̄iñee. M̄iñ ní Mooyiisi ɔ̀alii n̄n bí yilipu áli ɔ̀wiín dāa dūu j̄et̄i. ¹³ Joosuwa n̄n dū ntàataajimu ki ján̄ ki pɔ̀k̄iñ Amaleeki yab.

¹⁴ Ti-Dindaan bí Mooyiisi yii: «Ɔ̀m̄à tibɔti nee kugbɔɔ poon án n̄n bí bí n̄n t̄et̄í. T̄k̄u Joosuwa yii m làá kp̄ò kí céet̄í Amaleeki yab, án nín làá gá pu báà ubɔ n̄ taa ti t̄et̄í bi-puee^{ɔ̀m̄}.»

¹⁵ Niinee Mooyiisi m̄án nsaraafan niin ki pú-ɔ̀u diyindi yii: ‘Ti-Dindaan di sá man jajil daaŋku’.

¹⁶ Ní ki l̄ yii: «An nín gá pu Amaleeki yab yík̄i ján̄ n̄ ti-Dindaan beejaalee, ti-Dindaan mun làá n̄n p̄e jàà n̄ bi ní baabadal.»

Mooyiisi coo Jeetroo dóm̄iñ u-cee kuteeun

18 ¹ Mooyiisi coo Jeetroo, Madiyan t̄n̄ki tandaaŋwu gb̄l̄ tin kɔkɔ Unimbɔti gá ki t̄i Mooyiisi n̄ Isirayeel u-nibulee, ki gb̄l̄ min ní ti-Dindaan nyánt̄i Isirayeel yab Eejipiti t̄n̄kinee.

² Ní Mooyiisi coo Jeetroo yòòh̄ Mooyiisi nimpuu Siipoora un u n̄n yānt̄i u dóm̄iñ ki bí u-ceeyee, ³ n̄ u-jipɔ̀mbi bilee. Bi n̄n ȳi ubɔ yii Geersɔm, an taapu di sá yii ‘Unicaan niin’, di sá u l̄ yii: ‘M sán̄ ki kpánt̄i unicaan kinicantiŋ poon^o.’ ⁴ Bi n̄n ȳi un k̄iñee yii Eeliyeeseer, an taapu di sá yii ‘M-Nimbɔtiu di jòòh̄-mi’, di sá u l̄ yii: ‘M-baa Nimbɔtiu di jòòh̄-mi ní ki f̄i-mi Faaroo ɔ̀aan ki l̄i.’

⁵ Mooyiisi coo Jeetroo n̄ Mooyiisi nimpuu n̄ u-jipɔ̀mbi bāán ki ká-u kuteeun, Unimbɔti jool caŋin, laakin u n̄n ɔ̀at̄i ɔ̀kaa ki k̄e. ⁶ Ní u tú bí

^{ɔ̀m̄}17.14 Kp̄èè Ditee 25.17-19, 1 Sami 15.2-9.

^o18.3 jipɔ̀mbi bilee: Atuun 7.29.

tùkù Mooyiisi yii: ‘Man di sá a-coo Jeetroo. M cáañ a-nimpuu nì a-jipɔmbi liitil tí dāá màntì a-pu.’⁷ Ní Mooyiisi túŋkì u-coo ki gbāañ u-nimbiin ki jáam-u, ní ki yíkìi kpāl̄-u. Bi bālifi tɔb laafiyau pu, ní ki nín kóò Mooyiisi tantiun.⁸ Ní Mooyiisi máafi u-coo min ní ti-Dindaan ná Faaroo nì Eejipiti yab Isirayeel yab puee. U nìn máafi-u agín ñin kɔkɔ Isirayeel yab nìn ká nsanee, nì ti-Dindaan nín nyántì-bi agín gbanti poon miŋyee.⁹ Ní Jeetroo bíi fàal̄ tiŋan tin kɔkɔ ti-Dindaan ná ki tī Isirayeel yab, nì u nín nyántì-bi Eejipiti yab yuŋkune pu.¹⁰ Ní Jeetroo bí yii: «Inyɔŋki sá ki tī ti-Dindaan un nyántì-ni Eejipiti yab nì Faaroo ŋaane. ¹¹M bée kɔŋkɔnee yii ti-Dindaan di sá ukpaan ki jítiñ kɔkɔ, kun puee u nyántì u-nibul Eejipiti yab ŋaan nyunti ŋun bi nìn bí ki ŋáañ-bi ntoomee.»

¹²Mooyiisi coo Jeetroo ná saraawɔkaa nì mpèè saraabi ki tī Unimbɔti. Ní Aarɔn nì Isirayeel yab kpilib kɔkɔ dómín, ní bi nì Mooyiisi coo kpáfi ki jín tijin Unimbɔti nimbiin.

Mooyiisi káañ bibɔsoonliibi

¹³Kutaa wúntè Mooyiisi kál kí sòòn binib ɔti, ní samaa dómín ki yúl kutaafaau áli kujoou Mooyiisi n̄ ŋmā kí sòòn bi-ɔti.¹⁴ U-coo nín ká tin kɔkɔ án sá ú ná kí tī samaayee ní u bí Mooyiisi yii: «Ba ní a bíi ŋáañ dinibul nee ní? Ba pu ní a ká a-baba ní dinibul nee yú ki mántì tú-si, kí yòon kutaafaau kí cáá sā kujoou mín?»¹⁵ Ní Mooyiisi kíf u-coo yii: «Binib nee dòn m-cee m̀ bālifi Unimbɔti n̄ sòòn nì bi tin bée ní.¹⁶ Bi yaa tí cáá tɔb tibɔti tibe, ní bí dāañ m-cee ní m̀

sòòn kí ŋāŋkì bi-kansikin, ní kí dākà-bi Unimbɔti koobiliŋ nì u-marab nín sá puee.»

¹⁷Ní Mooyiisi coo bí-u yii: «Min a ŋáañ nee kaa kítì.¹⁸ A bíi tì a-ba digíndi ní ki bíi tì dinibul din bí a-cee nee mun digíndi. Ditundi nee nyim̄ ki jítiñ a-pɔŋŋu ní aa ŋūn kí tɔ-dì a-baba!¹⁹ Kɔŋkɔnee á pīlifi-mi, m̀ làá tī-si isaŋki ní Unimbɔti n̄ n̄n bí a-cee. An sá yii sii n̄ fōō samaa yil kí yúl Unimbɔti nimbiin ní ki n̄n càn tibɔti ki nàatī Unimbɔti a-ba.²⁰ Á dākà-bi akoobil nì marab, ní kí yàntī bí bée nsan ŋun bi máañ kí dēe nì tin bi máañ kí ŋee.²¹ Lútí dinibul kansikin biniŋmambi bin fāŋkí Unimbɔti ki bí deede kaa pò gandee, kí dū-bi kí kpántí samaa kpootiliibi. Biba n̄ n̄n sá binib kutuku ubɔ kpootiliibi, biba n̄ n̄n sá binib dilaataal kpootiliibi, biba n̄ n̄n sá binib imuŋku ili nì saalaa kpootiliibi, biba n̄ n̄n sá binib saalaa kpootiliibi.²² Bín di làá n̄n sòòn dinibul ɔti nyunti kamaa. Tibɔti tin yaa jítiñ-bee, bí cáañ-tì a-cee, ní bín n̄ n̄n sòòn tibɔti tin kaa pōyee. Ŋá mín kí bàtī a-gíndi pu ŋwaam bí tūtuñ-si á tún.²³ A yaa ná mín ní Unimbɔti yaa tī-si marabee, a làá ŋmā kí ká mpɔn kí yúl ní samaa n̄ fātī kpì nì dipɔɔsɔŋkil.»

²⁴Mooyiisi nìn pīlifi u-coo saŋkii ní ki ná min kɔkɔ u lēe.²⁵ Mooyiisi kpē Isirayeel yab kɔkɔ kansikinee ki lēe biniŋmambi ki káañ bí n̄n sá samaa kpootiliibi. Biba nìn sá binib kutuku ubɔ kpootiliibi, biba sá binib dilaataal kpootiliibi, biba sá binib imuŋku ili nì saalaa kpootiliibi, biba mun sá binib saalaa kpootiliibi.²⁶ Bikpilibee nìn kín ki bí kutaa sá kamaa ki sòòn samaa ɔti. Tin

⁷18.21 Dūú ŋmántī nì Ditee 1.9-18.

yaa n̄n jítiñ-bee, ní bí cáañ Mooyiisi cee, ama ní ki n̄n sòòn bi-ba tiboti tin kaa p̄ōyee.

²⁷Mín boonee ní Mooyiisi k̄aān u-coo Jeetroo, ní u f̄at̄i n̄n ḡítí u-tiŋkin.

UNIMBŌTI P̄ŌŊ ISIRAYEEL YAB DIPOONDI 19–24

Unimbōti là kí p̄ōñ Isirayeel yab dipoondi

19¹Isirayeel yab n̄n n̄n nyán Eejipiti tiŋkinee, iŋmal ita wimpeepeekaaju deede n̄n bi bàñ Siinaayi teekun. ²Bi n̄n yíkì Reefiidiim ní ki d̄ūu bàñ Siinaayi teekun ki n̄t̄i ŋkaa niin ki túl̄ dijool. ³Ní Mooyiisi d̄āb̄ dijool ki n̄n cá Unimbōti cee.

Ti-Dindaan n̄n b̄ín dijoollee yilipu ki yíín-u ní ki bí-u yii: «Á t̄ùk̄ù Jaak̄ob̄ naantiibi Isirayeel yab yii: ⁴‘Ni ká tin m̄ ḡá Eejipiti tiŋkee, n̄n m̄ n̄n yōōn̄-ni m̄-feenyi pu kii ukaalunee ki cáañ-ni m̄-ceeyee. ⁵K̄ōŋk̄ōn̄nee ni yaa p̄ilifi m̄-nyōk̄ō, ki ḡúb̄ m̄-poonyee, inifunaan k̄ōk̄ō kansikinee, nimbi di làá n̄n sá man m̄-ba bindi pu nibul. Di sá yii man di yì kit̄iŋ k̄ōk̄ō. ⁶Ama nimbee, ni làá n̄n sá man beelin saraañaliibi, ní kí n̄n sá ditimbundi d̄in sá man yal ki t̄ūn̄ m̄-tundee^p.’ Tiboti tin a làá cá n̄t̄at̄i Isirayeel yabee dee.»

⁷Mooyiisi b̄āānee ní ki yíín Isirayeel yab kpilib ní ki d̄ū tiboti tin k̄ōk̄ō ti-Dindaan t̄ùk̄ūn̄-uee ki b̄l̄ bi-nimbiin. ⁸Ní dinibul k̄ōk̄ō kí yii: «Tin k̄ōk̄ō

ti-Dindaan l̄ē, ti làá ḡá mín.» Ní Mooyiisi ḡiñ bi n̄n kí puee ki t̄ùk̄ù ti-Dindaan. ⁹Niinee ní ti-Dindaan bí Mooyiisi yii: «Kp̄èè, m̄ làá d̄āān a-cee kí n̄n k̄ān ditagbancancaal d̄in ḡb̄if̄ēe poon kí sòòn n̄n si ní dinibul ní n̄n ḡb̄l̄ m̄ n̄n bí sòòn n̄n see, án n̄n làá ḡá pu bí n̄n cá a-pu dimákal baabadalee.» Ní Mooyiisi cá Isirayeel yab n̄n kí puee ki t̄ùk̄ù ti-Dindaan.

Unimbōti n̄n Mooyiisi kp̄áf̄i Siinaayi jool pu

¹⁰Ní ti-Dindaan bí Mooyiisi yii: «C̄ù samaa cee kí t̄ùk̄ù-bi yii bí n̄n bí circir d̄in n̄n fool, kí f̄int̄i bi-wampeeŋkaati. ¹¹Bí b̄ónt̄i bi-ba kí n̄n cí winta dal, di sá yii yaadalee, m̄ làá kp̄ákatiñ kí n̄n bí Siinaayi jool pu, dinibul k̄ōk̄ō nimbiin. ¹²Á yóōn̄-bi kikpaanyōk̄ō kí m̄ant̄i t̄ū dijool, ní kí t̄ùk̄ù-bi yii: ‘Ubo ní taa d̄āb̄ dijool, kí taa ḡb̄ēē di-kpaanceetiŋu.’ Un kamaa yaa ḡb̄ēē-dee làá kp̄ú. ¹³Baa làá ḡb̄ēē udaan, ama ataŋkpee áá ipiin ní bi làá d̄ūu yāŋk̄i-u kí kp̄ò. An yaa sá unilaaa, kuwaŋkuluuuaaa, udaan ní taa ḡm̄at̄i. Bi yaa láa búñ ḡyin baba ní biba d̄āa ḡūn̄ kí j̄ōm̄ dijool^r.» ¹⁴Mooyiisi kp̄ákatiñ dijool puee ní ki yānt̄i samaa k̄ōk̄ō b̄ónt̄i ki bí circir, ní ki f̄int̄i bi-wampeeŋkaati. ¹⁵Mín boonee ní u bí samaa yii: «Ní b̄ónt̄i, iwiin ita nee poonee, ubo ní taa ḡb̄ēē unimpu.»

¹⁶Winta dal kutaafaauee ní ditagbancancaal d̄in ḡb̄if̄ēe d̄ómiñ ki yúl̄ dijool pu, ní utaa bí ki

^p19.6 M-beelin saraañaliibi ḡūn̄ kí n̄n sá dinibul d̄in t̄ūn̄ disaraañal tundi, an d̄àk̄à yii binib bin yú Unimbōti n̄n atimbun ḡin kíñee kansikinee, ní ki ḡítí ḡūn̄ kí n̄n sá dinibul d̄in bisaraañaliibi kp̄òot̄i an kaa sá bibotiibee. - B. 5-6: kp̄èè Ditee 4.20, 7.6, 14.2, 26.18, Tiiti 2.14, 1 Peet 2.9, Dilee 1.6, 5.10.

^r19.13 *biba*: kp̄èè 24.1,9-11. - B. 12-13: kp̄èè Eebru 12.18-20.

tátí ki ɲmóò^s dijoolee pu. Bi n̄n gbìl ɲyin búh ki p̄w̄w̄ kraŋkpaam. Tifaandi n̄n kó samaa kòkò dinaapaal pu ní bi-wunti jìkì. ¹⁷ Mooyiisi nyántì samaa kòkò dinaapaal pu bí cù Unimbòti nimbiin, ní bi bàñ ki yúl dijool taapu. ¹⁸ Siinaayi jool kòkò n̄n kpántì ɲɲminyim ɲma ní, kun puee ti-Dindaan n̄n kpákatiñ ɲɲmi poon. ɲɲminyimee n̄n nyēē ki jóm̄ kii kipaai ɲminyimee, ní dijool kòkò n̄n c̄ɲkì tiŋan tiŋan. ¹⁹ Ní ɲyinee m̄t̄t̄i búh ki p̄w̄w̄ kraŋkpaam. Mooyiisi n̄n sòòh ní Unimbòti kíikí-u mp̄on itaatantati poon.

²⁰ M̄n̄ ní ti-Dindaan n̄n kpákatiñ Siinaayi jool yilipu kúnti kunti, ní ki yíin Mooyiisi u jóm̄ u-cee niin. ²¹ Ti-Dindaan n̄n bí Mooyiisi yii: «Kpákati k̄i cù samaa cee k̄i t̄k̄u-bi yii bí taa ɲá k̄irikiri yii bi là k̄i w̄l̄-mi, án yaa sá fám, bi-kansikin binib tikpil làá kpú. ²² Bisaraaŋaliibi bin làá s̄utiñ k̄i p̄l̄-mee gba n̄ b̄ntí bi-ba k̄i n̄n bí circir, án yaa sá fám, m̄ làá kp̄-bi.» ²³ Ní Mooyiisi bí ti-Dindaan yii: «Samaa kaa ɲh̄n k̄i jóm̄ Siinaayi jool pu, kun puee a yóòh-ti mara yii tí yóòh k̄ikpaanyòkò k̄i m̄nt̄t̄i t̄u dijool ní samaa n̄ n̄n yún kudandaŋu.» ²⁴ Niinee ní ti-Dindaan bí Mooyiisi yii: «Kpákati, si n̄ Aar̄on n̄ f̄at̄i j̄m̄n̄. Ama bisaraaŋaliibi n̄ samaayee n̄ taa ɲá k̄irikiri yii bí làá j̄m̄n̄ man cee, án n̄n làá ɲá pu bí taa kp̄uee.» ²⁵ Ní Mooyiisi kpákatiñ samaa cee, ní ki dū an b̄tee ki t̄k̄u-bi.

Unimbòti t̄i u-nibul marab saalaa

(Kp̄èè Ditee 5.6-21)

20 ¹ Niinee ní Unimbòti sòòh n̄ Isirayeel yab tibòti nee yii:

² «Man di sá a-Dindaan a-Nimbòtiu un nyántiñ-si kuyun Eejipiti tiŋkinee.

³ Á taa j̄aam̄ unimbòti ubò k̄i k̄ut̄i man pu.

⁴ Á taa m̄s̄ diwaal diba k̄i nántiñ tiba tin bí yilipuee àá tin bí kitiŋ pu taapu dooyee àá tin bí nnyimin kitiŋ taapuee. ⁵ Ní taa gb̄aam̄ awaa gbanti nimbiin ní kaa n̄n j̄aam̄-ɲi^t. Di sá yii man di sá a-Dindaan a-Nimbòtiu, Unimbòti un cáá ipoompoonee. Ubò yaa ná-mee, m̄ dátí udaan tafal ní k̄i d̄áá d̄áál u-biyaamu mun tafal k̄i cáá s̄ā anaantitòtòkò ata kii anaa pu. ⁶ Ama bin n̄eñ-mi ki ɲúb m-marabee, m̄ ɲáam̄-bi tiŋan ní k̄i cáá s̄ā anaantitòtòkò kutuku pu^u.

⁷ Á taa n̄n ȳi man a-Dindaan a-Nimbòtiu yindi fám fám, kun puee man a-Dindaan kaa làá d̄ū p̄ un ɲáam̄ mimmee^w.

⁸ Á n̄n tó ɲwiŋɲɲfikaa ɲú n̄n sá circir wiŋɲu ki t̄i-si. ⁹ A cáá iwiin iluu k̄i t̄o ditundi, k̄i ɲá tin kòkò a cáá k̄i ɲee. ¹⁰ Ama ɲwinluluúti dal sá ɲwiŋɲɲfikaa ní, ɲwiin ɲun a d̄ū s̄u man a-Dindaan a-Nimbòtiuee. Á taa t̄o báà ditundi diba ɲwiin gbanti. Sii a-baaa, a-jip̄mbaaa, a-bisalibaaa, a-tòtònliibi bininjab n̄ binimpoobaaa, a-waŋkutaana, binicambi bin kòò a-pueeyaaa, ubò n̄ taa t̄o ditundi. ¹¹ Di sá man ni-

^s19.16 utaa bí ki tátí ki ɲmóò: kp̄èè Dilee 4.5.

^t20.5 B. 4-5: kp̄èè 34.17, Akoo 19.4, 26.1, Ditee 4.15-18, 27.15.

^u20.6 B. 5-6: kp̄èè 34.6-7, Dikà 14.18, Ditee 7.9-10, d̄ū ɲm̄nt̄i n̄ Eese 18.

^w20.7 Kp̄èè Akoo 19.12.

Dindaan dū iwiin iluu ní ki náań yilipu nì taapu, nì tinƙu nì tin ƙƙƙ bí u-poonee, ní ŋwinluluúti dalee m ƙāl ki ŋūŋfi. An pu ní ti-Dindaan bīiń ŋwińŋuńfikaa gbanti pu, ní ki dū-ŋu ki sú u-ba^y.
¹² Á nīn tó a-baa nì a-na ní kí ŋmā kí ƙāl kitiń kin ti-Dindaan Unimbɔti làá tī-see poon kí yúntí^a.
¹³ Á taa kpɔ̀ unil^b.
¹⁴ Á taa ŋá tilaakpaal^c.
¹⁵ Á taa yò^d.
¹⁶ Á taa lēē inyimɔn seerau kí tún a-juti pu^{ee}.
¹⁷ Á taa nīn cáá a-juti diiku pu nnimbítaataam, kí taa nīn cáá a-juti nimpuu àá u-tɔntɔnliu uninja àá unimpu àá u-naau àá u-mańki àá tin péé sá a-juti wantee pu nnimbítaataam^f.»

¹⁸ Isirayeel yab ƙƙƙ nīn gbīl itaatantati nì ŋyin pu, ki ká itańmɔńmɔ nì dijool din pu nnyiim bīyee, ní ki fāńkí yóƙó yóƙó ki yún kudandańu.
¹⁹ Ní bi bí Mooyiisi yii: «Sii ní n sòon nì ti a-ba tí ŋmā kí gbīl. Ama Unimbɔti u-ba n taa ti sòon nì ti, an yaa kaa sá mīn ti làá kpú^g.»
²⁰ Ní Mooyiisi bí-bi yii: «Taa fāńkimaan! Unimbɔti là kí cōńkí-ni kí kpèè ní, an pu ní u dómīn ni-cee. U là ní nīn tó-u ní kí taa ŋá ikpiti.»
²¹ Samaa ƙƙƙ nīn yún kudandańu, ama ní Mooyiisi sūtii pīl ditagbambɔndi din poon Unimbɔti nīn kēe.

Mara un bi yóon nsaraafan puee

²² Ti-Dindaan bí Mooyiisi yii: «A nín làá tükù Isirayeel yab tibɔti tinƙee sèé: ‘Kèè nimbi ni-ba ká yii doooo yilipu ní m sòon ní nì naa!’
²³ Ní taa dū animbil kúti nì sindaariya kí mós awaa kí dū-ŋi kí ŋāl-mi. Ní taa mós awaa gbanti kí yóon ni-ba.
²⁴ Ní dāá mā-mi titan saraafanŋu ŋun pu ni làá dāá nīn cáá ni-naai nì ni-piii nì ni-ŋoobui kí ŋáań-mi bisaraawɔkaabi nì mpèé saraabee. Laakin kamaa ní m yaa láa lēē m-ba ki dākēe, m làá dāá nīn bí niin kí bīiń ni-pu.
²⁵ Ama ni yaa làá dū atańkpee kí mā nsaraafanee, ní taa dū atańkpee ŋin bi kpítèe kí mā, di sá yii ni yaa dū kigaai ki kpítèe, ni kón-ŋi tijɔkɔndi dee^{gb}.
²⁶ Ní taa mā nsaraafan án nín bí yilipu yilipu bi tà ki jóm, án nín làá ŋá pu bí taa ká un còom ki jómee cancańgbeelee.’»

Iyumbu in sá Eebru yabee pu marab

21 ¹ Ní ti-Dindaan gíti kúti ki lī yii: «Marab bin a làá yóon Isirayeel yabee sèé.
² Ni yaa làá dāá dā uyumbu ní u sá ueebrujee, ú dāá dū abin aluu kí tō ditundi kí tī-ni, dibinluluútiilee ní yànti ú nyā kí tō u-ba, kí taa pà

^y20.11 B. 8-11: kpèè 16.23-30, 23.12, 31.12-17, 34.21, 35.2, Diny 2.1-3, Akoo 23.3.

^a20.12 Kpèè Ditee 27.16, Maat 15.4, 19.19, Maar 7.10, 10.19, Luuki 18.20, Eef 6.2-3.

^b20.13 Kpèè Diny 9.6, Akoo 24.17, Maat 5.21, 19.18, Maar 10.19, Luuki 18.20, Room 13.9, Yaku 2.11.

^c20.14 Kpèè Akoo 20.10, Maat 5.27, Maar 10.19, Luuki 18.20, Room 13.9, Yaku 2.11.

^d20.15 Kpèè Akoo 19.11, Maat 19.18, Maar 10.19, Luuki 18.20, Room 13.9.

^{ee}20.16 Kpèè 23.1, Maat 19.18, Maar 10.19, Luuki 18.20.

^f20.17 Kpèè Room 7.7, 13.9.

^g20.19 B. 18-19: kpèè Eebru 12.18-19.

^{gb}20.25 Kpèè Ditee 27.5-6, Joos 8.31.

báà tiba. ³ U yaa nìn sá ujaakpaati ní ni dá-u ú nīn tūn-ni ditundee, ú fàtī nyā u-baba. U yaa nìn cáá unimpuee, ú nyā kí kpáān u-nimpuu. ⁴ An yaa sá u-kpiliu di cáá unimpu ki tī-u ní unimpuee màl̄-u mbininjabiyaamu àà nnimpubiyaamuee, u-kpiliu di yì unimpu nì mbiyaamu, uyumbuee n̄ nyā u-baba. ⁵ Ama uyumbuee yaa bí yii: ‘M nēēn m-kpiliu nì m-nimpuu nì m-biyaamu, maa làá nyā kí nīn tó m-ba,’ ⁶ niinee ní u-kpiliu n̄ cūnni-u Unimbɔti nimbiin. Ú sūtí-u kí pīl̄ kudii punyɔkɔki ní kí dū u-tafal kí nákān punuu àá ndɔ ɲun pu punuu nákéé ní kí dū mpiin kí sāā kí cíí u-tafal, ní ú kpántí u-yumbuu kí nīn cáá cá jaanjaanⁱ.

⁷ «Uɔ yaa dū u-bisal ki nyáfi ú nīn sá uyumbuee, ún̄ kaa làá nyā kí tō u-ba kii bininjab nín bí puee. ⁸ Usapɔɔnee ɔti yaa kaa fáati u-kpiliu ú dū-u kí kpántí u-nimpuee, u-yab n̄ pà kí fàtī fōo-u. U-kpiliuee kaa cáá nsan kí dū-u kí nyāfīn uniyanyan. U yaa ɲá mimmee, u nyá̄n usapɔɔnee boon. ⁹ U yaa dá-u ki tī u-jipɔɔn cááyee, ú ɲá kii mara nín lī yii bí ɲá bisapɔmbi puee. ¹⁰ Boonee u yaa láa fātī cáá unimpuliliitee, ú taa láa bàtī unimpukpiki nín cáá nsan kí fōo tiɲyee báà tiba pu, an dàkà yii tijin jandi nì tiwampeɲkaal jandi nì uninja nì unimpu dooɲu jandi. ¹¹ U yaa yī̄ kaa bí ɲáān tiwan tita nee ki

tì-uee, unimpuee cáá nsan kí nyā kí tō u-ba kí taa pà báà tiba.»

Ikpiti in unil yaa ɲá u máān ɲkúmee

¹² «Un di yaa fáá ki kūu u-jutee, bí kpò udaan^j. ¹³ U yaa kaa píl̄-u ki yóōn ní an sá yìkíl̄ yikil ní udaan dūu dīntīn-uee, m làá lēē mpaan ɲubɔ ɲun poon ní u làá sān kí cūú bálee^k. ¹⁴ Ama un di yaa nyí ní ki ɲá nciin ki kūu u-jutee, báà udaan yaa sān ki cūtīi kó m-saraafaɲɲu, ní nyāntí-u kí kpò-u^{kp}.

¹⁵ «Un di yaa fáá u-baa àá u-nee, bí kpò-u.

¹⁶ «Un di yaa yūn unil ki nyáfī àá u bí u-ceeyee, bí kpò-u^l.

¹⁷ «Un di yaa sī̄ u-baa àá u-nee, bí kpò-u^m.»

Unil yaa fáá u-juti ki tī-u tiweendee ɔti

¹⁸ «Binib bili di yaa bíi jáà ní ubɔ fáá u-juti àá u yá-u ditaɲkpal ní u fōo tiweendi kaa kpīyee, ¹⁹ u yaa láa yíkì ki ɲūn̄ kí nyī̄ ɲkpandɔ kí nyā mmɔɲki kí còomee, un fáá-u ní u fōo tiweendee nyá̄n tibɔtin. Ama an sá ú pà u-juti tundi din u bàà làá tō an gbēēnee pu, ní kí cáān-u ú pōkì kɔkɔ.

²⁰ «Ukpil un di yaa dū ndɔ ki gbá̄n u-yumbuu uninja àá unimpu ní u kpī̄ u-ɲaane, bí tō-u ipɔntoon. ²¹ Ama ɲwiin ɲubɔ àá ili boon ní u yaa

ⁱ21.6 B. 2-6: kpèè Akoo 25.39-46.

^j21.12 Kpèè Akoo 24.17.

^k21.13 Mpaan ɲun ɔti bi bíi sòōn biyakatikaabi nee poonee, kpèè Dikà 35.9-34, Ditee 19.1-13, Joos 20.1-9.

^{kp}21.14 Dibɔkpil dambi nìn nēēn ki sán ki kóò isaraafan nì circir kɔɲkooɲu kí ɲmā kí fī̄ bi-ba (kpèè 1 Bib 1.50-53, 2.28-34).

^l21.16 Kpèè Ditee 24.7.

^m21.17 Kpèè Akoo 20.9, Maat 15.4, Maar 7.10.

kp̄iyee, bí taa t̄-u ip̄ontoon, kun puee u-kp̄iliu dū u-nimbiliŋ ní ki dá-u.

²² «Bininjab yaa bí jàà ní ki cūtiì b̄il̄ up̄odaan ní u màl̄ dikáal tiba kaa ŋá-uee, u-cal ní gíí dip̄ondi ní un ŋá mimmee ní pà kí nóó n̄i bib̄soonliibi nín s̄oñ ki s̄iñ̄ puee. ²³ Ama an yaa ŋá m̄iñ̄ ní unimpuee kp̄iyee, see bí kp̄ò un ŋá mimmee kí téèñ. ²⁴ Ubo yaa l̄ēē u-juti nimbilee, bí l̄ēē u mun yal. Ubo yaa l̄ēē u-juti nyindee, bí l̄ēē u mun yal. Ubo yaa gūut̄i u-juti ŋalee, bí gūut̄i u mun ȳoŋu. Ubo yaa gūut̄i u-juti taalee, bí gūut̄i u mun yal. ²⁵ Ubo yaa w̄uñ̄ u-juti ŋŋmee, bí w̄à u mun ŋŋmi. Ubo yaa gb̄án̄ ki léet̄i u-juti wuntee, bí gb̄á kí léet̄i u mun yati. Ubo yaa ŋá u-juti tiweendee, bí ŋá u mun tiweendiⁿ.

²⁶ «Ukp̄il un di yaa fáá u-yumbuu uninja àá unimpu nimbil ní di kp̄iyee, ú ḡiñ̄-u kí líí ú t̄o u-ba. Uyumbuee ní taa pà báà tiba dinimbil din kp̄iyee pu. ²⁷ An yaa ti sá u-yumbuu uninja àá unimpu nyindi ní u gb̄án̄ ki l̄ēēyee, ú ḡiñ̄-u kí líí ú t̄o u-ba. Uyumbuee ní taa pà báà tiba bi nín gb̄án̄-u dinyindi din l̄ēēyee pu.

²⁸ «Unaa di yaa gūū ki kūū uninja àá unimpuee, bí yāŋk̄i unaayee atañkpee kí kp̄ò. Bí taa ŋm̄ó unaayee nanti, ama ní kí taa ŋá unaa daan tiba. ²⁹ An yaa sá yii unaayee péé gūut̄i binib m̄iñ̄, ní bi t̄ukū u-dindaan ki kp̄áafi-u ní waa kp̄ēē-u tiŋan ní u gūū ki kūū uninja àá unimpuee, bí yāŋk̄i-u atañkpee kí kp̄ò, ní kí kp̄ò u-dindaan mun. ³⁰ Bi yaa gíí udaan dip̄ondi ú pà kí dā u-man̄falee, ú pà kunimbiŋm̄iiu kun bi gíí-uee k̄ōk̄o. ³¹ An yaa sá kinaacimp̄ombiki àá kisap̄ombiki ní

unaa gūū ki kūūyee, bí nóó mara gbanti ubaanti. ³² Unaa yaa gūū uyumbu uninja àá unimpuee, unaayee dindaan ní pà animbil jit̄ombi mmuŋku n̄i saalaa kí t̄i uyumbuee kp̄iliu, ní bí yāŋk̄i unaayee atañkpee kí kp̄ò.

³³ «Ubo yaa gb̄iñ̄ dinyimb̄obil ní kaa b̄iñ̄ àá u b̄iñ̄i kaa ḡiñ̄ ki b̄iñ̄ ní ubo naau àá u-man̄ki jéet̄i poonee, ³⁴ dinyimb̄obil daan ní pà kuwaŋkuluuee nyampooku nín sá puee, ní kí ȳoñ̄ diwaŋkpil.

³⁵ «Ubo naau di yaa gūū ki kūū u-juti ȳōuee, bí dū unaa un gūū u-jutee kí nyāfi, ní bin ȳi inaayee liitil ní yàkat̄i animbil n̄i unaa un kp̄iyee nanti. ³⁶ Ama unaayee dindaan yaa nyí yii u-naau péé gūut̄i m̄iñ̄ ní kaa kp̄ēē-u tiŋanee, ú nyàab̄ unaa kí téèñ unaa un kp̄iyee yil pu kí ȳoñ̄ dinakpil.»

Tiwaŋkuti naayubu

³⁷ «Ubo yaa yūñ̄ unaa àá upii ki kūū àá ki nyáf̄èe, ú téèñ inaa iŋmoo unaa un u yūñ̄ee yil pu, ní kí téèñ ipii inaa upii ubo un u yūñ̄ee yil pu^{ny}.

22 ¹ «Unaayuu yaa bí w̄iñ̄ digundi kunyeeu kí kó kudiin kí ȳò tiwan ní bi yaa fáá ki kūū-uee, un kūū-uee kaa ŋá nnikpaakoon. ² An yaa sá ŋwiimpu ní u bíi ŋáañ m̄iñ̄ ní bi kūū-uee, un kūū-uee ŋá nnikpaakoon. Unaayuu máañ̄ kí pà kun u yūñ̄ee pu ní. U yaa kaa cáá báà tibee, bí dū-u kí nyāfi kí pà kun u yūñ̄ee pu.

³ «Ubo yaa yūñ̄ unaa àá kimaŋ àá upii àá uŋoobu ní bi yaa ká kuwaŋkuluu gbanti unaayuu

ⁿ21.25 B. 23-25: kp̄èè Akoo 24.19-20, Ditee 19.21, Maat 5.38.

^{ny}21.37 Tigb̄on tiba poonee, 21.37-22.30 sá 22.1-31.

ŋaan ku dáá wálee, unaayuuyee máan kí téen kuwaŋkuluu kun u yùnee mili pu.»

Asaluub bɔti

⁴ «Ubo yaa yānti u-waŋkuti kó u-juti saakun, áá u-juti fiinyi kpaabun ki ŋmóee, ú dáá lēē u-saakun áá u-fiinyi kpaabun subimɔntiŋ kí téen.

⁵ «Ubo yaa sēē u-kpaabun ŋŋmi ní an fōō ikunŋkum ki tin kó ubo saakun, ki wūn bilee un bi cánee, áá un baa láá cánee áá un kaa láá lōōnee, un sēē ŋŋmee ní pà tin ŋŋmi wūnee pu.

⁶ «Ubo yaa tī u-juti animbil áá tiwan tin pōō kudaauuee yii ú dūú yóoŋ-u, ní unaayuu kó un fōō tiwanee dumpu ki yūn tiwan gbantee, bi yaa cúú unaayuuyee, ú pà tiwan tin u yūnee mili pu. ⁷ Bi yaa kaa ká unaayuuyee, un fōō u-juti wanti ki yóoŋ u-ceeyee ní sútí kí pīl Unimbɔti, kí pūtī yii waa gbēē u-juti wanti. ⁸ Tibɔti tin kɔkɔ pu ní ni kpákà ní ibaamɔn kaa nyánee, an yaa sá unaa pu áá kimaŋ pu áá upii pu áá tiwampeenkaal pu áá tiwan tiba tin wáŋkì bi dūu tún ubo puee, binib bili bin bíi kpákà mimmee ní cáán bi-bɔti Unimbɔti nimbiin. Un ní Unimbɔti yaa sāa diŋambil yii ún di yì dibɔkpilee ní pà tin pu bi kpákèe mili pu.

⁹ «Ubo yaa dū u-maŋki áá u-naau áá u-piiu áá u-ŋoobuu áá kuwaŋkuluu kubɔ ki kpāaŋ u-juti, ní kuwaŋkuluuee kpī áá ku fōō tiweendi áá bi yūn-ku, ní báà ubo kaa ká kí lēē mmóonee, ¹⁰ u-juti ní pūtī Unimbɔti yii waa gbēē u-bɔɔ wanti

ní u-bɔɔ ní gbīl kí tīn-u. Mimmee waa ti pà kuwaŋkuluu gbanti pu. ¹¹ Ama u-cee ní bi yaa yūn kuwaŋkuluu gbantee, ú nyàab kuwaŋkuluu kí téen uwandaan. ¹² Upeecuncuti di yaa cúú kuwaŋkuluu gbantee, ú cáán ku-laakin kínee kí dàkà án nīn sá seera. Niinee waa ti pà kuwaŋkuluu kun an cúúyee pu.

¹³ «Ubo yaa cūti pīnni u-juti waŋkuluku ní ku ká tiweendi áá ku kpī kuwaŋkuluu daan boonee, un pīnni-kuee máan kí pà uwandaan. ¹⁴ An yaa sá uwandaan nimbiin ní mīn jítèe, an kaa cáá ú pà tiba. Ama u yaa nīn fōō-ku ki ŋá gbaaree, ú pà gbaara nimbiliŋ.»

Akoobil nì dinimbɔtinool marab biba mun

¹⁵ Ubo yaa kíil usapɔɔn un kaa láá cáá bɔɔnee ki dōoŋ nì uee, ú pà usapɔɔnee cootiiku pu kí cáá-u. ¹⁶ U-baa yaa yī kpataaa yii waa làá dū u-bisal kí tī-uee, ú pà kii bi nīn pée pà bisapɔmbi bin kaa nyí bininjabee cootiiku puee^ŋ.

¹⁷ Ní kpò unimpu un yaa ŋáaŋ kukpaŋkpantiiu tundee^{ŋm}.

¹⁸ Ubo yaa dōoŋ nì kuwaŋkuluuee, bí kpò udaan^o.

¹⁹ Un di yaa ŋá saraabi ki tī awaa ní an kaa sá ti-Dindaanee, bí kpò udaan^ɔ.

²⁰ «Ní taa sàaŋ unicaan un dómīn kí kó-ni ki bí ni-tiŋkinee, kí taa mùul-u. Di sá yii ni mun nīn kāl kunicaŋu Eejipiti tiŋkin mīn ní. ²¹ Ní

^ŋ22.16 B. 15-16: kpèè Ditee 22.28-29.

^{ŋm}22.17 Kpèè Akoo 19.26,31, Ditee 18.10-11.

^o22.18 Kpèè Akoo 18.23, 20.15-16, Ditee 27.21.

^ɔ22.19 Kpèè Ditee 17.2-5.

taa sàan ukpiipu nì ditan̄kpiibil^p. ²²Ni yaa bí sàantí-bi ní bi tíminsì an bāañ-mee, m làá pīlifi bi-timinsii, ²³kí fōō diŋuul ni-pu, ní kí yàntī bí kpò-ni kujaaun. Niinee ni-nimpoobi làá kpántí bikpiipoobi ní ni-biyaamu n̄ kpántí atan̄kpiibil.

²⁴«Man nibul kansikin ubo àá usoodaan ubo yaa dómín ni-cee ki pīnnì animbilee, ní taa páañ-u animbipaañkaa^r.

²⁵«A yaa fōō a-juti bōkutikpaandi ki yóon a-cee toolimee, á gíin̄ kí tī-u kí wàatī ŋwīin̄ n̄ nín jēetí. ²⁶Kun puee kun u pée cáá kí biin̄ u-ba puee kōko dee. A yaa kaa gíin̄ ki tī-uee, u làá gíti ká ba kí biin̄ kunyeeu? U yaa tíminsì ki yíin̄-mi, m làá pīlifi-u, di sá yii m sá usaasol ní^s.

²⁷«Ní taa s̄i man ni-Nimbōtiu, kí taa tō ni-bōtiu un kpèé ni-nibulee mbusu^t.

²⁸«Ni máañ kí cáañ ni-kpaajinti ticōfikaal n̄ ni-dapeepeekaam min ni ŋmáañee kí ŋá-mi saraa.

«Ní dū ni-biseebiyaamu nninjabiyaamu kí sú-mi.

²⁹«Mín̄ mbaantiim ní ní tí dū ni-naai n̄ ni-piit̄ n̄ ni-ŋoobui biseemaliŋ kí sú-mi. Tiwan̄kuti gbanti yaa m̄lee, ti-biyaamuee n̄ n̄n̄ bí mu-na cee kí cáá s̄ā iwiin̄ iluli. Winnii dalee ní cáañ-mu kí dūú ŋá saraa kí tī-mi.

³⁰«Ni làá n̄n̄ sá binib bin bí circiree ní m-cee. An puee ní taa ŋmó upeel un upeecuncuti cúú ki tōntèe nanti^u. Ní dū-tì kí tī iboo.

Ibaam̄n n̄ n̄n̄ bí ibōsoon poon

23 ¹«Ní taa nóó tibōti boon ni yaa kaa cúú ti-baam̄ŋyi. Ní taa yūl̄ unikpiti boon kí lēē inyim̄n seerau kí biin̄ u-pu^w. ²Ní taa f̄an̄kì kunipaau w̄iŋŋu pu kí nóó ku-boon kí ŋá ikpiti. Ibōsoon lan̄ki bi yaa yíin̄-ni ní lēē seeree, ní taa kpèè kunipaau n̄n̄ pá un boonee w̄iŋŋu pu kí tókōtí ibaam̄n san̄ŋu pu. ³Ní taa p̄o usoodaan diḡandi yii u n̄n̄ sá usoodaane pu^y.

⁴«A-nannanliu naau àá u-man̄ki yaa w̄an̄kì ní a kée, á péetiñ kuwan̄kuluuee kí cáañ kí tī-u. ⁵A yaa ká a-nannanliu man̄ki líti ní diwan̄gul nyīk̄in̄ ki-puee, taa j̄ití. Tūtuñ-u ú yōon-kì kí síin̄ ki-taan̄i pu^a.

⁶«Ní taa kpò uwōfi bōti ibōsoon poon. ⁷Ní taa cēēn̄ tinyim̄ombōti poon. Ní taa kpò maanyiiba n̄ deedeedaan, di sá yii maa c̄ant̄i dibōkpil daan kii waa ŋá tibe. ⁸Ní taa yàntī ubo n̄ p̄o-ni tiba kí ŋéé b̄ ni-nyōkō, di sá yii tiwampōkaal gbanti j̄ò b̄ bin w̄álee nimbiliŋ ní ki kù deedeedambi bōti^b.

^p22.21 B. 20-21: kpèè Akoo 19.33-34, Ditee 24.17-18, 27.19.

^r22.24 Kpèè Akoo 25.36-37, Ditee 15.7-11, 23.20-21.

^s22.26 B. 25-26: kpèè Ditee 24.10-13.

^t22.27 Kpèè Atuun 23.5.

^u22.30 Kpèè Akoo 17.15.

^w23.1 Kpèè 20.16, Akoo 19.11-12, Ditee 5.20.

^y23.3 Kpèè Akoo 19.15, Ditee 16.19.

^a23.5 B. 4-5: kpèè Ditee 22.1-4.

^b23.8 B. 6-8: kpèè Akoo 19.15, Ditee 16.19.

⁹ «Ní taa sààñ binicambi bin kó-ni ki kóò ni-tiŋki puee. Nimbi ni-ba nyí unimaan giñdi, di sá ni kāl kunicaŋu Eejipiti tiŋkin ki ká^c.»

Dibiŋŋufikaal nì ŋwiŋŋufikaa bōti

¹⁰ «Ní kpò ni-kpaajinti ni-kpaatanti pu, kí bōl kí cā áli abin aluu. ¹¹ Ama dibinluluútiilee, ní yànti tikpaatan n̄ dōōñ kí ñuŋfi. Ni-yab bin sá biwɔfibe n̄ dāá ká tijin poon kí jī, ipeel n̄ dāá jī tin yaa kíñee. Míñ mbaantiim ní ní dāá ñá ni-fiinyib n̄ ni-ɔliifi sufii^d.

¹² «Ní dū iwiin iluu kí tō ni-tuuŋŋi, ama ŋwinluluúti dalee, ní taa tō báà ditundi diba. Niinee ni-naai n̄ ni-mammu n̄ ñuŋfi, ní ni-jipɔmbi n̄ ni-tɔntɔnliibi mun n̄ ñuŋfi bi-fam n̄ nàb^{ee}.

¹³ «Ní n̄n nyíñ ni-ba kí ñá tin kɔkɔ m bí yii ní ñée. Ní taa pée tōtō awaa aba. Diwaal diba yindi n̄ taa pée nyā ni-nyɔkɔn gba.»

Jiŋaalib bin sá mara bí n̄n jīñee

(Dūi ŋmànti n̄ 34.18-26, Ditee 16.1-17)

¹⁴ «Dibindi poonee ní jī jiŋaalib bita kí tī-mi tinyool. ¹⁵ Ní dāá jī jiŋaal un bi ŋmòò kpɔnɔb bin poon baa ñá ŋkpɔnɔnyɔkɔee. Iwiin in m yóoñ-ni Abiibi ŋmaliu poonee, ní dāá dū iwiin iluli kí ŋmó kpɔnɔb bin kaa cáá ŋkpɔnɔnyɔkɔee, kii m n̄n tī-ni mara puee. Di sá yii uŋmal gbanti poon

ní ni nyáñ Eejipiti tiŋkin. Ní taa dāāñ m-nimbiin iŋaŋkulim. ¹⁶ Ni yaa láa bí cēē ni-kpaajinti tin ni kūñ tipeepeekaalee, ní dāá jī kuceeu jiŋaaliu. Míñ boon dibindi yaa láa kúnti ní ni yaa láa kóoñ ni-kpaajinti kusaaun ki dóòyee, ní dāá jī tantib jiŋaaliu^f. ¹⁷ Dibindi kamaa poonee, ni-ninjab kɔkɔ n̄ dāá dāāñ ŋfunyɔm mita man ni-Dindaan Unimbōti nimbiin.

¹⁸ «Ní taa dū kpɔnɔ un poon ŋkpɔnɔnyɔkɔ kēe kí kūti kuwaŋkuluu kun ni kūu ki ñá-mi saraayee fatikuu pu. Ní taa dū kuwaŋkuluu kun ni dūu ñá-mi saraayee kpam kí yóoñ áli kutaa n̄ wúntí. ¹⁹ Ní cááñ ni-Dindaan ni-Nimbōtiu diikun ni-kpaatanti n̄n lōoñ tiŋyee jincɔfikaati. Ní taa dū uŋoobu biim kí ñàāñ u-biki nanti^g.»

Ipoon n̄ tibɔkpaafikaal

²⁰ «Kpèè, m làá tōñ m-tuuŋŋu ñú linti ni-nyɔkɔpu kí n̄n cí-ni kí cáá-ni kí cūnni kitiŋ kin m bōnti ki yóoñ-nee. ²¹ Ní kpèè tiŋan kí p̄lifin-ŋu, kí taa yintin-ŋu. Waa làá taañ-ni ni-pɔɔgbifiŋŋu pu. Di sá yii man yindi ní ŋu ñúb ki tūñ atuun. ²² Ama ni yaa tó-ŋu mmɔntiimin, ki ñááñ tin kɔkɔ m bí yii ní ñée, m làá n̄n sá ni-nannanliibi nannanliu, ní kí n̄n sá ni-pulinɔntiibi pulinɔnti.

²³ «M-tuuŋŋu yaa láa linti ni-nyɔkɔpu ki cáá-ni ki kón Amɔɔr yab n̄ Eeti yab n̄ Peeriisi yab n̄ Kanaan yab n̄ Eefi yab n̄ Jeebusi yab

^c23.9 Kpèè 22.20-21, Akoo 19.33-34, Ditee 24.17-18, 27.19.

^d23.11 B. 10-11: kpèè Akoo 25.1-7.

^{ee}23.12 Kpèè 16.23-30, 20.8-11, 31.12-17, 34.21, 35.2, Akoo 23.3, Ditee 5.13-14.

^f23.16 B. 15-16: kpèè 12.14-20, 34.18, Akoo 23.6-8,15-21,39-43, Dikà 28.17-31, 29.12, Ditee 16.1-17.

^g23.19 *tijincɔfikaal*: kpèè Ditee 26.2. - *uŋoobu biim...*: kpèè 34.26, Ditee 14.21. Kanaan yab n̄n ñááñ míñ ní bi-waatooti poon.

timmunee, m làá dāá kúntí-bi. ²⁴ Ní taa láa pée gbàań bi-waanji nimbiin kí jāam̄-ŋi. Ní taa láa fōō bi-bimbim, ama ní dāá gbá kí wī bi-waanji nì bi-taŋkpeenji ŋin bi cóon̄ ki jáamee. ²⁵ Man ni-Dindaan ni-Nimbōtiu baba ní ní dāá nīn jáam̄. Niinee ní m̄ dāá biīn̄ ni-boon̄ kí tī-ni tijin̄ nì tinyōkaal, ní kí wún̄ ni-pu iween̄ n̄ taa cúú-ni. ²⁶ Ni-tiŋki poonee, naa làá dāá ká unimpu cáá dipool an nyán̄ àá unimpuŋmanŋmanti. M làá dāá tī-ni mmanfafaŋkōn.

²⁷ «M làá dāá dū dinyoondi kí lintī ni-nyōkōpu, ntimu mun poon ni làá dāá kóee nib kōkō n̄ fāŋki, ní ni-nannanliibi bin dōon̄ kí ján̄-nee n̄ dāá lábití kí sān̄-ni. ²⁸ M làá dāá dū abaakati kí tō Eefi yab nì Kanaan yab nì Eeti yab pu. ²⁹ Nì mīn̄ kōkōee, maa làá dāá jà bi-kōkō dibimbaantiil poon. An yaa kaa sá mīn̄, kitiŋ làá dāá kpántí kupōō ní kumooun peeli n̄ dāá bütī kí jà-ni. ³⁰ M làá nīn pée jì-bi fiī fiī ní kí cáá sāa ŋyunti ŋun ni làá dāá bütī tikpil kí fōō kitiŋee. ³¹ M làá yōon̄ ni-tiŋki kpaanyōkō, kí yōon̄ Tikati mōl̄ kí cáá sāa Meediiteeranee tiŋkuu, kí fātī yōon̄ Siinaayi teeku kí cáá sāa Eefiraata. M làá dū ntimu gbanti kōkō nib kí ŋá ni-ŋaan ní ní jà-bi ni-nimbiin. ³² Ni nì bi nì bi-waanji n̄ taa pée ŋá mpèé ŋubō. ³³ Bí taa nīn̄ kōō ni-tiŋkin, án nīn̄ làá ŋá pu bí taa yàntī ní yìntì-ni mí kí jāam̄ bi-waanjee. Di sá yii ni yaa jáam̄-ŋee, án làá kpántí kutaliŋŋu kí sāl̄-ni.»

Unimbōti pōon̄ Isirayeel yab dipoondi

24 ¹ Unimbōti bí Mooyiisi yii: «Jōmīn̄ m-
cee, sii nì Aarōn̄ nì Nadaab nì Abiyuu
nì Isirayeel yab kpilib imuŋku ita nì saalaayee.

Ni yaa dōon̄ ki dáá bín̄ ndanee, ní gbàań. ² Ama sii Mooyiisi baba n̄ sūtīn̄ kí pīl̄-mi. Bin kínee n̄ taa sūtīn̄, ní samaa mun n̄ taa nōó-si kí jōmīn̄.» ³ Mooyiisi nīn cáá tibōti nì marab bin kōkō ti-Dindaan dākā-uee ki máafi samaa. Ní samaa kíí nì kinyōbaantii yii: «Tibōti tin kōkō ti-Dindaan sōōnee, ti làá ŋá mīn̄.»

⁴ Mooyiisi nīn ŋmān̄ tibōti tin ti-Dindaan tükū-uee. Kutaa wúnti kutaafaau pōlpōlee, ní Mooyiisi máan̄ nsaraafan dijoollee taapu. U nīn dū ataŋkpee saalaa nì ali, Isirayeel naakōti nīn sá puee, ní ki máan̄. ⁵ U nīn dū Isirayeel naacimpōmbi biba ki tú bi cūtī ŋá bisaraawōkaabi. Bi nīn kūū inajaa mun ki ŋá mpèé saraabi. ⁶ Mooyiisi nīn dū tiwanŋkutee fatikuu dijandi ki ŋá disambilin, ní ki dū dijandi din kínee ki kpáatī pōl̄ nsaraafan pu. ⁷ Boonee ní u yōon̄ dipoondi taŋkpapilinti ki kaań mpon̄ ki tī samaa. Ní samaa kōkō bí yii: «Tin kōkō ti-Dindaan lēe, ti làá gbīl̄ kí tīn̄-u kí ŋá mīn̄.» ⁸ Niinee Mooyiisi dū fatiku ki yāań samaa pu ki bí yii: «Kpèemaan, fatiku nee di sá dipoondi din ti-Dindaan pūtī ki pōon̄-ni ki tī-ni marabee daaŋku^{8b}.»

⁹ Mooyiisi ŋá mīn̄ ki dóyee ní Aarōn̄ nì Nadaab nì Abiyuu nì Isirayeel yab kpilib binib imuŋku ita nì saalaayee nīn jóm̄ dijool yilipu. ¹⁰ Bi nīn ká Isirayeel yab Nimbōtiu. U-taaji taapuee, an nīn bí kii dikōl̄ din bi dū ataŋkpaamōnti ŋin bi yī safiir ŋi wāl̄ kíkil ki bōn̄ kii kutagbōŋuee ki nákánee ní. ¹¹ Ti-Dindaan kaa nīn yāntī Isirayeel yab kpilibee kpī. U nīn yāntī bi kpēē ún̄ Unimbōti, boonee ní bi jín̄ ki nyūn̄.

^{8b}24.8 Kpèe Maat 26.28, Maar 14.24, Luuki 22.20, 1 Kōra 11.25, Eebru 9.19-20, 10.29.

ŋmàñ dipoondi marab ki làá dūú tī-nee kí tàkañ dakaayee poon.

¹⁷ «Ní dū sindaariya kí mósó dakaayee bìil, dipúuŋŋu ní nīn cáá meeta ubo nì santimeetab mmuŋku nì biŋmoo ní di-waŋŋu ní nīn cáá santimeetab biŋmoo kpá imuŋku inaa. ¹⁸ Ní dū sindaariya kí mósó keerubimbi bili kí tókón didakaabiilee nyooŋbaŋŋi liitil pu. ¹⁹ Ní mósó Keerubim ubo kí tókón didakaabiil nyooŋbandi diba nín kúntí puee, ní kí mósó Keerubim ubo mun kí tókón didakaabiil nyooŋbandi din kínee nín kúntí puee. Keerubimbi bin tókó anyooŋbán kúntilaŋki puee nì dakaayee bìil ní kpāfi kí nīn sá tiwambaantiil. ²⁰ Bí kpátí bi-feeŋyi yilipu kí bìiñ didakaabiil pu. Bí nīn tókó ki túl tób bi-nimbiŋyi tī didakaabiil pu. ²¹ Ni yaa dū dipoondi taŋkpapilinti tin pu m ŋmàñ dipoondi marab bin m làá tī-see ki ŋá dakaayee poonee, ní dū dibìil kí púkuñ. ²² Keerubimbi bili bin tókó didakaabiil puee kansikin ní m làá lēē m-ba kí dākà-si, ní kí tī-si marab á dūú nàatī Isirayeel yab.»

Kpɔnɔb bin bi ŋáań

ti-Dindaan saraayee teebiliu

²³ Ní dū akasiya dɔŋu kí kpáá teebil, u-púuŋŋu ní nīn cáá meeta ubo, u-waŋŋu ní nīn cáá meeta dijandi, ní u-fókɔŋŋu ní nīn cáá santimeetab biŋmoo kpá imuŋku inaa. ²⁴ Ní dū sindaariyamonti kí nyùntī-u, ní kí dū sindaariya kí nyùntī ikpaanceeti kɔkɔ kí tū. ²⁵ Ní kí kpátí kidɔpampaŋ, kí nīn wāā kii santimeetab binii kí kpākañ anyooŋbán, kí dū sindaariya kí nyùntī

tū. ²⁶ Ní mósó sindaariya bɔmbiliŋ anaa kí dūú bā kí nákañ teebilee kpīŋŋi naatil pu, ataa cee.

²⁷ Abɔmbilee làá nīn nákañ teebilee kpaanceetii, ní bí dū ikpandɔ kí bɔ abɔmbilee poon kí ŋmā kí nīn yòontí. ²⁸ Ní dū akasiya dɔŋu kí kpátí ikpandɔ, kí dū sindaariya kí nyùntī-i. Ín ní ni làá nīn cáá yòontí teebilee. ²⁹ Ní mósó palantab nì kɔɔpub nì asambil nì itúun bí nīn cáá ŋáań ndaam ki fééń ti-Dindaan. Ní dū sindaariyamonti kí mósó an wanti gbanti. ³⁰ Teebil gbanti pu ní ni làá nīn cáá kpɔnɔb bin ni cáá ŋáań saraayee ki pāantí m-nimbiin baabadal^k.

Fitilab tókɔŋkaati tin cáá ikpiin ilulee

³¹ «Ní gbá sindaariyamonti kí dūú mósó fitila tókɔŋkaati. U-taapu nì u-kpinjaatiŋu nì u-kpiinŋyi nì u-gbiŋŋi nì u-pumpukum kɔkɔ ní nīn sá mmɔm. ³² Ikpiin iluu ní nyānní ŋkpinjaatee pu, dijandi kamaa ní nīn cáá ikpiin ita ita. ³³ Fitilab tókɔŋkaati gbanti kpiinŋyi luutil kamaa ní nīn cáá ŋkɔŋkɔŋkumumu muta mun náań nì asubil ŋin bi yī amandee nì agbin nì mpumpukum. ³⁴ ŋkpinjaatee ní nīn cáá ŋkɔŋkɔŋkumumu munaa mun náań nì asubil ŋin bi yī amandee nì agbin nì mpumpukum. ³⁵ Fitila tókɔŋkaati kpinjaatiŋu laakin ikpiin iluuyee dɔoń ki kpáfí ili ilee ní nīn cáá digbindi diba. Ipin ili ipeekaa nín kpáfí laakiŋyee digbindi diba, ililiiti nín kpáfí laakiŋyee digbindi diba, itataati nín kpáfí laakiŋyee digbindi diba. ³⁶ Agbin nì ikpiinee nì fitilab tókɔŋkaati jaŋŋi ŋin kínee ní nīn sá mmɔm. Bí gbá sindaariyamonti kí dūú mósó

^k25.30 Kpèè Akoo 24.5-9.

tikɔkɔ. ³⁷Ní mósó fitilab biluli^{kp} kí dūu tókɔn fitilab tókɔŋkaati pu, án nīn wāl̄ nnimbiin pú. ³⁸Ní dū sindaariyamonti kí mósó tibabiti nì nsambiyaamu mun poon bi ɲáań ɲfantamee. ³⁹Ní dū sindaariyamonti kiiloobi mmuŋku nì saalaa kí mósó fitilab tókɔŋkaati nì ti-wanti kɔkɔ. ⁴⁰Á kpèè tiŋan kí ɲá tin bí nee kɔkɔ tí nīn bí kii min m dākā-si dijoon nee puee¹.»

Circir kɔŋkoonɲu

26 ¹«Á dū gulfab bin dàfi ki mán̄ gùŋgumee nì bin mán̄ cínciŋee nì bin mán̄ wèeeeyee kí lù aŋaajan saalaa, kí lù keerubimbi kí nákań ɲi-pu. ²Aŋaajanee fɔkɔŋɲu n̄ nīn sá meetab ubɔ kpá saaliku, ɲi-waɲɲu n̄ nīn sá meetab bili. ɲi-kɔkɔ n̄ nīn ɲmà. ³Á dá láá dū aŋaajan aŋmoo kí ɲál̄ kí kpāfi, ní boonee kí dū aŋmoo ɲin kínee mun kí ɲál̄ kí kpāfi. ⁴Á dū ɲaacaalimu mun mán̄ gùŋgumee kí kpākań aŋaajan aŋmoo ɲin bi ɲál̄ ki kpāfi mpeekaamee diŋaajandi din lúnkèe nyɔɔgbandi, nì ɲin bi ɲál̄ ki kpāfi nliliitiimee din péeyee nyɔɔgbandi. ⁵A nín ɲál̄ aŋaajan aŋmoo aŋmoo ki kpāfi puee kamaa nyɔɔgbandi n̄ nīn cáá ɲaacaalimuee imuŋku ili nì saalaa, ní ajanliitilee ɲaacaalimmu n̄ nīn ɲmà. ⁶Á dū sindaariya kí mósó titábikaal imuŋku ili nì saalaa kí cúú ajanliitil kí kpāfi, án nín làá ɲá pu tanti kɔkɔ n̄ dūú ɲá tiwambaantiilee.

⁷«Boonee á dū tiŋɔkuti kí lù aŋaajan saalaa nì diba kí dūú ɲá tanti liliiti un làá nīn biintí circir kɔŋkoonɲu puee. ⁸Diŋaajandi kamaa fɔkɔŋɲu n̄

nīn sá meetab saaliku, ɲwaan n̄ nīn sá meetab bili. ɲi-kɔkɔ fɔkɔŋɲu nì ɲi-waɲɲu n̄ nīn ɲmà. ⁹Á dū ajan aŋmoo kí ɲál̄ kí kpāfi ubaanti, ní kí dū aluu mun kí ɲál̄ kí kpāfi ubaanti. Á dū diŋaajandi diluluutiilee kí kpáb̄ nnimbiin pú. ¹⁰Á dū ɲaacaalimu imuŋku ili nì saalaa kí kpākań aŋaajan aŋmoo ɲin bi ɲál̄ ki kpáfèe diŋaajandi din lúnkèe nyɔɔgbandi, nì aluu ɲin bi ɲál̄ ki kpáfèe din péeyee nyɔɔgbandi. ¹¹Á dū tasa kúti kí mósó titábikaal kí dūú nákań ɲaacaalimu pu kí dūú cúú diŋaajandi din kínee kí táb̄, ní án dūú ɲá tiwambaantiil. ¹²ɲwaan puee, aŋaajan ɲin a làá dūú kpāfi kí biin̄ circir kɔŋkoonɲu puee, diŋandi diba làá kíń kí nīn jòon̄ boon pú fám. ¹³Mín̄ ní ɲaabu meeta diŋandi làá kíń ɲfɔkɔn pu kí nīn jòon̄ ajanliitil pu kí biin̄ circir kɔŋkoonɲu kɔkɔ pu. ¹⁴Á dáá mántí tipigban kí dūú biin̄ tanti un bī circir kɔŋkoonɲu puee, ní kí dū ɲgban ɲun dàfèe kí páań.

¹⁵«Á dū akasiya dɔŋu kí kpáá idɔjaati kí cóon̄ án nīn ɲúb̄ circir kɔŋkoonɲu. ¹⁶Idɔjaatee fɔkɔŋɲu làá nīn sá meetab biŋmoo, ní i-waɲɲu n̄ nīn sá santimeetab biŋmoo kpá imuŋku inaa. ¹⁷Á cáká idɔ ili in làá càatèe taapui í nīn kól̄ tɔb ili ili. Á ɲá idɔjaatee kɔkɔ pu mín̄. ¹⁸Á kpáá idɔjaati mmuŋku circir kɔŋkoonɲu ɲgiil pú. ¹⁹Á dū animbil kúti kí mósó titílkaal imuŋku ili. Tíń pu ní a nín kpáá idɔjaati puee làá nīn tókɔ. A nín kpáá idɔjaati puee kamaa làá nīn cáá titílkaal tili tin poon ní laakin a cákée làá kóee. ²⁰Á gíti kpáá idɔjaati mmuŋku circir kɔŋkoonɲu ɲgan pú. ²¹Á dū animbil kúti kí mósó titílkaal

^{kp}25.37 Kpèè Dilee 1.12.

¹25.40 Kpèè 7.44, Eebru 8.5.

imun̄ku ili, ndɔjaati kamaa titilkaal tili. ²² Circir kɔŋkooŋɔ boon pú jandi din bí ŋwiīn jeetilaŋki púee, á dāá kpáá idɔjaati iluu kí cóoń. ²³ Á dāá kpáá idɔjaati ili kí cóoń akpin pu poon pú án n̄n tíkí circir kɔŋkooŋɔ. ²⁴ Idɔjaati gbanti taapui làá n̄n dátīn tɔb, ama ní kí tin dūú kpāfi yilipu dibɔmbibaantiilin. M̄n ní idɔjaati liitilee làá n̄n sá tiwambaantiil ní kí n̄n sá titilkaal. ²⁵ Mimmee idɔjaatee làá n̄n sá inii dee, ní i-taapu tilkaati n̄ n̄n sá saaliku n̄ ubɔ, an dākà yii ndɔjaati ŋubɔ titilkaal tili.

²⁶ «Á dū akasiya dɔŋu kí kpítí ikalim iŋmoo kí cúú idɔjaati in a kpááyee circir kɔŋkooŋɔ jandi diba. ²⁷ Á kpítí ikalim iŋmoo mun kí cúú dijandi din kínee, ní kí kpítí iŋmoo mun kí cúú boon ŋwiīn jeetilaŋki pú. ²⁸ Ŋkalim ŋun bí kansikinee làá jítí idɔjaati in bi kpááyee kansikin n̄ kansikin ní, kí yòoń circir kɔŋkooŋɔ kí lilaŋki kí tin cáá kátí. ²⁹ Á dū sindaariya kí nyùntí idɔjaati in bi kpááyee n̄ ikalimee pu, ní kí dū sindaariya kí mósó mbɔmbiyaamu mun poon ní bi làá dū ikalimee kí bōee. ³⁰ Á gāā circir kɔŋkooŋɔ kii m nín dākā-si min dijooll pu nee deede.

³¹ «Á dū gulfaman gùŋgum n̄ uman wèee n̄ uman cínciŋ n̄ gulfa un bí fálfal ki dàfèe kí lù ŋaasakaŋkaa, kí lù keerubimbi kí nákań ŋaabee pu. ³² Á dū-ŋu kí sàkań akasiya dɔjaai inaa in bi dū sindaariya ki nyùntí ní sindaariya babikaati túuń animbil kúti tinaa tíl taapuee pu. ³³ Á dū ŋaasakaŋkaayee kí lúntí tibábikaalee taapu.

«Ŋaasakaŋkaayee boon ní a làá dū Dipoondi dakaau kí yóoń. Ŋúuń di làá yàkatí ‘circir laŋki’

n̄ ‘circir páaa laŋki^m.’ ³⁴ Á dū dibiīl kí púkuń dipoondi dakaau pu ‘circir páaa laŋki’. ³⁵ Á kón teebil kí yóoń poon ŋaasakaŋkaa nimbiin circir kɔŋkooŋɔ ŋgan pú, ní ŋgiil púee, fitilab tókɔŋkaati n̄ n̄n yú ki túl teebil.

³⁶ «Á dū gulfa un bí fálfal ki dàfèe, n̄ un mán gùŋgumee n̄ un mán cínciŋee n̄ un mán wèeeeyee kí lù ŋaasakaŋkaa ŋubɔ mun, usatalul n̄ nyāantí-ŋu bí dūú sàkań circir kɔŋkooŋɔ punyɔkɔki pu. ³⁷ Á kpítí akasiya dɔjaai iŋmoo, kí dū sindaariya kí nyùntí-i kí dūú cóoń, ní kí dū titábikaal tin bi dū sindaariya ki mósóyee kí bā, ní kí dū tasa kúti kí nyùntí titilkaal tiŋmoo kí tíl idɔjaatee taapu.»

Nsaraafan

27 ¹ «Á dū akasiya dɔŋu kí kpáá nsaraafan ŋun cáá ajannaatil ŋmèe. Dijandi diba n̄ n̄n cáá meetab bili n̄ dijandi, ní ŋu-fɔkɔŋɔ n̄ n̄n sá meeta ubɔ n̄ dijandi. ² Ŋu-jaŋŋi naatil kpiŋŋi puee, á kpítí kí lēē iyin án jōm, i n̄ nsaraafan n̄ n̄n sá mmɔm, ní á dū tasa kúti kí nyùntí. ³ Á dū tasa kúti kí mósó tin kɔkɔ bi làá n̄n cáá tūn nsaraafan pu tundee. An dākà yii asambil ŋin poon bi làá n̄n fà ŋkpam min bi wūnee fantam ki ŋáanee n̄ peelab n̄ asambil ŋin poon bi làá n̄n ŋáań fatiku ki cáa yàantée, n̄ n̄jiimu mun cáá anyinee n̄ nsambiyaamu mun poon bi tūtū talaaluae. ⁴ Á dū tasa kúti kí mósó kilàaŋŋi ní kí ŋá ki-jaŋŋi naatil pu abɔmbil ⁵ kí dūú nákań nsaraafan taapu kí màntí tū ní án jōm̄n kí dāá ŋmàntí ŋu-kansikin. ⁶ Á dū akasiya dɔŋu kí kpítí ikpandɔ, kí dū tasa kúti kí nyùntí-mu. ⁷ Á dū

^m26.33 Kpèè Eebru 6.19, 9.3-5.

ikpandɔee kɪ bɔ abɔmbil ŋin bɪ nsaraafan jaŋŋi puee poon bɪ ŋmā kɪ nɪn yòontí-ŋu. ⁸ Á dū ndɔ kɪ kpáá nsaraafan gbanti, ŋu-poon n̄ nɪn dɔ fám tiba n̄ taa nín kā. Á kpáá-ŋu kii m nín dākā-si dijool nee pu á kpáá puee.

Circir kɔŋkooŋŋu cindi ŋaabui

⁹ «Á yàntí circir kɔŋkooŋŋu n̄ nɪn cáá dicindi. Á dū gulfa un dàfèe kɪ lù satab kɪ dūú bàkā ŋgiil pú, ŋfɔkɔn n̄ nɪn sá meetab imuŋku ili n̄ saalaa. ¹⁰ Á dū mbɔmbilɔkɔkaamu n̄ tibakaal tin bi dū animbil kúti kɪ mɔ́yee kɪ cúú satabee kɪ dūú sàkañ idɔjaa mmuŋku in bi dū tasa kúti kɪ mɔ́yee pu. Idɔjaayee làá nɪn cáá titílkaal mmuŋku tin bi dū tasa kúti kɪ mɔ́yee. ¹¹ Á ŋá mín mbaantiim ŋgan pú jandi mun. Niin mun n̄ nɪn cáá satab meetab imuŋku ili n̄ saalaa kɪ sàkā idɔ mmuŋku in tílkaati sá tasa kútee, n̄ in pu animbil kúti bɔmbilɔkɔkaamu n̄ ti-bakaati bée. ¹² Circir kɔŋkooŋŋu ŋwaan pu ŋwiín jeetilaŋki watilee, satab fɔkɔŋŋu n̄ nɪn sá meetab mmuŋku n̄ biŋmoo, kɪ nɪn sàkā idɔjaa saalaa in tókó titílkaal saalaa mun puee. ¹³ Circir kɔŋkooŋŋu cindi ŋwaan pu dijandi din bɪ ŋwiín nyalanŋki watilee mun n̄ nɪn cáá meetab mmuŋku n̄ biŋmoo. ¹⁴ Dijandi diba pú satab fɔkɔŋŋu n̄ nɪn sá meetab biluli n̄ dijandi, n̄ idɔjaa ita n̄ i-tapu tílkaati tita. ¹⁵ Dijandi din kíñee pú satab fɔkɔŋŋu n̄ nɪn sá meetab biluli n̄ dijandi, n̄ idɔjaa ita n̄ i-tapu tílkaati tita. ¹⁶ Circir kɔŋkooŋŋu mɔŋkiŋu punyɔkɔ ŋaasakanŋaanu fɔkɔŋŋu n̄ nɪn sá meetab saalaa. Á dū gulfa un dàfi kɪ màn gùŋgumee, n̄ un màn cínciŋee, n̄ un màn wèeeeyee kɪ nyāanti-i. Í nɪn sàkā idɔjaa inaa in tókó titílkaal tinaa

mun puee. ¹⁷ Á dū tibakaal tin bi dū animbil kúti kɪ mɔ́yee kɪ cúú idɔjaa in bi cóoñ kɪ mǎnti túbú circir kɔŋkooŋŋu cindèe kɪ kpāfi. Á dū animbil kúti kɪ mɔ́ mbɔmbilɔkɔkaamuee, n̄ kɪ dū tasa kúti kɪ mɔ́ idɔjaa tílkaati. ¹⁸ Circir kɔŋkooŋŋu cindi púuŋŋu fɔkɔŋŋu n̄ nɪn sá meetab imuŋku ili n̄ saalaa, ŋu-waŋŋu n̄ nɪn sá mmuŋku n̄ biŋmoo, n̄ aŋaajan fɔkɔŋŋu n̄ nɪn cáá meetab bili n̄ dijandi. Idɔjaa tílkaati n̄ nɪn sá tasa kúti. ¹⁹ Á dū tasa kúti kɪ mɔ́ tin kɔkɔ bi làá nɪn cáá tūñ circir kɔŋkooŋŋu poon tundee kɪ kpáañ circir kɔŋkooŋŋu kpakpaan̄i n̄ ŋu-cindi yaŋ.»

Circir kɔŋkooŋŋu fitilab kɔm

²⁰ «Á tükù Isirayeel yab yii bɪ cáañ-si òliifi kɔm min ŋāñ kɪ wāl kílkiilee á nɪn cáá sítí fitilab poon, án nín làá ŋá pu fitilab n̄ nɪn péee fòol̄ ŋyunti kamaayee. ²¹ Aarɔn n̄ u-jipɔmbi n̄ dāá dū fitilab tókɔŋkaati kɪ yóoñ circir kɔŋkooŋŋu poon ŋŋaapitika a ŋun liki baa wāl Dipoondi dakaauue nimbiin. Aarɔn n̄ u-jipɔmbi n̄ bóntí fitilab gbanti tiŋan án nín làá ŋá pu bɪ nɪn péee fòol̄ ŋyunti kamaa m-nimbiin kɪ yòoñ kujoou kɪ cáá sā kutaafaauue. An sá mara n̄ m yóoñ Isirayeel yab bɪ nɪn ŋáañ mín kɪ nɪn péee cáá cá jaanjaan.»

Bisaraŋaliibi wampeenkaati

28 ¹ «Á yàntí a-nabiki Aarɔn n̄ u-jipɔmbi, Nadaab n̄ Abiyuu n̄ Eeleyasaar n̄ Itamaar n̄ dāañ a-cee. Á gǎntí-bi Isirayeel yab kansikin bɪ nɪn tūñ man saraŋatundi. ² Á ŋál a-nabiki Aarɔn circir wampeenkaati án nɪn cáá kunyaanŋu kɪ dākà usaraanŋakpil nyooti. ³ Á sòoñ n̄ bitɔntɔnliibi bin kɔkɔ m gbéeñ iciin famee, kɪ

yàntí bí ǵál Aarɔn tiwampeenkaal. Ú dǵá nīn pē-
tì ní á dū-u kí sù-mi ú nīn bí man saraaŋatundin.

⁴Tiwampeenkaal tin a làá yàntí bí ǵál-uee di sá kilɔbiki kin làá nīn pá u-bindi puee nì eefoodi nì dibɔkutifɔkɔl nì poon bɔkutil nì ŋaabu ŋun u làá nīn cáa fiñ u-yilee nì ŋaabu dambalau. Á yàntí bí ǵál tiwan gbanti kí tī Aarɔn nì u-jipɔmbi bí nīn tūn man saraaŋatundi. ⁵Bí dū gulfab bin cáá sindaariya nyimee nì bin mǎn gùŋgumee, nì bin mǎn cínciŋee nì bin mǎn wèeeeyee nì bigulifapimbi bin dàfèe, kí lù tiwampeenkaal gbanti.»

Eefoodi

⁶«Bitɔntɔnliibi ní dū gulfab bin cáá sindaariya nyimee nì bin mǎn gùŋgumee nì bin mǎn cínciŋee nì bin mǎn wèeeeyee nì bigulifapimbi bin dàfèe kí lù eefoodi. ⁷Bí ǵál ŋaacalimu muli kí bā ajan liitil nyɔɔgbaŋŋi bí nīn cáa cútí. ⁸Bí ǵál eefoodi nì dambala un u làá nīn cáa cútée ní nīn sá tiwambaantiil. Bí dū gulfab bin cáá sindaariya nyimee nì bin mǎn gùŋgumee nì bin mǎn cínciŋee nì bin mǎn wèeeeyee nì bigulifapimbi bin dàfèe kí ǵál dambala mun. ⁹Á dū ataŋkpanyaan ŋin bi yī soowamee ali, kí dū kigaai kí ŋmà Jaakɔb jipɔmbi yiŋŋi ataŋkpeeyee pu. ¹⁰Á ŋmà ditaŋkpapeekaa pu ayin aluu, ní kí ŋmà dililiitiil mun pu ayin aluu, án nīn nóó Jaakɔb jipɔmbi nín kpín kpín tɔb puee. ¹¹Á dū kigaai kí cáká Jaakɔb jipɔmbi yiŋŋi ataŋkpeeyee pu kii bi nín cákà kijalii puee, ní kí mɔ́ sindaariya sɔnti kí dūú fúuń. ¹²Á dūú bā ŋaacalimu mun bi ǵál ki tábìn eefoodee. Ataŋkpeeyee di làá nīn sá kii kudaanŋu ki

téetí Jaakɔb jipɔmbi pu. Mimmee bi-yiŋŋi làá nīn náká Aarɔn gbigbipati liitil pu man ni-Dindaan nimbiin, ní m nīn pée téetí bi-pu. ¹³Á dū sindaariya kí mɔ́ tisonnee liitil, ¹⁴ní kí dū sindaariyamɔnti kí mɔ́ ikusaka ili mpalimu yam kí dūú cúú tison tin poon ataŋkpeeyee fúuńee.»

Kilɔbiki kin pǎantí usaraaŋakpil bindi puee

¹⁵«Á yàntí bitɔntɔnliibi ní dū gulfab bin cáá sindaariya nyimee, nì bin mǎn gùŋgumee nì bin mǎn cínciŋee nì bin mǎn wèeeeyee nì bigulifapimbi bin dàfèe kí lù kilɔbiki kin pǎantí usaraaŋakpil bindi puee kí nákań eefoodi pu. ¹⁶Kilɔbiki gbanti jaŋŋi naatil ní nīn ŋmà ní dijandi kamaa ní nīn cáá santimeetab mmunŋu nì biŋmoo. ¹⁷Á dū ataŋkpanyaan kí nákań ikuul inaa ki-pu kí nyāantì-kì. Ŋkuupeepeekaa ní nīn sá ataŋkpanyaan ŋin bi yī oodeemee, nì ŋin bi yī piitidaayee nì ŋin bi yī bareekeete. ¹⁸Ŋkuuliliiti ní nīn sá ataŋkpanyaan ŋin bi yī noofeekee, nì ŋin bi yī safiiree nì ŋin bi yī yaaliimee. ¹⁹Ŋkuutataatee ní nīn sá ataŋkpanyaan ŋin bi yī leeseemee nì ŋin bi yī seebooyee nì ŋin bi yī alamaayee. ²⁰Á dū ataŋkpanyaan ŋin bi yī taarsiisee nì ŋin bi yī soowamee, nì ŋin bi yī yaasipee kí nákań ŋkuunanaati pu. Á dū sindaariya kí mɔ́ tison tin poon a làá dū ataŋkpanyaanee kí fúuńee. ²¹Á dū kigaai kí cáká Jaakɔb jipɔmbi saalaa nì bilee yiŋŋi ataŋkpanyaanee pu kii bi nín cákà kijalii pu puee. Ditaŋkpanyaandi kamaa puee, á ŋmà kunaakoou kubɔ yindi, di sá tinaakɔti sá saalaa nì tili ní.

²² «Á dū sindaariyamonti kí mós ikusaka ili mpalimu yam kí dūú cúú kilóbikee. ²³ Á dū sindaariya kí mós mbombiyaamu muli kí túuń kilóbikee nyɔɔgbaŋɣi liitil. ²⁴ Á dū sindaariya kusakayee kí bō mbombiyaamu muli mun túuń kilóbikee nyɔɔgbaŋɣi buɣyin, ²⁵ ní kí dū anyɔɔgbán ali ŋin kínee kí bā sindaariya sɔnti tili tin poon ní atɔŋkpanyaan fúuń eefoodi ŋaacalimmu puee, ní an nīn bí kilóbikee nyɔkɔpu. ²⁶ Á dū sindaariya kí gíti mós mbombiyaamu muli kí dūú bā kilóbikee nyɔɔgbaŋɣi taapu jandi án nīn nákáń eefoodi. ²⁷ Á dū sindaariya kí mós mbombiyaamu muli mun kí dūú bā ŋmii in bí eefoodi ŋaacalimmu puee taapu nnimbiin pú, laakin bi ŋál ki tábee caŋin. Mbombiyaamu gbanti làá nīn bí eefoodi dambalau yilipu pu ní. ²⁸ Á dū gulfaman gùŋgum ŋmiiŋu kí bō kilóbiki bɔmbiliŋ nì eefoodi bɔmbiliŋin kí kúl, ní kilóbikee í nīn pá eefoodi dambalau pu ki pōō kaa cìŋkī.

²⁹ «Ŋyunti kamaa Aarɔn yaa kó circir kɔŋkooŋɣunee, Jaakɔb jipɔmbi yiŋɣi làá nīn náká kilóbiki kin pá u-bindi puee. Mimmee man ni-Dindaan làá nīn pée tétí ni-pu. ³⁰ Á dū Uriim nì Tumiimⁿ kí ŋá kilóbiki kin pá usaraaŋakpil bindi puee poon. Mimmee án làá nīn pá u-bindi pu ŋyunti ŋun u yaa làá kónní m-nimbiinee. Di sá yii u yaa bí m-nimbiinee, an máań kí nīn pée pá u-bindi pu ní ú ŋmā kí bée min ní m là Isirayeel yab í ŋée.»

Asaraaŋabɔkuti ŋin kínee

³¹ «Boonee á dū gulfab bin mán gùŋgumee kí lù dibɔkutifɔkɔl din pu eefoodi làá nīn pée. ³² Á lēē di-kansikin kinyɔkɔ, u yaa làá pēēnee ú dū u-yil kí bō niin. Á lù kinyɔkɔee nyɔɔgbaŋɣi í nīn gbifi ki dàfi kí taa ŋmā kí cáti. ³³ Á dū gulfab bin mán gùŋgumee nì bin mán wēēēyee nì bin mán cínciŋee kí lù asubil ŋin bi yí greenaadee kí lúntí dibɔkutilee júti taapu kí màntí tū, ní kí dū sindaariya waŋkilimmu mun kí lúntí dibɔkutilee júti taapu kí màntí tū. ³⁴ Á dū sindaariya waŋkilimmu nì greenaadi subiliŋ ŋin ni lūnee kí lúntí dibɔkutil júti taapu kí nīn sākantí kí màntí tū. ³⁵ Aarɔn yaa làá kó circir kɔŋkooŋɣun kí ŋá saraabi kí tī-mee, ú nīn pēē dibɔkutil gbanti ní bí nīn gbìl ŋwaŋkilimu siim pu, ní u yaa làá tí nyēē bí nīn gbìl mu-pu. Mimmee waa làá kpú.

³⁶ «Á dū sindaariyamonti kí nyùntí kí nántiń mpumpukum, ní kí ŋmā an pu kii bi nín ŋmā kijalii pu puee yii: ‘Bi dū-u ki sú ti-Dindaan’. ³⁷ Á dū gulfa un mán gùŋgumee kí lù kiŋaacaliŋ kí dūú cúú kí nákań ŋaabu ŋun u cáa fiń u-yilee nyɔkɔpu pú. ³⁸ Sindaariya pumpukumee làá nīn pée bí Aarɔn yigbeel pu, án nín làá ŋá pu ú fōō Isirayeel yab nín yīntiń circir wanti tin kɔkɔ bi cáań ki ŋá saraayee kpitii kí túnee. Sindaariya pumpukumee làá nīn pée bí u-yigbeel pu ní man ni-Dindaan í nín fōō saraabi gbanti.

³⁹ «Boonee á dū ŋaapiin ŋun bí fálfalee kí ŋál Aarɔn bɔkutifɔkɔl poon yal, ní kí dū ŋaapiin ŋun

ⁿ28.30 Uriim nì Tumiim nīn sá tiwan tin bi cáa bàlifí kí bée Unimbɔti lammeé ní, kpèè Dikà 27.21, 1 Sami 14.41, 28.6, Eesi 2.63, Neey 7.65.

bí fálfalee kí lù ñjaabu ú nīn cáa fīn u-yil ní kí ñjál ñjaabu dambalau kí gbá-u.

⁴⁰ «Ní ñjál tiwan gbanti tibaantiil, an ðàkà yīi dibòkutifòkòl poon yal nì dambala nì ñjaabu ñjun bi cáa fīn diyilee kí tī Aarɔn jipɔmbi, án nīn cáa kunyaanŋu kí ðàkà usaraanjal nyooti.

⁴¹ «Á dū asaraanjabòkuti gbanti kí pèēn a-maan Aarɔn nì u-jipɔmbi. Á sītī bi-yiliŋ ñkpaam kí dū-bi kí sú-mi bí nīn bí m-tundin. Mimmee a dū-bi kí sú-mi bi kpánti m-saraanjaliibi dee. ⁴² Á dū ñjaapiin ñjun bí fálfalee kí ñjál-bi ncukutigimu kí biīn bi-cancaŋbeel pu, kí yòōn bi-caŋ kí cáá sāā bi-tapaŋŋi. ⁴³ Aarɔn nì u-jipɔmbi yaa làá kó circir kɔŋkooŋŋun àá bi yaa làá sūtí kí pīl nsaraafan kí tō circir lanŋi ditundee, bí dū ncukutigimuee kí lòōn. Mimmee baa làá ñja ikpiti in làá cáañ-bi ñkúmee. Án nīn sá mara un kaa kpántée kí tī Aarɔn nì u-naantiibi bin làá dāá páaán u-boonee.»

Bi dū bisaraanjaliibi kí sú ti-Dindaan

29 ¹ «A nín làá dī pu ní kí dū Aarɔn nì u-jipɔmbi kí sú-mi bí kpántí man saraanjaliibee sèé.

«Á yòōn dinajapɔmbil nì ipijaa ili in laaba kaa wòbēe, ² nì kpɔnɔ un kaa cáá ñkpɔnɔnyòkòe, nì kalaabi bin bi dū ñkpaam kí ñmāliḡn kí búuñ ñkpɔnɔnyòkò kpá poonee, nì ñkpɔnɔwaamu mun pu bi yòkòfī ñkpaam kí púl ñkpɔnɔnyòkò kpá poonee. Bilee yim ní bí dūú ñja an kòkò. ³ Á dū kòkò kí ñja kukabiku kubɔn kí cáañ circir kɔŋkooŋŋun, kí kpáañ dinajapɔmbil nì ipijaa ilee.

⁴ «Á cáañ Aarɔn nì u-jipɔmbi circir kɔŋkooŋŋu punyòkòki nyòkòpu kí fàl-bi nnyim bí nyā kí nīn bí circir. ⁵ Á dū abòkuti ñin bi ñjál kí dūu sú-

mee kí pèēn Aarɔn, an ðàkà yīi poon bòkutil nì dibòkutifòkòl nì eefoodi nì kilòbiki, ní kí dū eefoodi dambalau kí cúú. ⁶ Á dū ñjaabu kí fīn u-yil ní kí dū tikpáakaal tin ðàkà yīi bi dū-u kí sú-mee kí cúú ñjaabuee. ⁷ Mīn boonee ní á yòōn ñkpaam min bi cáa sītī unil yilipu kí dū-u kí sú-mee kí sītī u-yil pu. ⁸ A yaa ñja mīn kí dòòyee ní á yàntī u-jipɔmbi nì sūtí kí pīl-si, ní á dū bi-bòkutiŋ poon yaŋ kí pèēn-bi. ⁹ Á dū bi-dambalab kí gbīn-bi, ní kí dū bi-fuulimmu kí cíkiñ-bi. Mīn boonee á dū Aarɔn nì u-jipɔmbi kí kàañ bí nīn bí m-tundin.

Kí yòōn ñyunti gbantee, bi kpánti m-saraanjaliibi dee kí nīn cá jaanjaan.

¹⁰ «Á cáañ dinajapɔmbilee dikpafindi tantiu nyòkòpu, ní Aarɔn nì u-jipɔmbi nì dū bi-ñjalií kí páaán di-yil pu. ¹¹ Á lànti dinajapɔmbilee man nimbiin niin circir kɔŋkooŋŋu punyòkòki nyòkòpu. ¹² Á lēē fatiku kí dū a-ñambiki kí sēē kí jòotì nsaraafan yinŋi naatil pu. Boonee ní á kpáatí fatiku un kíñee kí pòl nsaraafan taapu. ¹³ Á yòōn ñkpaam min kòkò bī ina puee nì mpòlam nì aceebil liitil nì ñkpaam min bī ñi-puee kí cáá wà ñŋmi nsaraafan pu. ¹⁴ An di làá nīn sá bisaraanjaliibi kpiti pōtam saraau. Ama á yòōn dinajapɔmbilee nanti nì di-gbaŋŋu nì di-binti kòkò kí cáá wà ñŋmi dinaapaal kpaanceetiŋu.

¹⁵ «Boonee ní á cáañ upijapeekaa ní Aarɔn nì u-jipɔmbi nì dū bi-ñjalií kí páaán di-yil pu. ¹⁶ Á lànti-dì, ní kí dū fatiku kí yàañ nsaraafan kòkò pu kí màntí tū. ¹⁷ Á càkà di-nanti anaŋkún anaŋkún, kí fíntí di-nai nì di-yakaŋ kí dūú páaán anaŋkúnee nì diyil pu. ¹⁸ Á dū upijamōnee kí wà ñŋmi nsaraafan pu. An di sá saraawòkaa un ni ñja kí

tī-mee, saraa un sɔnsɔfiŋu sɔŋkī man ni-Dindaan pɔbilee^{ny}.

¹⁹ «Boonee ní á cáan upìjaliliiti, ní Aarɔn nì u-jipɔmbi nì dū bi-ŋalii kí páan upìjee yil pu. ²⁰ Á làntì-u kí lēē fatiku kí jōō Aarɔn nì u-jipɔmbi tafalam ŋaŋgiil yaŋ pu, nì bi-ŋambijaliŋ ŋaŋgiil yaŋ pu nì bi-taŋambijaliŋ ŋaŋgiil yaŋ pu, ní kí dū fatiku kí yàan nsaraafan kɔkɔ pu kí màntí tū. ²¹ Á dāá lēē fatiku un bí nsaraafan puee nì ŋkpam min bi cáa sītī binib yiliŋ pu kí dū-bi kí sú-mee, kí yàan Aarɔn nì u-bɔkutiŋ pu, ní kí yàan u-jipɔmbi nì bi-bɔkutiŋ pu. Mimmee a dū Aarɔn nì u-jipɔmbi nì bi-wampeeŋkaati kí sú-mi dee. ²² Á dāá lēē upìjee kpam nì dijugbindi nì ŋkpam min bī ina puee, nì mpɔɔlam nì aceebil nì ŋkpam min bī ŋi-puee, nì diŋaŋgiitaal, kun puee an sá upìja un bi dūu ŋá saraa kí kàan bisaraaŋaliibi bí nīn bí m-tundinee ní. ²³ Á lēē kpɔnɔb bin bi púl kaa ŋá ŋkpɔnɔnyɔkɔ poon an ká kukabikun kí yú m-nimbiinee ubɔ, nì ŋkpɔnɔwaamu mun pu bi yókɔfi ŋkpam kí púl ŋkpɔnɔnyɔkɔ kpá poonee ubɔ, nì kalaabi bin bi dū ŋkpam kí ŋmāliŋ kí búuŋee ubɔ. ²⁴ Á dū tiwan gbanti kɔkɔ kí ŋúbìn Aarɔn nì u-jipɔmbi ní kí yàntī bí dúkutí yilipu kí fiiŋ fiiŋ man ni-Dindaan nimbiin. ²⁵ Boonee, á fàtí fōō bi-ŋaan kí dūú kūtī saraawɔkaa un pá nsaraafan puee kí wà ŋŋmi. An saraau sɔnsɔfiŋu sɔŋkī man ni-Dindaan pɔbil ní. ²⁶ Á yòon upìjaliliiti un a dūu ŋá Aarɔn yil pu saraa kí dū-u kí sú-mee bindi kí dúkutí kí fiiŋ fiiŋ man ni-Dindaan nimbiin. Dijandi gbantee, á yòon, a-yati dee.

²⁷ «Á dū upìja un a dūu ŋá saraa kí kàan Aarɔn nì u-jipɔmbi disaraaŋal tundinee bindi din a fiiŋ fiiŋee nì u-ŋaŋgiitaal din a lēēyee kí sú man ni-Dindaan. ²⁸ Án sá mara ní m yòon kí tī Isirayeel yab kí nīn pée cáa cá jaanjaan, yii mpèé saraabi bin bi làá nīn ŋáan kí tì-mee, bí nīn lèekī tinan gbanti míŋ kí tì Aarɔn nì u-jipɔmbi.

²⁹ «Aarɔn kúm boonee, u-saraaŋabɔkutiŋ làá nīn sá kí tī u-jipɔmbi ní. Bí dāá pèeŋ-ŋi ŋwiin ŋun bi làá sītī bi-yil pu ŋkpam kí dū-bi kí sú-mi bí kí disaraaŋal tundee. ³⁰ U-jipɔmbi kansikin un làá fōō u-yil kí kpántí usaraaŋakpil kí kó dikpafindi tantiuŋ kí lēē saraa ‘circir laŋkee’ nì dāá pèeŋ asaraaŋabɔkuti gbanti iwiin iluli.

³¹ «Á dū upìjaliliiti un bi dūu ŋá saraa kí kàan usaraaŋakpil ú nīn bí m-tundinee nanti kí tókɔn mpaan ŋun bi lēē ŋu sá circiree. ³² Ní Aarɔn nì u-jipɔmbi nì ŋmó tinan gbanti nì kpɔnɔb bin ká kukabikunee dikpafindi tantiu punyɔkɔki nyɔkɔpu. ³³ Bí ŋmó tin ní bi dūu ŋá saraa bí ká bi-kpitii pōtam kí dū-bi kí sú-mi bí kí disaraaŋal tundee. Unifantanti nì taa jī saraabi jinti gbanti, di sá yii tì sá circir ní. ³⁴ Saraa un bi ŋá kí kàan-bi bisaraaŋaliibee nanti nì kpɔnɔb yaa kíŋ ní kutaa wúntèe, bí dūú wà ŋŋmi. Bí taa jī tijin gbanti, di sá yii tì sá circir ní.

³⁵ «Á ŋá Aarɔn nì u-jipɔmbi kí nóó nì m nín tī-si mara puee deede. Á dū iwiin iluli kí ŋá akoobil ŋin sá á ŋá-bi ní bí nín kpántí bisaraaŋakpilibee.

³⁶ «Ŋwiin kamaayee, á dū unaja kí ŋá ikpiti pōtam saraau, ní kí ŋá saraa nsaraafan pu kí ŋá-ŋu circir. Boonee á dū ŋkpam kí sītī ŋu-pu kí dū-ŋu kí sú-mi. ³⁷ Á dū iwiin iluli ní kí ŋá akoobil

^{ny}29.18 Kpèè Eef 5.2, Fiil 4.18.

gbanti mun. Míñ boonee nsaraafan kpántì circir páaa dee ní tin kamaa yaa pée gbēē-ñuee kpántì circir wanti.»

Ŋwiin kamaa saraawɔkaabi

³⁸ «Saraabi bin a làá bóntí kí páań nsaraafan puee sèé. Ŋwiin kamaayee, á dū apibil ali ñin cáá dibindi dibee kí ñá saraa nsaraafan pu. ³⁹ Á dū diba kí ñá saraa kutaafaau, ní kí dū din kíñee kí ñá saraa kujooou. ⁴⁰ Á dū ñyim kiiloobi bita kí dū ɔliifi kpam min wá kílkiilee liitiri ubɔ nì dijandi kí búuń ñyimee kí dūú kūtì dipibipeepeekaalee pu kí ñá saraa. Á dū ndamam liitiri ubɔ nì dijandi mun kí fá saraapeekaayee ñátam poon. ⁴¹ Saraaliliitee, kujooou ní a làá ñá ùn kí tī-mi. Tiwan tin kɔkɔ a kūtì ki ñá saraapeepeekaayee, tīn tibaantiil ní a làá tí dūú kūtì kí ñá saraaliliiti mun. An di sá saraawɔkaa un sɔnsɔfiñu sɔñkī m-pɔbilee. ⁴² Saraawɔkaa gbanti ní ni làá nīn pée ñáań kí nīn cáa cá jaanjaan circir kɔñkooññu punyɔkɔki nyɔkɔpu man ni-Dindaan nimbiin. Niin ní man nì ni làá nīn kpáfí ní m nīn sòon nì si.

⁴³ «Man nì Isirayeel yab làá kpāfi mpaan gbanti pu, ní m-nyooti n dāá ñá mpaan gbanti circir. ⁴⁴ M làá dāá ñá dikpafindi tantiu nì nsaraafan circir, ní kí ñá Aarɔn nì u-jiɔmbi circir bí nīn bí m-saraaɗatundin. ⁴⁵ M làá dāá nīn kòò Isirayeel yab kansikin, ní kí nīn sá bi-Nimbɔtiu. ⁴⁶ Bi làá dāá béé yii man bi-Dindaan di sá bi-Nimbɔtiu un di nyántiń-bi Eejipiti tiñkin kí nīn kòò bi-kansikinee.

«Man di sá bi-Dindaan bi-Nimbɔtiu.»

Talaalutuukaa saraafanñu

30 ¹ «Boonee á dū akasiya dɔñu kí kpáá nsaraafan ñun pu bi làá nīn tūtì talaalubee. ² Á kpáá-ñu ñu-jaññi naatil n nīn ñmà, dijandi kamaa n nīn cáá dimeetajandi ní ñfɔkɔn n nīn sá meeta ubɔ. Nsaraafan nì ñu-yiñyi n nīn sá mmɔm. ³ Á dāá dū sindaariyamonti kí nyuntì ñu-yilipu nì ñu-boon kí màntí tū nì ñu-yiñyi, ní kí dū sindaariya kí kpākam-ñu kí màntí tū. ⁴ Á mɔɔ sindaariya bɔmbiliñ ali kí bā bi nīn kpākam nsaraafan taapu puee ajan liitil pu, bí nīn cáá ikpandɔ ki bōotí ki yòontí-ñu. ⁵ Á dū akasiya dɔñu kí kpítí ikpandee ní kí dū sindaariya kí nyuntì-i. ⁶ Á dū nsaraafan gbanti kí yóon ññaasakankaa ñun liki Dipoondi dakaau nì u-biilee nimbiin, laakin man nì si làá nīn kpáfée. ⁷ Kutaafaau kamaa Aarɔn yaa kó kí ñāñkì fitilabee, ú péé péé kí tū talaalub nsaraafan gbanti pu kí wàatì. ⁸ Kujooou kamaa u yaa làá tí tū fitilabee ú tí ñá mīn. Ní nīn péé tūtì talaalub man ni-Dindaan nimbiin mīn kí nīn péé cáa cá jaanjaan. ⁹ Ní taa tū talaalu ubɔ fám nsaraafan gbanti pu. Ní taa ñá saraawɔkaa ñu-puɔɔ, kí taa ñá tijimpin saraau ñu-puɔɔ, kí taa fá ndamam ñu-pu. ¹⁰ Dibindi kamaayee, Aarɔn n dū kuwanjuluu kun u dū ñá ikpiti pōtam wiñkpaanñu saraauee fatikuu kí fá nsaraafan yiñyi pu kí ñá-i circir. Kí nīn péé cáa cá jaanjaanee, ní nīn ñáań ikpiti pōtam saraau ki ñáań nsaraafan circir diba dibindi kamaa poon. Nsaraafan gbanti máań kí nīn sá circir páaa wanti tin ni dūú sù man ni-Dindaanee ní.»

Circir kɔŋkooŋɔ lampoou

¹¹ Ti-Dindaan gíti bí Mooyiisi yii: ¹² «A yaa làá dāá kàaŋ Isirayeel yabee, báà ŋma n̄ dāá pà kunimbiŋmiiu kubɔ kí dā u-manfal, mimmee dikàandi kaa làá dāá cáaŋ-ni mbusu ubɔ. ¹³ Unil un kamaa bi yaa kàaŋee n̄ dāá pà bi nín ŋmàntī animbil circir kɔŋkooŋɔ^ŋ puee dijandi. An nimbiliŋee dāa sá bí dūú ŋá man ní saraa. ¹⁴ Bininjab bin kɔkɔ bi yaa láa kàaŋ kí yòoŋ abin mmuŋku kí n̄n cée n̄ dāá pà animbil gbanti kí tī man ni-Dindaan. ¹⁵ Bigaajab n̄ taa tī án páaŋ, bisoodambi mun n̄ taa tī ŋgim, ubɔ n̄ taa nín cáá dipɔndi. Báà ŋma n̄ pà ti-Dindaan saraau pɔndi kí fī u-manfal. ¹⁶ A yaa láa fōō Isirayeel yab ŋaan animbil gbantee, á n̄n cáa kpèe circir kɔŋkooŋɔ. Án di làá yàntī m̄ n̄n tétí Isirayeel yab pu ki biintí bi-pu.»

Kusampeeu kun poon bi ŋáaŋ nnyim ki fíntée

¹⁷ Boonee ní ti-Dindaan gíti tí bí Mooyiisi yii: ¹⁸ «Á dāá dū tasa kúti kí m̄óó kusampeeu kun poon bi làá n̄n ŋáaŋ nnyim bisaraaŋaliibi fíntí bi-bee, n̄ kun pu ku tókóee. Á dāá dū-ku kí yóoŋ circir kɔŋkooŋɔ n̄ nsaraafan kansikin, kí lún nnyim kí gbéeŋ. ¹⁹ Nnyim gbanti ní Aarɔn n̄ u-jipɔmbi làá dāá n̄n jòotī ki fíntí bi-ŋalii n̄ bi-taaji. ²⁰ Kí wàatī bí kó dikpafindi tantiu poonee, bí fíntí bi-ba ní kí taa kpú. Ŋyunti ŋun bi yaa làá sútí kí pīl nsaraafan kí ŋá saraawɔkaa kí tī-mee, ²¹ bí fíntí bi-ŋalii n̄ bi-taaji ní kí taa kpú. An sá mara ní m̄ yóoŋ Aarɔn n̄ u-maalijun yab kí n̄n pée cáa cá jaanjaan.»

Ŋkpam min bi sītī unil yil puee

²² Ti-Dindaan tí bí Mooyiisi yii: ²³ «Á nyàab bitalaalumɔntiibi nee: miiri un bí cúlculee kiiloobi biŋmoo, n̄ siinamoom un sófèe kiiloobi bili n̄ dijandi, n̄ kanneel un sófèe kiiloobi bili n̄ dijandi, ²⁴ n̄ kaasi kiiloobi biŋmoo kí nóó n̄ circir kɔŋkooŋɔ ŋmàntitam. Nyàab ɔliifi kpm liitirib biluu. ²⁵ Á dūú ŋmàlīm kí ŋá ŋkpam min sófèe kii utalaaluŋal nín ŋáaŋ puee ní bí n̄n cáa sītī binib yiliŋ pu kí dū-bi kí sū man Unimbɔti. ²⁶ Á bàtī ŋkpam gbanti kí sītī dikpafindi tantiu n̄ dipoondi dakaau pu. ²⁷ Á bàtī kí sītī teebil n̄ u-wanti kɔkɔ, n̄ fitila tókɔŋkaati n̄ ti-wanti kɔkɔ, n̄ nsaraafan ŋun pu bi tūtī talaalubee pu. ²⁸ Á tí bàtī kí sītī nsaraafan ŋun pu bi ŋáaŋ bisaraawɔkaabee n̄ tin kɔkɔ bi cáa tūh ŋu-pu ditundee, n̄ kusampeeu n̄ kun pu ku tókóee pu. ²⁹ Á dū tiwan gbanti kɔkɔ kí sū-mi ní tí kpántí circir páaa wanti, ní tin kamaa yaa pée gbēe-tèe n̄ kpántí circir wanti. ³⁰ Á dāá bàtī ŋkpam gbanti kí sītī Aarɔn n̄ u-jipɔmbi yil pu kí dū-bi kí sū-mi bí n̄n bí m-tundin.

³¹ «Á dāá tükù Isirayeel yab yii: ‘Ŋkpam nee di sá min bi làá n̄n cáa sītī binib yiliŋ pu kí dū-bi kí sū-mee. Man baba tundi ní ni làá n̄n cáá-mi ki ŋáaŋ kí n̄n pée cáa cá jaanjaan. ³² Ubo n̄ taa dū ŋkpam gbanti kí ŋmītī u-wunti. Míh̄ ní ubɔ n̄ taa dū talaalub kí ŋmàlīm kí ŋá ŋkpam gbanti juti. Mi sá circir kpm ní, ni mun n̄ bée yii mi lafun sá circir kpm. ³³ Un kamaa di yaa ŋá ŋkpam gbanti juti, ní ki dū-mi ki sītī unifantanti ubɔ puee, bí nyāntí-u m-nibul kansikin.’»

^ŋ30.13 Kpèè 38.25-26, Maat 17.24.

Bi nín máań kǐ bǎntí talaalutuukaa puee

³⁴Ti-Dindaan bí Mooyiisi yii: «Nyàab̄ tin kǎkǎ pée sǒfèe, an dǎkà yii siitakiti nì ooniikisi nì galbanum nì talaalutuukaa umǎnti, an nì tin béeyee n̄ n̄n̄ ŋmà, á dūú kūtì. ³⁵Á dū ŋyaam kǐ ŋmàlīm kǐ ŋá talaalumǎnti kii utalaaluŋal nín ŋáań puee, án n̄n̄ bí circir. ³⁶Á lēē dijandi diba kǐ ŋá talaalu un sá ŋyimee kǐ dūú yóoń circir kǎŋkooŋŋun, dipoondi dakaau nimbiin, laakin man nì si làá n̄n̄ kpáfée. Talaalu gbanti n̄ n̄n̄ sá ni-cee circir wanti. ³⁷Ubo n̄ taa dū tin bi dūu ŋmàlīm kǐ ŋá talaalu nee kǐ mun n̄ ŋmàlīm mǐn̄ kǐ ŋá talaalu ubo kǐ n̄n̄ cáa ŋáań tin ún̄ u-ba lèe. Ama án n̄n̄ sá circir wanti tin sá ti-Dindaan baba wantee. ³⁸Un di yaa ŋá talaalu gbanti kǐ n̄n̄ tǐkì u-sǎnsǎfiŋuee, bí nyǎntí udaan m-nibul kansikin.»

Circir kǎŋkooŋŋu tǎntǎnliibi

31 ¹Ti-Dindaan bí Mooyiisi yii: ²«Kpèè, m lēē Uurii jipɔɔn Beesaleel, Uur un sá Juuda naakookunee naantiiu. ³M dū m-Fam kǐ ŋá u-ni tikpil kǐ yǎntì ú n̄n̄ cáá iciin, kǐ yáb̄ ditundi poon, kǐ n̄n̄ cáá dinyil ní kǐ n̄n̄ cáá ilandǎkǎ kǐ ŋmā kǐ tǎ atuun nín bí pu aba abee kǎkǎ. ⁴Ú n̄n̄ cáá ilandǎkǎ kǐ ŋmā kǐ dū sindaariya nì animbil kúti nì tasa kúti kǐ tǎ atuun. ⁵Ú ŋmā kǐ kpítí atarŋkpanyaan bí n̄n̄ cáa nākantí tiwan pu, ní kǐ kpítí idɔ. U làá n̄n̄ sá unil un ŋùn̄ kǐ ŋáań tikǎkǎ mmǎntiiminee ní. ⁶M dū Ayiisamaaki un sá Daani naakookunee jipɔɔn Ooliyaab kǐ ŋàl̄-u ú n̄n̄ tútún̄-u. Mǐn̄ mbaantiim ní m tǎ bitǎntǎnliibi biba mun ŋŋmam bí ŋmā kǐ ŋá tin kǎkǎ m làá

tùkù-ni ní ŋée, an dǎkà yii: ⁷Dikpafindi tantiu nì Dipoondi dakaau nì u-bìil nì circir kǎŋkooŋŋu wanti kǎkǎ, ⁸nì teebil nì u-wanti nì fitilab tǎkǎkaati tin sá sindaariyamǎntee nì ti-wanti kǎkǎ, nì nsaraafan ŋun pu bi tūtū talaaluae, ⁹nì nsaraafan ŋun pu bi ŋáań saraawǎkaayee nì ŋu-tǎntǎŋwanti kǎkǎ, nì kusampeeu nì tin pu ku tǎkǎŋee, ¹⁰nì bisaraaŋaliibi wampeeŋkaati nì usaraaŋakpil Aarɔn circir wampeeŋkaati nì u-jipɔɔmbi mun yati tin bi làá n̄n̄ pèentí kǐ ŋáań disaraaŋal tundee, ¹¹nì ŋkpam min bi cáa sītī binib yiliŋ pu kǐ dū-bi kǐ sù Unimbɔtee, nì talaalutuukaa un bi tūtū circir kǎŋkooŋŋunee. Bitǎntǎnliibi n̄ ŋá kii m nín tǎ-si mara yii bí ŋá puee ní deedee.»

Ŋwiŋŋuŋfikaa bǎti

¹²Ti-Dindaan bí Mooyiisi ¹³n̄ tükù Isirayeel yab yii: «Ní n̄n̄ tǎ ŋwiŋŋuŋfikaa tiŋan. Di sá yii ŋwiŋŋuŋfikaa sá kudaanŋu kubɔ ní man nì ni kansikin kǐ n̄n̄ pée cáa cá jaanjaan. Ŋu dǎkà yii man ni-Dindaan di yǎntì ni bí circir. ¹⁴An puee ní n̄n̄ tǎ ŋwiŋŋuŋfikaa, ŋú n̄n̄ sá circir wiŋŋu kǐ tǎ-ni. Un di yaa kpēē-ŋu fám kǐ tún̄ ditundi ŋwiin gbantee, bí kpɔ̄-u. Tiŋman un di yaa tún̄ ditundi ŋwiin gbantee, bí nyǎntí-u m-nibul kansikin. ¹⁵Ní dū iwiin iluu kǐ tǎ atuun, winluli dalee, ní dūú ŋùŋfi. Ŋún̄ sá ŋwiin ŋun ni dūu sù man ni-Dindaanee ní. Un kamaa di yaa tún̄ ditundi ŋwiŋŋuŋfikaa dalee, bí kpɔ̄-u. ¹⁶Isirayeel yab n̄ n̄n̄ ŋúb̄ ŋwiin gbanti kǐ n̄n̄ pée cáa cá jaanjaan. Di sá yii an sá tibɔti tin bóob̄ kǐ yóoń án n̄n̄ bí kǐ cá jaanjaanee ní. ¹⁷Ŋwiŋŋuŋfikaa làá n̄n̄ sá kudaanŋu ní man nì

Isirayeel yab kansikin kí n̄n pée cáa cá jaanjaan. Di sá yii m dū iwiin iluu ní ki náań yilipu n̄n taapu, ní ŋwinluluútee, m kāl ki ŋūŋfi^{ŋm}.»

¹⁸Unimbɔti sòoń n̄n Mooyiisi m̄n̄ Siinaayi jool pu ki dóòyee, ní ki dū titaŋkpapilindi tili tin pu u dū u-ŋambiki ki ŋm̄ań dipoondi marab ki nákańee ki t̄i-u.

ISIRAYEEL YAB KPĪTÌ MPÈÉ ŊUN BÍ BI NÌ UNIMBŌTI KANSIKINEE 32–34

Bi dūnti sindaariya ki mós dinabil

32¹ Samaa n̄n ká yii Mooyiisi yúnt̄iń dijool pu kaa b̄i b̄ańee ní bi cūti kpańi Aarɔn cee ní ki b̄i-u yii: «Kpèè doo, mós-ti unimbɔti ubɔ ú n̄n l̄i ti-nyɔkɔpu, di sá taa nyí tin di yaa b̄ań Mooyiisi un di nyánt̄iń-ti Eejipti tiŋkinee^o.»² Ní Aarɔn b̄i-bi yii: «Lēemaan ni-nimpoobi n̄n ni-bisalib n̄n ni-jipɔmbi sindaariyabɔmbiliŋ bi-tafaliŋ pu kí cáańmaan-mi.»

³Dicilipu niin ní Isirayeel yab gbákań bi-bɔmbiliŋ bi-tafaliŋ pu ki cáań ki t̄i-u. ⁴Aarɔn f̄o bi tiwan gbantee bi-ŋaanee ní ki dūnti ki dūu s̄iti tiwan tin bi ŋá ki nánt̄iń dinabilee poon, ní an nyánt̄i dinabil. Niinee ní samaa téen yii: «Isirayeel yab, kpèemaan ni-Nimbɔtiu un nyánt̄iń-ti Eejipti tiŋkinee!»⁵ Aarɔn ká mimmee ní ki mán nsaraafan dinabilee nimbiin ní ki

bí yii: «Foolee ti làá fu j̄i ti-Dindaan jiŋaaliu.»⁶ Kutaa wúnt̄i kutaafaau p̄lɔlee ní samaa ŋá bisaraawɔkaabi n̄n mpèé saraabi. Boonee ní bi kāl ki j̄iń ki nyūń. Bi dóòyee ní ki dūu gūl agbiil pu². ⁷Niinee ti-Dindaan bí Mooyiisi yii: «S̄inti malaa, di sá a-nibul din a nyánt̄iń Eejipti tiŋkinee b̄i ŋań ikpitikpaan. ⁸Bi p̄uti kpáa dū nsan ŋun m dākā-bee ki fá. Bi dūnti tikúti ki mós dinabil, ki gbāań di-nimbiin, ki ŋá-d̄i saraabi ki l̄i yii: ‘Isirayeel yab, kpèemaan ni-Nimbɔtiu un nyánt̄iń-ti Eejipti tiŋkinee!’»⁹ Ti-Dindaan ḡiti t̄ikū Mooyiisi yii: «M ká yii dinibul nee sá din gáatèe ní. ¹⁰Kɔŋkɔnee, yánt̄i m̄ f̄o bi-pu mbiim kí kúnt̄i-bi. Boonee m làá d̄i sii pu kí náań ditimbuŋkpaandi.»¹¹ Ama ní Mooyiisi gbāań ti-Dindaan Unimbɔti ú j̄i kimɔtii ní ki bí yii: «Ti-Dindaan, ba pu ní a f̄o dinibul din a nyánt̄iń Eejipti tiŋkin n̄n a-pɔŋkpaanŋu n̄n a-kpabilee pu mbiim m̄n? ¹²A yaa ŋá mimmee Eejipti yab làá l̄i yii: ‘Unimbɔti là kí cáá-bi kí t̄o mbusu poonee pu ní u nyánt̄i-bi ti-tiŋkin. U là kí cáá-bi kí cūnni n̄timu mun bí ajoon puee kí s̄ań-bi kí kúnt̄i-bi kitiŋ pu ní.’ An puee m-Dindaan, s̄oŋk̄i a-pɔbil, kí ḡiń mbusu un a bàà làá dūú t̄o a-nibul puee kí yà. ¹³Téet̄i Abraam n̄n Isaaki n̄n Jaakɔb pu, a-tɔntɔnliibi bin a n̄n p̄uti ki p̄oń-bi yii: ‘M làá b̄ut̄i ni-maaliŋun yab bí n̄n w̄ik̄i kii iŋmalbijaa in bí kutagbɔŋu puee. M làá dū kitiŋ kin m p̄oń-bee kí t̄i-bi bí n̄n k̄iń ki ȳi kí n̄n pée cáa cá

^{ŋm}31.17 B. 12-17: kpèè 20.8-11, 23.12, 34.21, 35.2, Diny 2.1-3, Akoo 23.3, Ditee 5.13-14.

^o32.1 Kpèè Atuun 7.40. Dūú ŋm̄ant̄i n̄n Ditee 9.7-21.

²32.6 Kpèè 1 Kɔra 10.7.

jaanjaan^p.»¹⁴ Niinee ti-Dindaan nín bàà bóntì kí dū mbusu un kí t̄-⁵bee ní u yāntì kaa ti ḡá mín^r.

¹⁵ Mooyiisi nìn yíkìñ dijool pu ki nín kpákatiñ ki ḡúbiñ titaḡkpapilindi tili u-ḡaan ajan liitil pu bi ḡmāñ dipoondi marab. ¹⁶ Unimbɔti u-ba di nìn kpítì titaḡkpapilindi gbanti. Úñ u-ba di nìn tí ḡmāñ ti-pu kii kigaai ní bi dūu cáká ki ḡmāñee. ¹⁷ Joosuwa nín gbìl samaa kuḡkuuntii puee ní u bí Mooyiisi yii: «P̄ilifi, ijanjakuḡkuunti di tùm ti-naapaal puee.» ¹⁸ Ní Mooyiisi bí-u yii: «Aayee, doo kaa sá dijajil kuḡkuuntii, kaa tí sá bin bi ján ki p̄ɔkìñee yaliḡkii. Ilan pu ní man gbìl nee.»

¹⁹ Bi tóób dinaapaalee ní Mooyiisi ká dinabil yú ní samaa bí ki ḡōō ní u fōō diḡuul ḡkpitim pu. U nìn dū titaḡkpapilindi tin u ḡúb u-ḡaane ki lúkú, ní ki gbán ki w̄i-tì dijool taapu niin. ²⁰ Ní u cūti yōon dinabil din samaa m̄óyee ki tó ḡḡmin ní an wūñ. U nìn nāñ-dì dúsi dusi, ki dūu s̄tì nnyimin ní ki yāntì Isirayeel yab nyūñ. ²¹ Ní Mooyiisi bālifi Aarɔn yii: «Ba ní dinibul nee ḡá-si ní a t̄éé-dì ki tó ikpitikpaan in bí nee poon mín?» ²² Ní Aarɔn kíf Mooyiisi yii: «M-dindaan, taa fōō m-pu diḡuul. Sii a-ba nyí yii dinibul nee kaa p̄é p̄ōō tin kaa ḡāñee diḡál. ²³ Bi bí-mi yii: ‘M̄óó-ti unimbɔti ubɔ ú lint̄i ti-nyɔkɔpu, di sá yii Mooyiisi uninja un di nyántiñ-ti Eejipiti tiḡkinee, taa nyí tin di yaa bāañ-uee.’ ²⁴ Niinee ní m bālifi-bi yii: ‘ḡma di cáá sindaariya?’ Dicilipu niin ní bi túutì abɔmbil bi-tafaliḡ pu ki cáañ ki t̄i-mi, ní m dūu tó ḡḡmin ní dinabil nee nyánní.»

Ditafadaaldi

²⁵ Mooyiisi ká yii fikil fikil kó samaa ní Aarɔn yāntì bi ḡá bi nín là puee, ki dū bi-ba ki t̄i binannanliibi ní bèèl. ²⁶ Niinee ní Mooyiisi cūti yúl dinaapaal punyɔkɔki nyɔkɔpu ní ki t̄éé yii: «Bin kɔkɔ bí ti-Dindaan jandee ní dāañ man ceel!» Ní Leefii naakookun yab kɔkɔ dómín ki yúl u-²⁷cee ki m̄ánti tú-u. ²⁷ Ní u bí-bi yii: «Kp̄èèmaan, ti-Dindaan Isirayeel Nimbɔtiu nín l̄i puee s̄éé yii: ‘Bàà ḡma ní dū u-tàataajiki kí gbìñ, kí yìiñ dinaapaal jaḡḡi kɔkɔ poon kí kp̄ɔ u-nabiki nì u-bɔ nì u-kɔḡkɔnnaatɔ.’»

²⁸ Leefii yab nìn ḡá kii Mooyiisi nín nìn l̄i puee, di sá yaadal wiḡḡuee, bi nìn k̄ū binib kutukub bita. ²⁹ Niinee ní Mooyiisi bí Leefii yab yii: «Dìñ nee ni dū ni-ba ki sú ki túñ ni-Dindaan tundi, kun puee naa yí ki ḡún ki k̄ū ni-jipɔmbi nì ni-nabiyaamu. An puee ti-Dindaan ní biñ ni-pu dín.»

Mooyiisi gbāam̄ Unimbɔti Isirayeel yab pu

³⁰ Kutaa wúntèe ní Mooyiisi bí samaa yii: «Ikpitikpaan ní ni baasii ḡá. Kɔḡkɔnnee m làá f̄at̄i j̄m̄ dijool pu ti-Dindaan cee, an yaa yí u làá fōō-mi kí dū ni-kpitii kí p̄ō-ni.»

³¹ Niinee Mooyiisi f̄at̄i nín ḡt̄i ti-Dindaan cee, ní ki bí-u yii: «Àa ti-Dindaan, a-nibul ḡá ikpitikpaḡkpaan ní, bi dū sindaariya ki m̄óó unimbɔti. ³² Ama m gbāam̄-si, dū bi-kpitii kí p̄ō-bi. An yaa kaa ḡá mimmee, á kp̄t̄i man yindi dimaḡfal gbɔḡku kun a ḡmāñee poon.» ³³ Ní ti-Dindaan bí Mooyiisi yii: «Un ȳintiñ-mee yindi ní

^p32.13 Kp̄èè Diny 17.8, 22.16-17.

^r32.14 B. 11-14. kp̄èè Dikà 14.13-19.

m làá kpìtī m-gbɔŋku poon. ³⁴Too kɔŋkɔnnee, nīn cá kí yòòñ dinibul kí cunnì laakin m bí á cáá-bi kí cunnèe. M làá yàntī m-tuunŋu n̄ n̄n lī a-nyɔkɔpu. Ama daliba m làá dāá dáál bi-tafal bi-kpitii gbanti pu.» ³⁵Ti-Dindaan dáál dinibul tafal Aarɔn n̄n n̄n m̄s̄-bi dinabil diŋyee pu.

Ti-Dindaan tī Mooyiisi mara bí n̄kī nsan

33 ¹Ti-Dindaan bí Mooyiisi yii: «Yìkì doo, sii n̄n dinibul din a nyántīn Eejipiti tiŋkinee, kí n̄n cá kitiŋ kin m pūtī ki pōòñ Abraam n̄n Isaaki n̄n Jaakɔb yii m làá dūú tī bi-maaliŋun yabee^s. ²M làá tōn m-tuunŋu n̄n l̄ntī ni-nyɔkɔpu kí jà Kanaan yab n̄n Amɔɔr yab n̄n Eeti yab n̄n Peeriisi yab n̄n Eefi yab n̄n Jeebusi yab. ³Ní cùú kó kitiŋ kin poon nnaabiim n̄n tisiil còòlee. Ama man kaa làá nóó-ni kí cù, kun puee ni sá dinibul din pɔbil gbìfèe ní. Án làá yàntī m̄ kp̄ kí céetí-ni nsanni.»

⁴Samaa n̄n gb̄l̄ m̄busu b̄t̄i gbantee ní bi k̄al̄ kii bi ká dikpoolee, ní báà ubɔ kaa dū tiwannyaandi kí n̄á u-ba pu. ⁵Di sá ti-Dindaan bí Mooyiisi n̄ t̄k̄k̄ Isirayeel yab yii: «Ni sá dinibul din pɔbil gbìfèe ní. M yaa bí yii m làá n̄n còom̄ ni-kansikin, án kaa làá gāā dikàakil ní m̄ kp̄ kí céetí-ni. M̄n̄ puee lēēmaan tiwannyaandi ni-wunti pu m̄ kp̄è min ní m làá n̄á-nee.» ⁶Kí yòòñ Ooreeb jool caŋin niin ní Isirayeel yab k̄l̄ kaa ti dū tiwannyaandi kí n̄á bi-wunti pu.

Dikpafindi tantiu

⁷Isirayeel yab yaa n̄n b̄n̄ laakin kí gāā dinaapaalee, Mooyiisi n̄n yòontí tanti ní kí cunnì

kí còon̄ dinaapaal boon ndandati. Bi n̄n yī-u yii ‘circir kɔŋkoonŋu’. Un yaa n̄n là kí b̄l̄ifi ti-Dindaan cee tibee n̄n nyēē dinaapaalin ní kí cù circir kɔŋkoonŋun. ⁸Ŋyunti kamaa Mooyiisi yaa n̄n yīk̄i cá circir kɔŋkoonŋunee, samaa n̄n yīk̄i ní báà ŋma yú u-tantiu nyɔkɔpu, ní bi-nimbiliŋ cò u-pu áli ú tin kó circir kɔŋkoonŋun. ⁹Ŋyunti ŋun u yaa kóee ní ditagbancancaal n̄n s̄nt̄in̄ kí dāá yūl̄ circir kɔŋkoonŋu punyɔk̄k̄i nyɔkɔpu, ní ti-Dindaan n̄n n̄n b̄i sòon̄ n̄n Mooyiisi. ¹⁰Isirayeel yab yaa n̄n ká ditagbancancaalee s̄nt̄in̄ kí yūl̄ circir kɔŋkoonŋu punyɔk̄k̄i nyɔkɔpuee, ní bi-k̄k̄ n̄n t̄t̄i d̄on̄ dicincibil bi-tantib nyɔkɔpui. ¹¹Ti-Dindaan n̄n sòon̄ n̄n Mooyiisi bi-nimbiiŋyi t̄l̄ t̄b̄ kii unil n̄n u-juti n̄n sòon̄ n̄n t̄b̄ puee ní. Boonee ní Mooyiisi n̄n f̄t̄i n̄n ḡt̄i dinaapaal pu, ní Nuuni jip̄ɔn̄ Joosuwa un̄ n̄n bí kí t̄t̄in̄-uee n̄n gb̄nt̄i circir kɔŋkoonŋun.

Ti-Dindaan n̄n Mooyiisi b̄i sòon̄

¹²Mooyiisi bí ti-Dindaan yii: «Kp̄è, sii di bí-mi yii m̄ kp̄ot̄i dinibul nee, ama ní kaa yānt̄i m b̄èe un̄ ní a làá tōn̄ ú c̄èè-mee. Ama si mun di bí-mi yii: ‘M nyí-si tiŋan’, ní kí ḡt̄i l̄i yii: ‘A ká diyim̄ɔl m-cee.’ ¹³M̄n̄ puee m yaa lafun ká diyim̄ɔl a-cee, á yànt̄i m̄ b̄èe a-land̄k̄k̄i n̄n sá puee. Mimmee m làá b̄èe-si tiŋan ní kí páat̄i diyim̄ɔl gbanti pu. Á n̄n nyí yii ditimbundi nee sá a-nibul ní.» ¹⁴Ní Unimb̄t̄i k̄l̄ Mooyiisi yii: «Mama m-ba di làá c̄èè-ni ní kí t̄i-si diŋunfil.»

¹⁵Ní Mooyiisi bí-u yii: «Sii a-ba yaa kaa bí ti-cee kí c̄èè-ti, á taa l̄i yii t̄i yīk̄i doo kí n̄n cá. ¹⁶Ba di làá d̄àk̄à yii man n̄n a-nibul ká diyim̄ɔl a-cee? See

^s33.1 Kp̄è Diny 12.7, 26.3, 28.13.

a yaa céen-ti baba di làá gántì man nì a-nibul nì anibul ŋin kɔkɔ bí kitin̄ puee nib kansikin.»¹⁷ Ní ti-Dindaan kí Mooyiisi yii: «M làá ŋá min a dáá bālifi-mi nee kí tī-si, di sá a ká m-cee diyimɔɔl, ní man di baasii lēē-si.»

¹⁸Ní Mooyiisi bí yii: «M gbàam̄-si, yàntī m̄ ká a-nyooti.»¹⁹ Ní Unimbɔti bí-u yii: «M làá yàntī m-ŋanti nín sá puee kɔkɔ n̄ jītí a-nimbiin á ká, ní kí yíin̄ man ni-Dindaan yindi a-nimbiin. M sūn̄ un saai m là kí s̄ee saai, ní kí ŋáaŋ tiŋan un m là kí ŋá tiŋanee^t.²⁰ Ama aa ŋūn̄ kí wāl-mi nì a-nimbiliŋ yéè kp̄rrr, di sá unil kaa ŋūn̄ kí wāl-mi ki gbíntii bí dimaŋfalin.»²¹ Ti-Dindaan gíti bí yii: «Kp̄èè mpaan ŋubɔ bí doo ki p̄l̄-mi. Tókoŋ ditaŋkpakpaandi nee pu kí n̄n̄ yú.²² Ŋyunti ŋun m-nyooti yaa láa bí j̄tée, m̄ dāá dū-si kí bál ntaŋkpalɔkɔn ní kí dū m-ŋal kí biin̄ a-nimbiin ní kí jītí.²³ Boonee ní m̄ dāá cúú m-ŋal kí biitī ní á wāl m-boon, an yaa kí n̄ m-nimbiinee, ubɔ kpá kí ká-ŋu.»

Marab taŋkpapilinti tipɔn bɔti

34¹Ti-Dindaan bí Mooyiisi yii: «Kp̄tí tiŋkpapilindi tili kii tipeepeekaalee, ní man n̄ ŋmà tipilindi gbanti pu anyɔɔbun ŋin n̄n̄ k̄a tipilimpeepeekaal pu a dūu lúkú ki w̄iyee.² Á bóntí kí c̄ití fool ntaafaabɔmbɔmee. Á fu j̄m̄ Siinaayi jool yilipu kúnti kunti kí yūl̄ niin̄ kí c̄ití-mi.³ Báà ubɔ n̄ taa fu nóó-si kí j̄m̄. Bí taa ká uniseen dijool gbanti pu laaba. Báà uŋoobu àá upii àá unaa n̄ taa fu ŋmó timool di-caŋin!»

⁴Ní Mooyiisi kp̄tí tiŋkpapilindi tili kii tipeepeekaalee. Kutaa wúnti ntaafaabɔmbɔmee ní u nín j̄m̄ Siinaayi jool pu, ki ŋúb tiŋkpapilindi tilee kii ti-Dindaan nín bí yii ú ŋá puee.⁵ Ti-Dindaan kpákat̄n̄ dijool pu ditagbancancaalin ki dóm̄in̄ ki yūl̄ ki kóŋ Mooyiisi, ní Mooyiisi yíin̄ u-yindi yii: «Ti-Dindaan». ⁶Ní ti-Dindaan dóm̄in̄ ki j̄tí Mooyiisi nimbiin ki yíin̄ ún̄ u-ba yindi yii: «Man di sá ni-Dindaan, Unimbɔti un sá ulaŋŋaŋfiti n̄ tiŋandaan kaa gífi diŋuul malaa, ki cáá dineendi tikpil tikpil ki bí deedeeyee.⁷ M dákà binib m-poon nín m̄o puee kí tin cáá s̄ā anaantitɔntɔkɔ kutuku pu, ki pūn̄ ikpiti n̄ diȳntil n̄ mpɔɔpɔn, ama maa tàantí unikpiti kii waa ŋá tibe. M dátí bibaatiibi tafal, ní kí dáal bi-biyaamu n̄ bi-naantiibi tafal kí tin cáá s̄ā anaantitɔntɔkɔ ata kii anaa pu^u.»

⁸Dicilipu niin̄ ní Mooyiisi gbāaŋ ki jáam̄ ti-Dindaan,⁹ ní ki bí yii: «M yaa lafun ká diyimɔɔl a-cee, ti-Dindaan, m gbāaŋ-si, á n̄n̄ bí ti-kansikin ti-saŋkindi poon. Dinibul nee sá din gáat̄e ní, ama á dū ti-ȳntitam n̄ ti-kpitii kí p̄-ti, ní kí f̄ō-ti kí ŋá a-nibul.»

Unimbɔti fāt̄ii pōn̄ Isirayeel yab dipoondi

¹⁰Ti-Dindaan bí Mooyiisi yii: «M làá p̄tī kí pōn̄ Isirayeel yab dipoondi. A-nibul kɔkɔ nimbiinee, m làá ŋá maamaacib bin juti kaa láá p̄e j̄tí kitin̄ pu laaba n̄ ditimbundi diba poonee. Dinibul din m̄ant̄ii tú-si nee làá ká maamaacib

^t33.19 Kp̄èè Room 9.15.

^u34.7 B. 6-7: kp̄èè 20.5-6, Dikà 14.18, Ditee 5.9-10, 7.9-10.

bin man ni-Dindaan làá dī a-pu ki ηée nín kaa cáá juti puee.

¹¹ «Á ηúb mara un m làá yóón-si dín nee tiŋan. M làá jà Amɔɔr yab nì Kanaan yab nì Eeti yab nì Peeriisi yab nì Eefi yab nì Jeebusi yab a-nimbiin.

¹² Á nīn nyīn a-ba kí taa ηá mpèè nì kitiŋ kin poon a cá kí kó nee yab. A yaa ηá mín, án làá nīn sá kutaliŋgu ní ki tī-si. ¹³ Ama ní gbá kí wī bi-saraafanyi, kí kpītī bi-kumpooni kí gàati bi-windɔi kí lúkú^w. ¹⁴ Ní taa gbàān diwaal báà diba nì diba nimbiin, kun puee man ni-Dindaan yindi di sá 'Ipoompoon'. M sá Unimbɔti un cáá ipoompoonee ní. ¹⁵ Si nì kitiŋ kin a làá kóee yab n̄ taa pòon tɔb kí ηá mpèè. Bi yaa láa bí tòotī bi-waaji ki ηáān saraabi ki tì-ηee, bi làá dāá yīn-ni ní ní jī bi-saraabi jinti. ¹⁶ A yaa láa cáá bi-bisalib ki tī a-jipɔmbee, bi-bisalib gbanti làá dāá nīn tòotī bi-waaji ní kí yàntī a-jipɔmbi mun n̄ nīn tòotī bi-waaji.

¹⁷ «Á taa dū tikúti kí dùntī kí mós diwaal^y.

¹⁸ «Á dāá jī jiŋaal un bi ηmòò kpɔnɔb bin kaa cáá ηkpɔnɔnyɔkɔee. Á ηmós kpɔnɔb bin kaa cáá ηkpɔnɔnyɔkɔee iwiin iluli kii m nín yóon-ni mara puee, Abiibi ηmalii un poon bi yóon kí nīn jīn-uee^a. Di sá uŋmal gbanti poon ní bi nyántīn-ni Eejipiti tiŋkin.

¹⁹ «Kibiseebiki kininjabiki kamaayee, man di yì. Mìn ní unaa àá upii àá uŋoobu yaa péé péé ki màl̄ kijakee, bí dū-kì kí ηá-mi saraa^b. ²⁰ Á dū kimaŋ biseemal kijaka kí kpántí dipibil àá diŋɔbil. A yaa kaa làá dūú kpántée, á nyī kí gíi ki-sil. Ama a-jipɔmbi kansikin un sá kibiseebikee, á pà ki-pu^c.

«Á taa dāān m-nimbiin nì iŋaŋkulim.

²¹ «Á dū iwiin iluu kí tō a-tuunŋi, ηwinluluúti dalee, á kàl̄ kí ηùŋfi. Báà an yaa sá tikpaal yuntiŋu àá tijin dical yuntiŋu, á kàl̄ ηwiin gbanti kí ηùŋfi^d.

²² «Á dū bileepeeppeekaa un a cánee kí jī nnyɔmu jiŋaaliu, ní dibindi yaa bí kúntée, á jī tantib jiŋaaliu^{ee}.

²³ «A-ninjab kɔkɔ n̄ dāá dāān man ni-Dindaan Isirayeel yab Nimbɔtiu nimbiin dibindi kamaa poon mita. ²⁴ Di sá m làá dāá jà atimbun kí pō-si mpaan ní kí wàān a-tiŋki, ní ηyunti ηun a làá dāá dāān man ni-Dindaan a-Nimbɔtiu nimbiin dibindi kamaa poon mitee, ubɔ dāa kpá kí màkān yii u làá ján-si kí fōō a-tiŋki.

²⁵ «A yaa làá dāá lànti kuwaŋkuluu kí ηá-mi saraayee, á taa láa dū kpɔnɔb bin poon bi ηá ηkpɔnɔnyɔkɔee kí kūtī saraayee pu. Á taa láa dū saraabi bin a ηá Dilákatil jiŋaaliuee nanti kí

^w34.13 Kpèè Ditee 16.21-22.

^y34.17 Kpèè 20.4-5, Akoo 19.4, 26.1, Ditee 4.15-18, 5.8, 27.15.

^a34.18 B. 18-26: dūú ηmàntī nì 23.14-19 nì Ditee 16.1-17, kí dū b. 19-20 kí ηmàntī nì 13.11-15 ní kí dū b. 21 kí ηmàntī nì 23.12. Gíti kpèè 12.14-20, Akoo 23.6-8, Dikà 28.16-25.

^b34.19 Kpèè 13.2, Dikà 3.13, Luuki 2.23.

^c34.20 Kpèè 13.13, Dikà 18.16.

^d34.21 Kpèè 20.8-11, Akoo 23.3, Ditee 5.13-14.

^{ee}34.22 Kpèè 23.16, Akoo 23.15-21,39-43, Dikà 28.26-31.

yóon kutaa n̄ wúntí. ²⁶ Á dāá cáan̄ tijimpeekaal tin a-sati l̄oñee circir k̄ŋkooŋŋun, ti-Dindaan ni-Nimb̄otiu nimbiin. Á taa dū uŋoobu biim kí ñàaŋ u-biki nanti.»

²⁷ Ti-Dindaan bí Mooyiisi yii: «Á ñmà tib̄oti nee, kun puee t̄n̄ pu ní m tók̄on̄ ki p̄t̄i ki p̄oñ si n̄ Isirayeel yab dipoondi.» ²⁸ Mooyiisi n̄n̄ k̄al̄ ti-Dindaan cee iwiin imuŋku ili, ŋwiimpu n̄ kunyeeu, kaa j̄ín kaa nyūñ. Ti-Dindaan n̄n̄ ñm̄aŋ dipoondi marab saalaayee titaŋkpapilindi pu.

Mooyiisi f̄at̄i ḡit̄in̄ dinaapaal pu

²⁹ Mooyiisi kp̄akatiñ Siinaayi jool pu, ki ñúbiñ titaŋkpapilindi tili tin pu bi ñm̄aŋ dipoondi marabee. Waa n̄n̄ nyí yii ŋyunti ŋun u bí ti-Dindaan ceeyee, u-nimbiin cúu kp̄ant̄i ki k̄ín ki j̄il̄iŋk̄i. ³⁰ Aar̄on̄ n̄ Isirayeel yab k̄ok̄o kp̄ē Mooyiisee ki ká yii u-nimbiin cúu kp̄ant̄i ki k̄ín ki j̄il̄iŋk̄i. Ní bi f̄aŋk̄i k̄i s̄ut̄i k̄i p̄l̄-u. ³¹ Ní Mooyiisi ȳiñ-bi. Niinee Aar̄on̄ n̄ samaa kp̄ilib d̄omiñ u-cee ní u b̄i s̄oñ n̄ bi. ³² Boonee ní Isirayeel yab k̄ok̄o s̄ut̄in̄ ki p̄l̄-u ní u dū marab bin k̄ok̄o ti-Dindaan t̄i-u Siinaayi jool puee ki t̄uk̄u-bi.

³³ Mooyiisi s̄oñ n̄ bi m̄ín ki d̄ooyee ní ki dū ñŋaabu ki b̄iñ u-nimbiin. ³⁴ Ŋyunti ŋun Mooyiisi yaa n̄n̄ là k̄i k̄o ti-Dindaan cee k̄i s̄oñ n̄ uee, ní ú cúu ñŋaabu k̄i b̄it̄i u-nimbiin k̄i n̄n̄ cí ŋyunti ŋun u yaa d̄oò ki làá nȳann̄ee. U yaa n̄n̄ nȳann̄ee ní ú dū marab bin u f̄oñee k̄i t̄uk̄u Isirayeel yab. ³⁵ Isirayeel yab n̄n̄ k̄ant̄i yii Mooyiisi nimbiin n̄n̄ k̄ín ki j̄il̄iŋk̄i. Niinee ní ú ḡiñ ñŋaabu k̄i b̄iñ ŋu-

pu k̄i n̄n̄ cí ŋyunti ŋun u làá f̄at̄i k̄o k̄i s̄oñ n̄ ti-Dindaanee^f.

CIRCIR K̄ŊKOOŋŋU

CÓONTAM 35–40

Ŋwiŋŋuŋfikaa b̄oti

35 ¹ Mooyiisi kp̄afi Isirayeel yab k̄ok̄o ní ki bí-bi yii: «Kp̄èmaan ti-Dindaan n̄n̄ yóon̄ mara yii ní ñá puee s̄éé: ² ‘A cáá iwiin iluu k̄i t̄o ditundi, ama ŋwinluluúti dal sá ŋwiŋŋuŋfikaa ní, ŋwiin ŋun a dūu s̄u man ni-Dindaanee. Un kamaa yaa t̄ún ditundi ŋwiin gbantee, bí kp̄ò-u^g. ³ Laakin kamaa ni yaa k̄ooyee, ub̄o n̄ taa kp̄ā ŋŋmi ŋwiŋŋuŋfikaa dal.’»

Isirayeel yab cáan̄ bi-saraabi

⁴ Mooyiisi bí Isirayeel yab k̄ok̄o yii: «Kp̄èmaan ti-Dindaan n̄n̄ yóon̄ mara yii ní ñá puee s̄éé: ⁵ ‘Ní l̄ēmaan ni-kansikin tigaajati tin ni cááyee poon k̄i ñá ti-Dindaan saraa. Bin làá t̄iyyee n̄ t̄i n̄ dip̄obil diba. Bí t̄i sindaariya n̄ animbil k̄uti n̄ tasa k̄uti, ⁶ n̄ bigulifamambi n̄ gulfab bin bí ḡuŋgumee n̄ bigulifamambi cínciŋ n̄ bigulifapimbi bin bí fálfalee n̄ tiŋokuti, ⁷ n̄ ipigban in bi mánt̄e n̄ igban in dàfi tikpilee n̄ akasiya d̄oi, ⁸ n̄ ŋkpam min bi làá n̄n̄ cáa ñáaŋ fitilabinee n̄ talaalu kpam min bi làá n̄n̄ cáa s̄it̄i binib yiliŋ pu k̄i dū-bi k̄i s̄u ti-Dindaanee n̄ talaalub bin bi làá n̄n̄ t̄ut̄ee, ⁹ n̄ ataŋkpanyaan ŋin bi ȳi soowamee n̄ ataŋkpanyaan aba mun bí dūú nákañ eefoodi n̄ kil̄obiki kin

^f34.35 B. 29-35: kp̄è 2 K̄ora 3.7-16.

^g35.2 Kp̄è 20.8-11, Akoo 23.3, Ditee 5.12-14.

pāantí usaraanɔkpil bindi puee. ¹⁰ Bitɔntɔnliibi bin yábee kɔkɔ n̄ kpāfi kí t̄ ditundi din ti-Dindaan bālifi yii ní t̄ee. ¹¹ B́ kpāfi kí ɔ́a circir kɔŋkooŋɔ n̄ ɔu-biiŋkaati n̄ ɔu-tabikaati n̄ ɔu-fukuŋkaati n̄ ɔu-kalimii n̄ ɔu-dɔjaatii n̄ i-tílkaati, ¹² n̄ Dipoondi dakaau n̄ u-kpandɔi n̄ u-biil n̄ ɔŋaasakaŋkaa ɔun p̄t̄i circir laŋki n̄ circir páaa laŋki kansikinee, ¹³ n̄ teebil n̄ u-kpandɔi n̄ tin kɔkɔ bi cáa t̄n̄ ditundi u-puee n̄ kpɔnɔb bin bi cáabiñ kí pāantí ti-Dindaan nimbiinee, ¹⁴ n̄ fitilab tɔkɔŋkaati n̄ ti-wanti kɔkɔ n̄ fitilab n̄ bi-kpam, ¹⁵ n̄ talaalutuukaa saraafaŋɔ n̄ ɔu-kpandɔi n̄ ɔkpam min bi s̄t̄i unil yil pu kí dū-u kí s̄ Unimbɔtee n̄ talaalutuukaa n̄ ɔŋaabu ɔun s̄k̄a circir kɔŋkooŋɔ punyɔkɔkee, ¹⁶ n̄ saraawɔkaa faŋɔ n̄ ɔu-làaŋki kin s̄a tasa kútee n̄ ɔu-kpandɔi n̄ tin kɔkɔ bi cáa t̄n̄ ɔu-pu ditundee n̄ kusampeeu n̄ tikúti tin pu ku tɔkɔsee, ¹⁷ n̄ ɔŋaabu in bi làá dūú mànt̄i ḡl̄b circir kɔŋkooŋɔ cindee n̄ i-dɔjaatii n̄ tikúti tin bi làá dūú t̄l̄ idɔjaa taapuee n̄ sata un bi làá dūú s̄akañ dicindi punyɔkɔkee, ¹⁸ n̄ circir kɔŋkooŋɔ kpakpaan̄i n̄ ɔu-cindi kpakpaan̄i n̄ ɔu-ɔmiii, ¹⁹ n̄ tiwampeen̄kaal tin bi làá n̄n̄ p̄entí kí t̄n̄ atuun circir kɔŋkooŋɔ n̄ usaraanɔkpil Aarɔn wampeen̄kaati n̄ u-jipɔmbi yati tin bi làá n̄n̄ p̄entí kí t̄n̄ disaraatundee.’»

²⁰ Niinee ní Isirayeel yab nyán Mooyiisi cee. ²¹ Bin n̄n̄ cáá tinití kí làá t̄i n̄ dipɔbil dibee n̄n̄ cáa ti-Dindaan bi-wanti bí dūú cóon̄ circir kɔŋkooŋɔ, kí t̄ atuun ɔin kɔkɔ s̄a bí dūú t̄ee ní kí dūú ɔ́al̄ circir wampeen̄kaati. ²² M̄n̄ ní bininjab n̄ binimpoobi bin cáá tinitee yōon̄n̄ akimbi n̄ falfatib n̄ mbɔmbiyaamu n̄ abɔmbil

n̄ sindaariya wanti tin s̄a tiwannyɔkɔntikaalee kí d̄i akoobil n̄n̄ s̄a puee kí dūu ɔ́a saraa kí t̄i ti-Dindaan. ²³ Bin kɔkɔ n̄n̄ cáá bi-dumpui bigulifamambi ḡuŋgumee n̄ gulfab bin m̄an̄ wèeeeyee n̄ bin m̄an̄ cínciŋee n̄ bin p̄iñee n̄ tiŋɔkuti n̄ ipigban in bi m̄ant̄ee n̄ igban in dàf̄ee, n̄n̄ cáa kí t̄i. ²⁴ Bin kɔkɔ n̄n̄ l̄ee animbil kúti n̄ tasa kúti kí yōon̄ kí dūú ɔ́a ti-Dindaan saraayee n̄n̄ cáa. Bin kɔkɔ n̄n̄ cáá akasiya d̄oyee n̄n̄ cáa bí dūú t̄ atuun. ²⁵ Binimpoobi bin n̄n̄ nyí diwanlulee n̄n̄ dū gulfab bin m̄an̄ ḡuŋgumee n̄ bin m̄an̄ wèeeeyee n̄ bin m̄an̄ cínciŋee n̄ bin p̄iñee kí l̄un̄ kí cáa. ²⁶ Binimpoobi bin nyí diwanlulee n̄n̄ dū bi-pɔbiliŋ kí t̄i kí dū tiŋɔkuti kí l̄un̄ tiwan. ²⁷ Samaa kpilib n̄n̄ cáa atañkpanyaan ɔin bi ȳi soowamee n̄ atañkpanyaan aba mun bí dūú nákañ eefoodi lɔbiki kin pāantí usaraanɔkpil bindi puee, ²⁸ n̄ talaalub bin s̄f̄ee n̄ fitilab kpam n̄ min bi làá n̄n̄ cáa s̄t̄i unil yil pu kí dū-u kí s̄ Unimbɔtee n̄ talaalutuukaa. ²⁹ Isirayeel yab kɔkɔ, bininjab n̄ binimpoobi n̄n̄ d̄ak̄a tinití kí cáa tin kɔkɔ m̄aañ bí dūú t̄ atuunee kí ɔ́a saraa kí t̄i ti-Dindaan n̄ dipɔbil diba.

Bitɔntɔnliibi bin t̄un̄ circir kɔŋkooŋɔ tundee

³⁰ Mooyiisi bí Isirayeel yab yii: «Kp̄emaan ti-Dindaan l̄ee Uurii jipɔɔn Beesaleel, Uur un s̄a Juuda naakookunee naantiiu. ³¹ U t̄i-u u-Fam tikpil, ú n̄n̄ yáb kí cáa iciin kí ɔm̄a kí t̄ atuun n̄n̄ bí a-ba a-ba puee kɔkɔ mm̄ont̄iimin. ³² U cáá nlandɔkɔ kí dū sindaariya n̄ animbil kúti n̄ tasa kúti kí dūú t̄ atuun. ³³ U ɔ̄un̄ kí kp̄ít̄i atañkpee kí nákañ, kí dū ndɔ kí kp̄ít̄i kí dūú t̄ atuun ɔ́i n̄n̄

bí a-ba a-ba. ³⁴Ti-Dindaan pú-u ŋɔmam ú dàkà bi nín nāantí tiwan kí dūú tō atuun puee kii u nín tí pú Ayiisamaaki un sá Daani naakookunee jipɔɔn Ooliyaab puee. ³⁵U pú-bi dinyil bí ŋmā kí kpítí atanƙpanyaan kí dūú ŋá tikɔkɔ, kí ŋmā kí lēē tiwan kɔkɔ naŋku tiba pu, ní kí ŋmā kí dū gulfa un mán ɔ̀ngɔmeee, nì un mán wèeeeyee nì un mán cínciŋee nì un pīiñee kí dūú lù àá kí gbá tiwane. U pú-bi dinyil bí ŋmā kí tō bin kɔkɔ kíñee tuuŋɔ.

36 ¹«Beesaleel nì Ooliyaab nì bininjab bin kɔkɔ ti-Dindaan pú dinyil nì iciinee làà tō circir kɔŋkooŋɔ tuuŋɔ mmɔntiim án kàl deede, kii ti-Dindaan nín tī mara yii bí ŋá puee.»

²Mooyiisi nìn yíiñ Beesaleel nì Ooliyaab nì bininjab bin kɔkɔ ti-Dindaan nìn tī dinyil bi dū bi-ba ki tī kí tō ditundi nì dipɔbil dibee. ³Ní Mooyiisi dū tiwan tin kɔkɔ Isirayeel yab nìn cáan ki ŋá saraa bí dūú tō circir kɔŋkooŋɔ tuuŋɔee ki tī-bi. Kutaafaau kamaayee, binib nìn gbínti cāabín tiwan nì dipɔbil diba. ⁴Niinee bitɔntɔnliibi bin Unimbɔti tī iciin bi bí tūn circir kɔŋkooŋɔ tuuŋɔee gbēēn bi-tuuŋɔ pu, ⁵ki cūti ká Mooyiisi ki bí-u yii: ‘Binib bí cāabín tiwan an wīkí tikpil ki jítiñ min ti-Dindaan bālifi bí dūú tō ditundee pu kpataaa.’ ⁶Ní Mooyiisi tī mara bi dūu nāatì binib kɔkɔ dinaapaal poon yii: ‘Bininjab nì binimpoobi kɔkɔ nì gbēēn kí taa ti cáan tiwan tin bi làà dūú tō circir kɔŋkooŋɔ tuuŋɔee.’ Niinee ní báà ŋma gbēēn kaa ti bí cāabín. ⁷Di sá yii tiwan tin bi nìn cáan bí dūú tō atuun kɔkɔ nín sá puee nìn wīkí tikpil. An nìn wīkí ki lákati.

Circir kɔŋkooŋɔ bɔntitam

⁸Bitɔntɔnliibi bin nìn cáá iciin tikpilee nìn bɔnti circir kɔŋkooŋɔ ŋaabui. Bi nìn dū gulfab bin mán ɔ̀ngɔmeee nì bin mán wèeeeyee nì bin mán cínciŋee ki lūn aŋaajan saalaa, ní ki lūn keerubimbi ki nákan ŋi-pu. ⁹Aŋaajanee fɔkɔŋɔ nìn sá meetab ubɔ kpá saaliku ní ŋi-waŋɔ sá meetab bili. ŋi-kɔkɔ nìn ŋmā ní. ¹⁰Bi nìn dū aŋaajan aŋmoo ki ŋál ki kpáfi, ní ki dū aŋmoo ŋin kíñee mun ki ŋál ki kpáfi. ¹¹Bi nìn dū ŋaagalimu mun mán ɔ̀ngɔmeee ki kpákám aŋaajan aŋmoo ŋin bi ŋál ki kpáfi mpeekaamee diŋaajandi din lúŋkèe nyɔɔgbandi, nì ŋin bi ŋál ki kpáfi nliliitiimee din péeyee nyɔɔgbandi. ¹²Bi nín ŋál aŋaajan aŋmoo aŋmoo ki kpáfi puee kamaa nyɔɔgbandi nìn cáá ŋaagalimuee imuŋku ili nì saalaa, ní ajanliitilee ŋaagalimmu nìn ŋmā. ¹³Bi nìn dū sindaariya ki mɔ́ titábikaal imuŋku ili nì saalaa ki cúú ajanliitil ki kpáfi, ní tanti kɔkɔ dūu ŋá tiwambaantiil.

¹⁴Boonee bi nìn dū tiŋkuti ki lūn aŋaajan saalaa nì diba ki dūu ŋá tantililiiti un làá nìn bintí circir kɔŋkooŋɔ puee. ¹⁵Diŋaajandi kamaa fɔkɔŋɔ nìn sá meetab saaliku, ní ŋwaan sá meetab bili. ¹⁶Bi nìn dū ajan aŋmoo ki ŋál ki kpáfi ubaanti, ní ki dū aluu mun ki ŋál ki kpáfi ubaanti. ¹⁷Bi nìn dū ŋaagalimu imuŋku ili nì saalaa ki kpákám aŋaajan aŋmoo ŋin bi ŋál ki kpáfèe diŋaajandi din lúŋkèe nyɔɔgbandi, nì aluu ŋin bi ŋál ki kpáfèe din péeyee nyɔɔgbandi. ¹⁸Bi nìn dū tasa kúti ki mɔ́ titábikaal ki dūu nákan ŋaagalimu pu ki dūu cúú diŋaajandi din kíñee ki táb, ní an dūu ŋá tiwambaantiil. ¹⁹Boonee ní

bi mántì tipigban ki dūu bīin tanti un bīi circir kəŋkooŋɔ puɛɛ, ní ki dū ɲɔban ɲun dàfèe ki páaŋ.

²⁰Ní bi dū akasiya dɔŋu ki kpáá idɔjaati ki cóon àn nīn ɲúb circir kəŋkooŋɔ. ²¹Idɔjaatee fɔkəŋɔ nīn sá meetab biŋmoo, ní i-waəŋɔ sá santimeetab biŋmoo kpá imuŋku inaa. ²²Bi nīn cáká idɔ ili in cāatèe taapui ní i kól tɔb ili ili. Bi nīn ɲá idɔjaatee kɔkɔ pu mín ní. ²³Bi nīn kpáá idɔjaati mmuŋku circir kəŋkooŋɔ ɲgiil pú, ²⁴ní ki dū animbil kúti ki mós titílkaal imuŋku ili. Tíŋ pu ní bi nín kpáá idɔjaati puɛɛ làá nīn tókó. Bi nín kpáá idɔjaati puɛɛ kamaa nīn cáá titílkaal tili tin poon ní laakin bi cákée làá kóee. ²⁵Bi nīn gíti kpáá idɔjaati mmuŋku circir kəŋkooŋɔ ɲgan pú. ²⁶Bi nīn dū animbil kúti ki mós titílkaal imuŋku ili, ndɔjaati kamaa titílkaal tili. ²⁷Bi nīn kpáá idɔjaati iluu ki cóon circir kəŋkooŋɔ boon pú jandi din bí ɲwīin jeetilaŋki púee. ²⁸Bi nīn kpáá idɔjaati ili ki cóon akpin pu poon pú àn nīn tíkí circir kəŋkooŋɔ. ²⁹Idɔjaati gbanti taapui nīn dátiŋ tɔb, ama ní ki tin dūu kpáfi yilipu dibɔɔbaantiil dibɔmbipeepeekaalin. Mín ní idɔjaatiliitilee nīn sá tiwambaantiil ní ki nīn sá titíkiŋkaal. ³⁰Mimmee idɔjaatee nīn sá inii dee, ní i-taapu tílkaati nīn sá animbil kúti ní ki nīn sá saaliku nī ubɔ, an dákà yii ndɔjaati ɲubɔ, titílkaal tili.

³¹Bi nīn dū akasiya dɔŋu ki kpítì ikalim iŋmoo ki cúú idɔjaati in bi kpááyee circir kəŋkooŋɔ jandi diba. ³²Bi nīn kpítì ikalim iŋmoo mun ki cúú dijandi din kíŋee, ní ki kpítì iŋmoo mun ki cúú boon ɲwīin jeetilaŋki pú. ³³Ŋkalim ɲun nīn bí kansikinee nīn jíti idɔjaati in bi kpááyee

kansikin nī kansikin ní, kí yòon circir kəŋkooŋɔ kílilaŋki kí tin cáá kátí. ³⁴Bi nīn dū sindaariya ki nyūntì idɔjaati in bi kpááyee nī ikalimee pu, ní ki dū sindaariya ki mós mbɔmbiyaamu mun poon ní bi dū ikalimee ki bóee.

³⁵Bi nīn dū gulfab bin máŋ ɲūŋgumee nī bi máŋ wèeee nī bi máŋ cínciŋee nī gulfab bin bí fálfal ki dàfèe ki lūn ɲaasakaŋkaa, ki lūn keerubimbi ki nákaŋ ɲaabee pu. ³⁶Bi nīn dū-ɲu ki sákaŋ akasiya dɔjaati inaa in bi dū sindaariya ki nyūntì sindaariya babikaati túuŋee. Bi nīn dū animbil kúti ki mós titílkaal tinaa ki dūu tíl taapu.

³⁷Bi nīn dū gulfab bin bí fálfal ki dàfèe, nī bin máŋ ɲūŋgumee nī bin máŋ cínciŋee nī bin máŋ wèeeeyee ki lūn ɲaasakaŋkaa ɲubɔ mun, usatalul nyáanti-ɲu ní bi dūu sákaŋ circir kəŋkooŋɔ punyɔkɔki nyɔkɔpu. ³⁸Bi nīn kpítì akasiya dɔjaatii iŋmoo, ki dū sindaariya ki nyūntì-i ki dūu cóon, ní ki dū titábikaal tin bi dū sindaariya ki mósýee ki bá, ní ki dū tasa kúti ki mós titílkaal tiŋmoo ki tíl idɔjaatee taapu. Idɔjaati gbanti pu ní bi nīn dū ɲaasakaŋkaayee ki sákaŋ.

Dipoondi dakaau nī u-biil

37 ¹Beesaleel nīn dū akasiya dɔŋu ki kpáá Dipoondi dakaau. U-púuŋɔ nīn sá meeta ubɔ nī santimeetab mmuŋku nī biŋmoo, ní u-waəŋɔ sá santimeetab biŋmoo kpá imuŋku inaa ní u-fɔkəŋɔ nīn sá santimeetab biŋmoo kpá imuŋku inaa. ²U nīn dū sindaariyamonti ki nyūntì poon nī boon, ní ki dū sindaariya ki kpákám anyɔɔgbán. ³U nīn dū sindaariya ki mós abɔmbil anaa ki báaŋ dakaayee kpiŋŋi naatil,

dijandi diba abɔmbil ali, diba mun abɔmbil ali. ⁴U n̄n kp̄t̄i akasiya dɔŋu kpandɔ ki dū sindaariya ki nyūnt̄i-i. ⁵U n̄n dū ikpandɔee ki bɔ abɔmbil ŋin bá dakaayee kpiŋŋi an cāat̄i bí ŋmā kí n̄n yòont̄í.

⁶Mín boonee ní u dū sindaariyam̄nti ki mɔ́ dakaayee bìil. Di-fɔkɔŋŋu n̄n sá meeta ubɔ n̄n santimeetab mmuŋku n̄n biŋmoo ní di-waŋŋu n̄n sá santimeetab biŋmoo kpá imuŋku inaa. ⁷U n̄n dū sindaariya un bi gbáŋee ki mɔ́ keerubimbi bili ki tɔ́kɔ̀n didakaabiilee nyɔɔgbanḡŋi liitil pu. ⁸U n̄n mɔ́ keerubim ubɔ ki tɔ́kɔ̀n didakaabiil nyɔɔgbandi diba n̄n kúnt̄í puee, ní ki mɔ́ keerubim ubɔ mun ki tɔ́kɔ̀n didakaabiil nyɔɔgbandi din kíŋee n̄n kúnt̄í puee. Keerubimbi n̄n tɔ́kɔ́ anyɔɔgbán kúnt̄ilaŋki puee n̄n dakaayee biil n̄n kpáfi ki ŋá tiwambaantiil mmɔm. ⁹Bi n̄n kpát̄i bi-feenyi yilipu ki b̄īn̄ didakaabiil pu. Bi n̄n tɔ́kɔ́ ki túl tɔb ní bi-nimbiŋŋi t̄ī didakaabiil pu.

Kpɔnɔb bin bi dūu ŋá ti-Dindaan saraayee teebiliu kpáatam

¹⁰Boonee ní u dū akasiya dɔŋu ki kpáá teebil. U-púuŋŋu n̄n sá meeta ubɔ, ní u-waŋŋu sá meeta dijandi, ní u-fɔkɔŋŋu sá santimeetab biŋmoo kpá imuŋku inaa. ¹¹U n̄n dū sindaariyam̄nti ki nyūnt̄i-u, ní ki dū sindaariya ki nyūnt̄i ikpaanceeti kɔkɔ ki tú. ¹²Ní ki kp̄t̄i kidɔpampaŋ, k̄i wāā kii santimeetab binii ki kpákám̄ anyɔɔgbán, ní ki dū sindaariya ki nyūnt̄i ki m̄ant̄i tú. ¹³U n̄n mɔ́ sindaariya bɔmbiliŋ anaa ki dūu báaŋ ki nákaŋ teebilee

kpiŋŋi naatil pu, ataa cee. ¹⁴Abɔmbilee n̄n náká teebilee kpaanceetii, ní bi dū ikpandɔ ki bɔ abɔmbilee poon bí ŋmā kí n̄n yòont̄í teebilee. ¹⁵U n̄n dū akasiya dɔŋu ki kp̄t̄i ikpandɔ, ki dū sindaariya ki nyūnt̄i-i. Ín̄ ní bi làá n̄n cāa yòont̄í teebilee. ¹⁶U n̄n mɔ́ palantab n̄n kɔɔpub n̄n asambil n̄n itúun bí n̄n cāa ŋáaŋ ndaam ki féen̄ ti-Dindaan. U n̄n dū sindaariyam̄nti ní ki mɔ́ an wanti gbanti kɔkɔ.

Fitilab tɔ́kɔŋkaati mɔ́tam

¹⁷Mín boonee ní u dū sindaariyam̄nti ki mɔ́ fitila tɔ́kɔŋkaati. Ti-taapu n̄n ti-kpinjaatiŋu n̄n ti-kpiŋŋi n̄n ti-gbiŋŋi n̄n ti-pumpukum kɔkɔ n̄n sá tiwambaantiil mmɔm ní. ¹⁸Ikpiin iluu n̄n nyánn̄i ŋkpiinjaatee pu. Dijandi kamaa n̄n cáá ikpiin ita ita. ¹⁹Fitila tɔ́kɔŋkaati gbanti kpiŋŋi luutil kamaa n̄n cáá ŋkɔŋkɔŋkuŋkumu muta mun náaŋ n̄n asubil ŋin bi ȳi amandee n̄n agbin n̄n mpumpukum. ²⁰Ŋkpiinjaatee n̄n cáá ŋkɔŋkɔŋkuŋkumu munaa mun náaŋ n̄n asubil ŋin bi ȳi amandee n̄n agbin n̄n mpumpukum. ²¹Ikpiin iluu in n̄n t̄úkú fitilab tɔ́kɔŋkaati kpinjaatiŋu puee taapu n̄n cáá agbin. ²²Agbin n̄n ikpiinee n̄n fitilab tɔ́kɔŋkaati jaŋŋi ŋin kíŋee n̄n sá tiwambaantiil mmɔm ní. U n̄n dū sindaariyam̄nti ní ki mɔ́ tikɔkɔ. ²³U n̄n mɔ́ fitilab biluli ki tɔ́kɔ̀n fitilab tɔ́kɔŋkaati pu, ní ki n̄n dū sindaariyam̄nti ki mɔ́ tibabiti n̄n nsambiyaamu mun poon bi ŋáaŋ ŋfantamee. ²⁴U n̄n dū sindaariyam̄nti kiiloobi mmuŋku n̄n saalaa ní ki mɔ́ fitilab tɔ́kɔŋkaati n̄n ti-wanti kɔkɔ.

Talaalutuukaa saraafaŋɗu mɔ́otam

²⁵Boonee ní u dū akasiya dɔŋu ki kpáá nsaraafan ɗun pu bi làá nīn tūtū talaalubee. U nīn kpáá-ɗu ɗu-jaŋɗi naatil ɗmà ní. Dijandi kamaa nīn cáá dimeetajandi ní ɗfɔkɔn yilipu nīn sá meeta ubɔ. Nsaraafan nī ɗu-yiŋyi nīn sá tiwambaantiil mmɔm ní. ²⁶U nīn dū sindaariyamɔnti ki nyūnti ɗu-yilipu nī ɗu-boon ki mānti tū nī ɗu-yiŋyi, ní ki dū sindaariya ki kpákám-ɗu ki mānti tū. ²⁷U nīn mɔ́ abɔmbil ali ki bá bi nīn kpákám nsaraafan taapu puee ajan liitil pu, bí nīn cáá ɗi-kpandɔi ki bōotí ki yòontí-ɗu. ²⁸U nīn dū akasiya dɔŋu ki kpítì ikpandɔee ní ki dū sindaariya ki nyūnti-i.

²⁹U nīn ɗá ɗkpam min sɔ́fèe kii utalaaluŋal nīn ɗáań puee bí nīn cáá sītī binib yiliŋ pu kí dū-bi kí sū Unimbɔti nī talaalutuukaa umɔnti.

Saraawɔkaa faŋɗu nī kusampeeu kpáatam

38 ¹Boonee ní u dū akasiya dɔŋu ki kpáá saraawɔkaa faŋɗu ɗun jaŋɗi naatil ɗmèe. Dijandi diba nīn cáá meetab bili nī dijandi, ní ɗu-fɔkɔŋu yilipu nīn sá meeta ubɔ nī dijandi. ²ɗu-jaŋɗi naatil kpiŋɗi puee, u nīn kpítì ki lēē iyin an jóm, i nī nsaraafan sá tiwambaantiil mmɔm, ní u dū tasa kúti ki nyūnti. ³U nīn dū tasa kúti ki mɔ́ tin kɔkɔ bi làá nīn cáá tūh nsaraafan pu tundee. An dákà yii asambil ɗin poon bi làá nīn fà ɗkpam min bi wūnee fantam ki ɗáanee nī peelab nī asambil ɗin poon bi làá nīn ɗáań fatiku ki cáá yàantée, nī njiimu mun cáá anyinee nī nsambiyaamu mun poon bi tūtū talaaluae. ⁴U nīn dū tasa kúti ki mɔ́ kilàaŋɗi ní ki ɗá ki-jaŋɗi

naatil pu abɔmbil, ní ki dū nákań nsaraafan taapu ki mānti tū ní an jómín ki dāa ɗmānti ɗu-kansikin. ⁵U nīn mɔ́ abɔmbil anaa ki dū bá tasa kúti làaŋkee kpiŋɗi naatil pu kí ɗmā kí dū ikpandɔ kí bō poon. ⁶U nīn dū akasiya dɔŋu ki kpítì ikpandɔ, ki dū tasa kúti ki nyūnti-i. ⁷Ní ki dū ikpandɔee ki bɔ abɔmbil ɗin bí nsaraafan jaŋɗi puee poon bí ɗmā kí nīn yòontí-ɗu. Bi nīn dū idɔ ki kpáá nsaraafan ní ɗu-poon dō fám tiba kpá poon.

⁸U nīn dū tasa kúti ki mɔ́ kusampeeu nī kun pu ku tókóee. Bi nīn dū binimpoobi bin nīn tūh ditundi circir kɔŋkoŋɗu punyɔkɔki nyɔkɔpuee gitiŋi ní ki tūn an tuuŋɗi.

Circir kɔŋkoŋɗu cindi bɔntitam

⁹Mín boonee ní u dū gulfa un dáfèe ki lūh satab ki dūu bàkā ɗgan pú, ɗfɔkɔn nīn sá meetab imuŋku ili nī saalaa ní. ¹⁰U nīn dū mbɔmbilɔkɔkaamu nī tibakaal tin bi dū animbil kúti ki mɔ́yee ki cúú satabee ki dūu sákań tasa kúti ki mɔ́ an bí kii idɔjaatee mmuŋku. Idɔjaatee nīn cáá titílkaal mmuŋku tin bi dū tasa kúti ki mɔ́yee. ¹¹U nīn ɗá mín mbaantiim ɗgiil pú jandi mun. Niin mun nīn cáá satab meetab imuŋku ili nī saalaa ki sàkà idɔ mmuŋku in tílkaati sá tasa kútee, nī in pu animbil kúti bɔmbilɔkɔkaamu nī ti-bakaati bée. ¹²ɗwiiń jeetilaŋki watil muee, satab fɔkɔŋu nīn sá meetab mmuŋku nī biŋmoo, ki nīn sàkà idɔjaati in tókó titílkaal saalaa mun puee ní. Idɔjaati bɔmbilɔkɔkaamu nī i-bákaati nīn sá animbil kúti ní. ¹³Circir kɔŋkoŋɗu cindi ɗwaan pu dijandi din bí ɗwiiń nyalaŋki púee mun nīn cáá meetab mmuŋku nī biŋmoo ní.

¹⁴⁻¹⁵ Ajan liitil pu satab fəkwəŋu nɪn sá meetab biluli nɪ dijandi, nɪ idəjaati ita nɪ i-tapu tɪlkaati tita.

¹⁶ Gulfab bin dafɛe nɪ bi nɪn dūu lūn satab ki sakaŋ ki mānti tɪ circir kwəkoŋu cindi.

¹⁷ Tasa kúti nɪ bi nɪn dūu mós idəjaati tɪlkaati, nɪ ki dū animbil kúti ki mós mbəmbiləkwəkaamu nɪ tibakaal, nɪ ki mós tikúti ki cikiŋ idəjaati yilipu. Bi nɪn dū animbil kúti bəmbiləkwəkaamu

nɪ ki cúu idəjaati kwə ki kpáfɪ. ¹⁸ Biwanluliibi nɪn dū gulfa un dafi ki mán gungumee, nɪ un

mán cínciŋee, nɪ un mán wəeeyee nɪ ki lūn circir kwəkoŋu cindi punyəkəki ŋaasakaŋkaŋu. Ŋu-

púuŋu nɪn sá meetab saalaa nɪ ŋfəkwə sá meetab bili nɪ dijandi kii dicindi satab nɪn nɪn bí puee.

¹⁹ I nɪn səkā tasa kúti dəjaatii inaa in tókó tasa kúti tɪlkaati tinaa mun puee nɪ. Tibakaal nɪn

sá animbil kúti nɪ bi dū animbil kúti ki nyūnti idəjaatee yilipu nɪ mbəmbiləkwəkaamuee. ²⁰ Circir

kwəkoŋu kpakpaŋi nɪ dicindi naabakaku kpakpaŋi kwə nɪn sá tasa kúti nɪ.

Tiwan tin kwə bi dūu tɪn ditundee

²¹ Bi nɪn nɪn dū tiwan tin ki cóon circir kwəkoŋu ŋun poon bi làa dū Dipooni marab

kí ŋee nɪn nyán puee sée. Mooyiisi nɪn yānti Leefii yab di tɪn ditundi gbanti. Bi-kpiliu

di nɪn sá usaraŋakpil Aarəŋ jipəwə Itamaar. ²² Kuur un sá Juuda naakookunee naantiiu Uur

jipəwə Beesaleel di nɪn tɪn atuun ŋin kwə ti-Dindaan nɪn tɪ Mooyiisi mara yii ú tɛee deede.

²³ Ayiisamaaki un sá Daani naakookunee jipəwə Ooliyaab di nɪn tútuŋ-u. U nɪn sá ukpiŋkpiiti nɪ

ki nɪn ŋūn ki ləkɪ tiwan naŋku tiba pu, ki nɪn

ŋūn kí dū gulfa un mán gungumee nɪ un mán cínciŋee nɪ un mán wəeeyee nɪ gulfapiin kí dūu lū sata àá kí dūu gbá tiwan pu.

²⁴ Sindaariya un kwə Isirayeel yab nɪn cáan bí dūu tɛ circir kwəkoŋu tuuŋi kwəee nɪn nyán

kiiloobi alaataa anii nɪ bita kpá imuŋku inaa nɪ graambi alaataa ata, ki nóo nɪ circir kwəkoŋu

nimbiliŋ ŋmántitam.

²⁵ Isirayeel yab bin bi nɪn kaaŋee nɪn nɪn cáan animbil kúti bi ŋmánti an nyán puee sá kiiloobi

kutukub bita nɪ saaliku nɪ bili nɪ graambi alaataa aluli nɪ imuŋku ili nɪ saalaa, ki nóo nɪ circir

kwəkoŋu nimbiliŋ ŋmántitam. ²⁶ An dəkà yii Isirayeel yab bininjab kutukub alaataa aluu nɪ

bita nɪ bininjab alaataa aŋmoo nɪ imuŋku ili nɪ saalaa bin bi nɪn kaaŋ kí yəon abin mmuŋku kí

nɪn cáa cée, unil kamaa yil pu sá graambi biŋmoo dee. ²⁷ Bitəntəntliibi nɪn dū animbil kúti kiiloobi

kutukub bita nɪ ki mós circir kwəkoŋu dəjaatii tɪlkaati dilaataal, nɪ poon ŋaasakaŋkaŋu dəjaatii

tɪlkaati. Mimmee titɪlkaal kamaa nɪn fəo kiiloobi mmuŋku nɪ saalaa dee. ²⁸ Nɪ kiiloobi saaliku nɪ

bili nɪ graambi alaataa aluli nɪ mmuŋku nɪ saalaa bin kíŋee, bi nɪn dūu mós tibakaal nɪ tin bi mós ki

cikiŋ idəjaa yilipuee nɪ mbəmbiləkwəkaamu mun bi dūu cúu idəjaati ki kpáfɛe.

²⁹ Isirayeel yab nɪn nɪn cáan tasa kúti tɪŋyee kwə nɪn kpáfɪ kiiloobi kutukub bili nɪ dilaataal

nɪ mmuŋku nɪ binaa. ³⁰ Bitəntəntliibi nɪn dūu mós circir kwəkoŋu punyəkəki dəjaatii taapu

tɪlkaati nɪ tasa kúti saraafaŋu nɪ ŋu-tasa kúti làaŋki, nɪ tiwan tin kwə bi cáa tūn

ŋu-pu ditundee, ³¹ nɪ circir kwəkoŋu cindi dəjaatii taapu tɪlkaati kwə, nɪ di-punyəkəki

dɔjaatii taapu tɪlkaati nì ŋu-kpakpaan̄i nì circir
kɔŋkooŋŋu nì dicindi naabakaku kpakpaan̄i.

Bisaraan̄akpilib wampeen̄kaati

39¹ Bi n̄n dū gulfab bin mán̄ gùŋgumee nì
bin mán̄ cínciŋee nì bin mán̄ wèeeeyee
ki ŋál̄ circir wampeen̄kaati bí n̄n cáa tūn̄ circir
kɔŋkooŋŋun ditundi. Bi n̄n ŋál̄ Aarɔn̄ circir
wampeen̄kaati kii ti-Dindaan̄ nín̄ n̄n tī Mooyiisi
mara puee.

² Bi n̄n dū sindaariya ŋmiii nì gulfab bin
mán̄ gùŋgumee nì bin mán̄ cínciŋee nì bin
mán̄ wèeeeyee nì bigulifapimbi bin dàfèe ki lùn̄
eefoodi. ³ Bi n̄n gbán̄ ki kpátì sindaariya ní ki gífi
ncalimu ncalimu, ní biwanluliibi cáa ŋm̀l̄intí nì
gulfab bin mán̄ gùŋgum nì bin mán̄ cínciŋee nì
bin mán̄ wèeeeyee nì gulfab bin pīn̄ ki dàfèe ki
lùn̄. ⁴ Bi n̄n ŋál̄ ŋaagalimu muli ki bá ajan liitil
nyɔɔgban̄ŋi bí n̄n cáa cúfí. ⁵ Eefoodi ŋaagalimmu
n̄n sá tiwambaantiil ní. Bi n̄n dū sindaariya
ŋmiii nì gulfab bin mán̄ gùŋgumee nì bin mán̄
cínciŋee nì bin mán̄ wèeeeyee nì bigulifapimbi
bin dàfèe ní ki ŋál̄ ŋaagalimu gbanti, kii ti-
Dindaan̄ nín̄ n̄n tī Mooyiisi mara puee. ⁶ Bi n̄n
dū atan̄kpanyaan ŋin bi yī soowamee ali ki fúuń
sindaariya sɔntin, ki dū kigaai ki ŋm̀n̄ Jaakɔb
jipɔmbi yin̄ŋi atan̄kpeeyee pu, kii bi nín̄ cákà
kijalii pu puee. ⁷ Bi n̄n dū atan̄kpeeyee ki bá
ŋaagalimu mun bi ŋál̄ ki tábiñ̄ eefoodee. In̄ di
n̄n sá kii kudaan̄ŋu ki téetí Jaakɔb jipɔmbi pu,
kii ti-Dindaan̄ nín̄ n̄n tī Mooyiisi mara puee.

Kilɔbiki ŋáltam

⁸ M̄n̄ boonee ní u yānti bitɔntɔn̄liibi dū
sindaariya ŋmiii nì gulfab bin mán̄ gùŋgumee
nì bin mán̄ cínciŋee nì bin mán̄ wèeeeyee
nì bigulifapimbi bin dàfèe ki ŋál̄ kilɔbiki^g.

⁹ Kilɔbiki gbanti jan̄ŋi naatil n̄n ŋm̀n̄ ní dijandi
kamaa n̄n cáa santimeetab mmuŋku nì biŋmoo.

¹⁰ Bi n̄n dū atan̄kpanyaan ki nákan̄ ikuul
inaa ki-pu ki nyáanti-kì. In̄kuupeepeekaa n̄n sá
atan̄kpanyaan ŋin bi yī oodeemeeyee, nì ŋin
bi yī piitidaayee nì ŋin bi yī bareekeete.

¹¹ In̄kuuliliiti n̄n sá atan̄kpanyaan ŋin bi yī
noofeekee, nì ŋin bi yī safiiree nì ŋin bi yī
yaaliimee. ¹² In̄kuutataatee n̄n sá atan̄kpanyaan
ŋin bi yī leeseemee nì ŋin bi yī seebooyee nì
ŋin bi yī alamaayee. ¹³ Bi n̄n dū atan̄kpanyaan
ŋin bi yī taarsiisee nì ŋin bi yī soowamee, nì
ŋin bi yī yaasipee ki nákan̄ ŋkuunanaati pu.

Bi n̄n dū sindaariya ki mós tin poon bi làá dū
atan̄kpanyaane kí fúuńee. ¹⁴ Bi n̄n dū kigaai
ki cákà Jaakɔb jipɔmbi saalaa nì bilee yin̄ŋi
atan̄kpanyaane pu, kii bi nín̄ cákà kijalii pu
puee. Ditan̄kpanyaandi kamaa puee, bi n̄n ŋm̀n̄
kunaakoou kubɔ yindi, di sá tinaakɔti sá saalaa nì
tili ní.

¹⁵ Bi n̄n dū sindaariyam̄nti ki mós ikusaka
ili mpalimu yam ki dūu cúú kilɔbikee. ¹⁶ Bi
n̄n dū sindaariya ki mós mbɔmbiyaamu muli
ki túuń kilɔbikee nyɔɔgban̄ŋi ali. ¹⁷ Bi n̄n dū
sindaariya kusakayee ki bó mbɔmbiyaamu muli
mun túuń kilɔbikee nyɔɔgban̄ŋi bun̄yin. ¹⁸ Bi n̄n
dū anyɔɔgbán̄ ali ŋin kíñee ki bá sindaariya

^g39.8 *kilɔbiki*: kpèè 28.15.

wanti tili tin poon ní atarŋkpanyaan fúuń eefoodi ŋaacalimmu pu, ní an bí kilɔbiki nyɔkɔpuee. ¹⁹ Bi nìn dū sindaariya ki gíti mósó mbɔmbiyaamu muli ki dūu bá kilɔbikée nyɔɔgbarŋi taapu jandi an nákáń eefoodi. ²⁰ Bi nìn dū sindaariya ki mósó mbɔmbiyaamu muli mubɔ mun ki dūu bá iŋmii in bí eefoodi ŋaacalimmu puee taapu nnimbiin pú, laakin bi ŋál ki tábee caŋin. Mbɔmbiyaamu gbanti nìn bí eefoodi dambalau yilipu pu ní. ²¹ Bi nìn dū gulfab bin mán gùŋgumee ŋmiiŋu ki bɔ kilɔbiki bɔmbiliŋin nì eefoodi bɔmbiliŋin ki kúl, ní kilɔbikée pá eefoodi dambalau pu ki pɔɔ kaa cìŋkī, kii ti-Dindaan nín nìn tī Mooyiisi mara puee

Usaraaŋakpil wampeeŋkaati tiba mun ŋáltam

²² Boonee ní bi dū gulfab bin mán gùŋgumee ki lūn dibɔkutifɔkɔl din pu eefoodi làá nīn pée. ²³ Bi nìn lēē di-kansikin kinyɔkɔ, bi yaa làá pēēnee bí dū diyil kí bɔ niin. Bi nìn lūn kinyɔkɔee nyɔɔgbarŋi gbifī ki dàfi kí taa ŋmā kí cáti. ²⁴ Bi nìn dū gulfab bin mán gùŋgumee nì bin mán wēēēyee nì bin mán cínciŋee ki lūn asubil ŋin bi yī greenaadee ki lúnti dibɔkutilee júti taapu ki māntií tú, ²⁵ ní ki dū sindaariya waŋkilimmu mun ki lúnti dibɔkutilee júti taapu greenaadi biliŋee kansikin ki māntií tú. ²⁶ Bi nìn dū sindaariya waŋkilimmu nì greenaadi subiliŋ ŋin bi lūnee ki lúnti disaraaŋabɔkutitil júti taapu ki sákań sákań ki māntií tú, kii ti-Dindaan nín nìn tī Mooyiisi mara puee.

²⁷ Bi nìn dū iŋaapiin in bí fálfalee ki ŋál Aarɔn nì u-jipɔmbi poon bɔkutitil, ²⁸ nì iŋaabu in bi

cáa fìn diyilee, nì bisaraaŋaliibi fuulimmu nì ncukutigimpimu mun ŋaabui dàfēe. ²⁹ Ní bi dū gulfapiin un dàfēe nì un mán gùŋgumee nì un mán wēēēyee nì un mán cínciŋee ki ŋál dambala ki gbán-u, kii ti-Dindaan nín nìn tī Mooyiisi mara puee.

³⁰ Mīn boonee ní bi dū sindaariyamɔnti ki mósó ki nántiń mpumpukum ní ki dū kigaai ki ŋmān ti-pu yii: ‘Bi dū-u ki sú ti-Dindaan.’ ³¹ Ní bi dū gulfa un mán gùŋgumee ki lūn kiŋaacaliŋ ki cúú sindaariya pumpukumee ki nákáń ŋaabu ŋun bi cáa fìn diyilee yilipu pu, kii ti-Dindaan nín nìn tī Mooyiisi mara puee.

Bi dóò circir kəŋkoŋŋu tuuŋŋi kəko

³² Mīn ní Isirayeel yab nìn túń circir kəŋkoŋŋu tuuŋŋi ki dóò. Ti-Dindaan nín nìn dàkā Mooyiisi yii bí ŋá puee, mīn deedeē ní bi nìn ŋá.

³³ Isirayeel yab nìn yōońní tin kəko bi làá dūú cóoń circir kəŋkoŋŋuee ki cáań Mooyiisi cee:

- tanti nì u-wanti kəko an dākà yii, titábikaal nì tifukuŋkaal nì ikalim nì idojaati nì titílkaal,

³⁴ - nì tipigban tin bi mántēe nì igban in bi cáa bīintēe nì ŋaasakaŋkaa ŋun pītī circir laŋki nì circir páaa laŋki kansikinee,

³⁵ - nì Dipoondi tarŋkpapilinti dakaau nì u-kpandɔi nì u-biil,

³⁶ - nì teebil nì tin kəko bi cáa tūń ditundi u-puee nì kpɔnɔb bin bi cāabīń ki pāantí ti-Dindaan nimbiinee,

³⁷ - nì sindaariyamɔnti fitilab tókəŋkaati nì ti-wanti kəko nì fitilab nì bi-kpam,

³⁸ - nì sindaariya saraafaŋɗu nì ɗkɓam min bi sītī unil yil pu kí dū-u kí sù Unimbotee nì talaalutuukaa,

- nì circir kəŋkoonɗu punyəkəkɪ ɗaasakaŋkaaŋu,

³⁹ - nì tasa kúti saraafaŋɗu nì ɗu-làaŋki kin sá tasa kútee nì ɗu-kpandɔi nì ɗu-wanti,

- nì kusampeeu nì kun pu ku tókóee,

⁴⁰ - nì iŋaabu in bi làá dūú màntíí gííb dikpafindi tantiu cindee nì i-dɔjaatii nì i-tílkaati nì dicindi punyəkəkɪ ɗaasakaŋkaaŋu, nì ɗu-ɗmiii nì ɗu-kpakpaanɗi,

- nì tiwan tin kəkɔ bi làá nīn cáa tūn circir kəŋkoonɗu poon tuuŋɗee,

⁴¹ - nì tiwampeenkaal tin bi làá nīn pèentí ki tūn atuun circir kəŋkoonɗunee nì usaraaŋakpil Aarɔn wampeenkaati nì u-jipɔmbi yati tin bi làá nīn pèentí ki tūn disaraatundee.

⁴² Isirayeel yab nīn tūn atuun gbanti kəkɔ, kii ti-Dindaan nīn nīn tī Mooyiisi mara yii ú ɗá puee ní deedee. ⁴³ Mooyiisi nīn ká yii bi tūn atuun gbanti kəkɔ kii ti-Dindaan nīn bí bí ɗá pueeyee, ní u mēē ki bīiñ bi-pu.

Bí cóón tanti kí dū-u kí sù Unimbɔti

40 ¹Ti-Dindaan bí Mooyiisi yii: ²«Uŋmapeepeekaa wimpeekaaŋu dalee, á dū tanti un poon dipoondi taŋkpapilinti kēe kí cóón. ³Á dū dakaa un poon Dipoondi marab kēe kí yóón ɗaapitika boon án nīn likī bí taa nīn wāl. ⁴Á cáań teebil un pu bi làá nīn pāantí kpɔnɔb m-nimbiinee kpɔnɔb nīn pá. Á cáań fitilab tókəŋkaati ní kí tūu fitilab. ⁵Á dū sindaariya saraafaŋɗu ɗun pu bi tūtū

talaalubee kí yóón dakaa un poon Dipoondi marab kēe nyəkɔpu, ní kí dū ɗaasakaŋkaa kí sàkañ circir kəŋkoonɗu punyəkəkɪ pu. ⁶Á dū saraawəkaa faŋɗu kí yóón circir kəŋkoonɗu punyəkəkɪ nyəkɔpu. ⁷Á dū kusampeeu kí yóón circir kəŋkoonɗu nì nsaraafan kansikin, ní kí lúń nnyim kí gbéèñ. ⁸Á dū iŋaabu in bi dū gulfab ki lūnee kí màntíí gííb circir kəŋkoonɗu cindi, ní kí dū ɗaasakaŋkaa kí sàkañ kipunyəkɔpu.

⁹«Á dū ɗkɓam min bi cáa sītī unil yil pu kí dū-u kí sù-mee kí sītī circir kəŋkoonɗu nì tin kəkɔ bí poonee pu. Mīn ní a làá ɗá ní kí dū ɗu nì ɗu-wanti kəkɔ kí sù-mi ní tí kpántí circir. ¹⁰Á dū ɗkpamee kí sītī nsaraafan nì tin kəkɔ bi cáa tūn ɗu-pu ditundee, mimmee a dū-ɗu ki sù-mi dee, ní ɗú kpántí circir. ¹¹ɗkpamee ní á tí dūú sītī kusampeeu nì kun pu ku tókóee pu ní kú kpántí circir. ¹²Á cáań Aarɔn nì u-jipɔmbi kí yóón dikpafindi tantiu punyəkəkɪ nyəkɔpu, ní kí yàntī bí fàl kí kpántí circir. ¹³Boonee á dū circir wampeenkaati kí pèeñ Aarɔn, ní kí dū ɗkɓam kí sītī u-yil pu kí dū-u kí sù-mi ú nīn tūn man tundi. ¹⁴Á yàntī u-jipɔmbi n sūtíń kí pīl-si, ní á dū poon bəkutifəkəŋ kí pèeñ-bi. ¹⁵Á dū ɗkɓam kí sītī bi-yiliŋ pu kii a nīn ɗá bi-baa puee, kí dū-bi kí sù-mi bí nīn sá bisaraaŋaliibi ki tūn man saraaŋatundi. ɗkɓam min a sītī bi-yiliŋ pu ki dū-bi ki sù-mee làá yàntī bí kpántí man saraaŋaliibi kí nīn pée cáa cá jaanjaan.»

Mooyiisi yānti bi dū circir kəŋkoonɗu ki cóon

¹⁶Mooyiisi tūn atuun kəkɔ an kāl deedee kii ti-Dindaan nīn tī-u mara ú ɗá puee. ¹⁷Isirayeel yab nīn nyáń kuyun Eejipiti tiŋkinee, an tú

dibindi unmapeeppeekaa wimpeekaanu dal ní bi còòh circir kəŋkooŋŋu.

¹⁸Mooyiisi nèn dū circir kəŋkooŋŋu ki còòh. U nèn dū titílkaal ki tíl ní ki dū tifukuŋkaal ki fúuú ní ki dū ikalim ki cúú ní ki dū idəjaati ki còòh. ¹⁹U nèn kpátì tanti ŋaabui ki bīiñ, ní ki dū iŋaabiiŋkaa ki páaŋ, kii ti-Dindaan nín nèn tī-u mara puee.

²⁰Mooyiisi nèn dū titaŋkpaŋilindi tin pu bi ŋmāñ marab saalaayee ki tākāñ dakaayee poon, ní ki dū daka kpaŋdɔi ki bɔ́ dakaayee bɔmbiliŋin, ní ki dū u-biil ki púkuñ. ²¹U nèn cáá dakaayee ki kón ki yóòh circir kəŋkooŋŋun, ní ki dū ŋaasakaŋkaa ki pītì bí taa nín wāl dakaayee, kii ti-Dindaan nín nèn tī-u mara puee.

²²U nèn cáá teebil un pu bi pāantí kpɔnɔb ti-Dindaan nimbiinee ki kón ki yóòh circir kəŋkooŋŋun ŋgan pú, ŋaapitika kaa nyɔkɔpu pú. ²³U nèn dū kpɔnɔb bin bi pāantí ti-Dindaan nimbiinee ki páaŋ teebilee pu, kii ti-Dindaan nín nèn tī-u mara puee.

²⁴U nèn cáá fitilab tɔkəŋkaati ki kón ki yóòh circir kəŋkooŋŋun, ŋgiil pú teebil nyɔkɔpu. ²⁵U nèn tūū fitilab ti-Dindaan nimbiin, kii ti-Dindaan nín nèn tī-u mara puee.

²⁶U nèn cáá sindaariya saraafaŋŋu ki kón ki yóòh circir kəŋkooŋŋun, ŋaapitika kaa nyɔkɔpu. ²⁷U nèn tūū talaalub ŋu-pu, kii ti-Dindaan nín nèn tī-u mara puee.

²⁸U nèn dū ŋaasakaŋkaa ki sākāñ circir kəŋkooŋŋu punyɔkɔpu. ²⁹U nèn dū nsaraafan ki yóòh circir kəŋkooŋŋu punyɔkɔpu, ní ki ŋá

saraawɔkaa nì tijin saraau ŋu-pu, kii ti-Dindaan nín nèn tī-u mara puee.

³⁰U nèn dū kusampeeu ki yóòh circir kəŋkooŋŋu nì nsaraafan kansikin, ní ki lúñ nnyim ki gbéèñ bí nīn jòotì ki fíntí. ³¹Nnyim gbanti ní Mooyiisi nì Aarɔn nì u-jipɔmbi nèn jòotì ki fíntí bi-ŋalii nì bi-taaji. ³²Ŋyunti kamaa bi yaa làá kó circir kəŋkooŋŋun kí sútí kí pīl nsaraafanee, see bí fíntí mín, kii ti-Dindaan nín nèn tī Mooyiisi mara puee.

³³Mooyiisi nèn dū iŋaabu in bi lūñee ki sākāñ ki māntì gíḃ circir kəŋkooŋŋu cindi nì nsaraafan, ní ki dū ŋaasakaŋkaa ki sākāñ circir kəŋkooŋŋu cindi punyɔkɔpu. Mín ní Mooyiisi nèn tún circir kəŋkooŋŋu tuuŋi kɔkɔ ki dóò.

Unimbɔti nyooti kó ki gbí circir kəŋkooŋŋun

³⁴Niinee ní ditagbandi dómín ki bīiñ circir kəŋkooŋŋu pu, ní Unimbɔti nyooti kó ki gbí ŋu-poon¹. ³⁵Mooyiisi kaa nèn ŋūñ kí kó circir kəŋkooŋŋun, di sá yii ti-Dindaan nyooti nèn gbí ŋu-poon.

³⁶Kí yòòh ŋyunti gbantee, ditagbandee yaa nèn yíkì dāntì circir kəŋkooŋŋu yilipuee, ní Isirayeel yab n̄ yíkì dinaapaal din pu bi nèn bée kí nìkì bi-saŋkindi. ³⁷Ama ditagbandee yaa kaa nèn yíkì dāntèe, bi nèn kā mín ní ki cí daliŋkin di làá yíkì kí dāntèe.

³⁸Ti-Dindaan tagbandee nèn bī circir kəŋkooŋŋu pu ŋwiimpu, ama ní kunyeeuee an sá ŋŋmi ní Isirayeel yab kɔkɔ wāl. An nèn pée bí mín ní bi cōòm bi-saŋkindi kɔkɔ.

¹40.34 ditagbandi: kpèè 13.21 nì tin bi ŋmāñ kugbɔŋu faaku taapuee. - *Unimbɔti nyooti*: kpèè 1 Bib 8.10-11, Yeas 6.3, Eeseel 43.4-5, Dilee 15.8.